

Beslutning om lokale- og kapacitetsudfordringer på ældre- og forebyggelsesområdet

Sagsnummer: 24/3308 Sagsansvarlig: LASTK

Beslutningstema

Social- og Sundhedsudvalget orienteres om lokale- og kapacitetsudfordringer på ældre- og forebyggelsesområdet. Formålet er at give en udførlig beskrivelse af de lokalemæssige udfordringer på ældre- og forebyggelsesområdet. Det skal danne grundlag for arbejdet med at tilpasse kapaciteten på området til det stigende antal ældre, der får behov for ydelser i de kommende år.

Derudover skal udvalget tage stilling til behovet for ressourcer til at analysere området ved et sekretariat og ekstern rådgivning samt behovet for implementering af konkrete og uomgængelige hastetiltag vedrørende anlæg.

Sagsfremstilling og økonomi

I Administrationens 2. budgetvurdering til budget 2024-2027 om "lokalemæssige udfordringer på ældreområdet" stod der: "Byrådet vil få forelagt en mere udførlig og underbygget beskrivelse af udfordringerne i forbindelse med budgetprocessen for 2025". Udgangspunktet er, at notatet indgår i de kommende budgetforhandlinger, og at der på budgetseminaret den 19. august 2024 er en præsentation af hovedpointerne.

Administrationen har udarbejdet et notat, der indeholder en overordnet beskrivelse af status på ældre- og forebyggelsesområdet, som har indflydelse på lokaler og kapacitet. Notatet er vedhæftet som bilag 1.

I notatet redegør administrationen for udviklingen inden for området de seneste år, og hvilke prognoser og forventninger der er i det kommende årti. Hertil en beskrivelse af udfordringerne på de specifikke fagområder (notatets bilag A). Forhold som alt i alt lægger pres på lokaler og kapacitet. Notatet forholder sig ikke til, hvordan der skal prioriteres i arbejdet med de udfordringer, der peges på. Det vil være en del af det videre arbejde at foretage disse prioriteringer.

Notatet skal ses i sammenhæng med andre politiske behandlinger. Blandt andet:

- Visionsproces for madproduktionen ved Byrådets budgetseminar
- Den igangværende etablering af ladestandere i Hjemmeplejen forelagt Social- og Sundhedsudvalget og Byrådet den 2. maj 2024 og 27. maj 2024
- Udvalgssag forelagt Social- Sundhedsudvalget den 30. maj 2024 om ansøgt driftsbevilling til finansiel leasing og vedligehold af biler og cykler og anlægsbevilling til anlæg af cykelskure, ladestandere og indkøb af cykler til Hjemmeplejen.

Til budgetforhandlingerne 2025-2028 har administrationen desuden et investeringsforslag om sund aldring, som skal sikre, at flere ældre forbliver selvhjulpne i længere tid. Derudover arbejder ældre- og forebyggelsesområdet også med implementering af velfærdsteknologiske løsninger jævnfør Social- og Sundhedsudvalgssag nummer 16 den 30. januar 2024. Sådanne investeringer og tiltag kan i et vist omfang reducere presset på lokalebehov og kapacitet.

Denne udvalgssag fokuserer på fire presserende udgiftsposter, som er identificeret under udarbejdelse af notatet. Først de to poster, der afhjælper behovet for ressourcer til at afdække og analysere ældre- og forebyggelsesområdet. Dernæst de to sidste poster, som beskriver de

konkrete og uomgængelige anlægsudfordringer. Til sidst i sagen angiver administrationen en tidsplan og en oversigt over udgifterne i 2024/2025.

Her beskrives behovet for ressourcer til at afdække og analysere ældre- og forebyggelsesområdet:

1. Anlægsprogram for ældre- og forebyggelsesområdet

Administrationen foreslår, at der etableres et anlægsprogram for ældre- og forebyggelsesområdet, som samtænkes med det eksisterende anlægsprogram for Fremtidens Folkeskoler og Dagtilbud. Det skal sikre langsigtede løsninger på tværs af kommunen og dermed understøtte det politiske ønske om at opnå velindrettede og optimalt udnyttede kvadratmeter, herunder sambrug af lokaliteter til fremtidens velfærdsområder.

Etablering af et anlægsprogram for ældre- og forebyggelsesområdet vil kræve allokering af ressourcer til henholdsvis projektledelse og – styring i Programsekretariatet såvel som projektledelse til bygge- og anlægsopgaver. Ressourcerne til et nyt anlægsprogram findes blandt eksisterende ressourcer i administrationen. Det vil kræve, at der prioriteres i eksisterende projekter, så planlagte projekter startes op senere.

Administrationen udarbejder et kommissorium i sidste kvartal af 2024, som præsenteres i første kvartal 2025 til Social- og Sundhedsudvalget. Kommissoriet vil forholde sig til prioritering af indsatser og tidsplan for igangsættelse af anlægsprogram, herunder inddragelse af ekstern rådgivning.

2. Ekstern rådgivning

For at kunne udarbejde et konkret forslag til et anlægsprogram er det nødvendigt at gå yderligere i dybden og ikke mindst i bredden i organisationen for at afsøge potentialer og løsninger. Det betyder, at der udarbejdes analyser af den nuværende lokaleudnyttelse inden for allerede eksisterende ejendomme hos Center for Ældre og Forebyggelse, ejendomme på tværs af kommunen og analyse af sambrugsmulighederne i kommunens eksisterende ejendomme. Dette vil blive belyst nærmere i forbindelse med arbejdet med kommissoriet.

På baggrund af det anbefaler administrationen, at kommunen får ekstern rådgivning med både erfaring fra ældreområdet og erfaring med at finde synergier på tværs af offentlige byggerier. For at afdække sambrugsmulighederne forventes der udgifter til ekstern rådgivning på 1,5 mio. kr. i 2025, hvor finansieringen drøftes på budgetseminaret til august.

Her beskrives de konkrete og uomgængelige anlægsudfordringer på ældre- og forebyggelsesområdet:

3. Parkeringspladser på Niverødvej

I det vedhæftede notats bilag B redegør administrationen for trange parkeringsmuligheder ved Mergeltoften, som ofte resulterer i ulovlige og u hensigtsmæssige parkeringer. Mergeltoftens udækkede parkeringsbehov er på ca. 10 parkeringspladser. Der er mulighed for at etablere supplerende parkeringspladser i rabatten mellem træerne på Niverødvej, hvilket i givet fald bør ske samtidig med den trafiksanering, som skal laves på vejen i forbindelse med ombygning af Nivå bymidte. Arbejdet udføres sandsynligvis i 2025 eller 2026 afhængig af den konkrete udførelsesplan for Nivå Bymidte.

Administrationen forventer at fremlægge projektforslag for Nivå bymidte og Niverødvej i efteråret 2024. Af hensyn til processen er det derfor hensigtsmæssigt, at der senest til efteråret 2024 tages stilling til, om der ønskes etableret yderligere parkeringspladser på Nivrødvej samt finansiering hertil.

For at dække finansieringen til etablering af parkeringspladser på Niverødvej ved Mergeltoften forventes der udgifter på 0,5 mio. kr. i 2025.

4. Depotfaciliteter på Skovgården

Rehabiliteringsafdelingen på Skovgården er udfordret af manglende depotplads til træningsudstyr, APV-udstyr og hjælpemidler til borgere. På trods af at der som følge af besparelser er inddraget fire stuer, som anvendes til opbevaring, står der stadig udstyr på gange, i fleksrum og på badeværelser. Administrationen har afsøgt mulighederne og peger på en inddragelse af "spisestuen" i stueetagen og en rokade af lokaler. Der er tale om en umiddelbar afdækning, som skal undersøges nærmere i dialog med lokale ledere og medarbejdere. Desuden vil der være behov for en dialog med boligselskabet, og det skal undersøges nærmere, om ombygningen kræver byggetilladelse.

For at dække finansieringen til manglende depotplads på Skovgården skønnes der udgifter til ombygning på 235.000 kr. i 2025.

Tidsplan

Sep. 2024 - jan. 2025	Udarbejdelse af kommissorium
Jan-feb. 2025	Fremlæggelse af kommissorium for SSU
April 2025	Budgetseminar
Jan. 2025 – juni 2025	Udkast til prioriteringer og finansieringsbehov
August 2025	Budgetseminar
Januar 2026	Igangsættelse af anlægsprogram

Oversigt over de samlede udgifter

De samlede økonomiske udfordringer i forbindelse med sagen, fremgår af nedenstående skema. Det fremgår, at der er et finansieringsbehov på 2,23 mio.kr. i 2025. Vedrørende finansieringsbehov henvises til budgetforhandlingerne.

Oversigt over samlede udgifter	2025	2026	2027	2028	2029
Ekstern rådgivning til analyse	1,50				
Anlæg af parkeringspladser i Nivå	0,50				
Depotplads på Skovgården	0,23				
Total	2,23				

Evaluering af CO2-effekt af politisk beslutning

Ingen bemærkninger

Kompetence

Social- og Sundhedsudvalget

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.
2. At udvalget anbefaler igangsættelse af håndtering af løsninger vedrørende manglende parkeringspladser og depotkapacitet og at spørgsmålet om finansiering henvises til budgetforhandlingerne.
3. At udvalget drøfter behovet for ressourcer til at analysere og afdække ældre- og forebyggelsesområdet ved et sekretariat og ekstern rådgivning samt at spørgsmålet om finansiering henvises til budgetforhandlingerne.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget (2022-2025) den 12-08-2024

Udvalget godkender administrationens indstillinger.

Bjørn Svensson (Ø) tager forbehold for indstillingens pkt.3.

Lokale- og kapacitetsudfordringer på ældre- og forebyggelsesområdet

Indholdsfortegnelse

1. Om notatet	2
2. Baggrund og udvikling på ældre – og forebyggelsesområdet	3
2.1 Områdets udvikling de seneste 10 år	3
2.2 Områdets udvikling de kommende 10 år	4
2.3 Målgruppens udvikling og behov.....	5
2.3.1 Øget kompleksitet i forløb.....	6
2.3.2 Sund aldring.....	6
2.4 Usikkerheder ifm. områdets udvikling.....	6
3. Hittidige politiske behandlinger	7
4. Resumé af lokale- og kapacitetsudfordringer på fagområderne	8
5. Organisering af det videre arbejde med lokale- og kapacitetsudfordringer	10
5.1 Et samlet programsekretariat for fremtidens velfærdsinstitutioner	10
5.2 Ekstern rådgivning	10
5.3 Procesplan	10
Bilag A: Lokale- og kapacitetsudfordringer på fagområderne	1
1. Udfordringsbillede for hjemmeplejen	1
1.1 Forventet stigning i borgere med behov for hjemmepleje.....	1
1.2 Udfordringsbilledet i forhold til faciliteter og lokaler	2
2. Udfordringsbillede for Træning og Rehabilitering	4
2.1 Udfordringsbilledet i forhold til faciliteter og lokaler	5
3. Udfordringsbillede for Mad & Måltider	7
4. Udfordringsbilledet for aktivitetscentre, daghjem og plejehjem	7
4.1 Udfordringsbilledet i forhold til lokaler og faciliteter	7
4.2 Fripnejehjem i Nivå	10
Bilag B: Konkrete og uomgængelige anlægsudfordringer.	1
1. Depotmuligheder på Skovgården	1
2. Parkeringsforhold ved Mergeltoften i Nivå	1
3. Plads til hjemmeplejens medarbejdere i Kokkedal.....	2

1. Om notatet

I administrationens 2. budgetvurdering i august 2023 til budget 2024-2027 blev de lokalemæssige udfordringer på ældre- og forebyggelsesområdet adresseret. Det blev derfor besluttet, at administrationen ville udarbejde "en udførlig og underbyggende beskrivelse af udfordringerne" til brug for budgetprocessen i 2024. På budgetseminaret i april 2024 fik Byrådet en kort status på arbejdet, som nu ligger i en færdig udgave ved dette notat.

Notatet indeholder først en overordnet beskrivelse af de seneste års udvikling på området og forventningerne til de kommende 10 år - herunder udviklingen i målgruppen af borgere og antallet af ansatte på området. Der er en række parametre og usikkerheder, som får betydning for de løsninger, der skal findes, hvilket er beskrevet i afsnit 2.4.

Administrationen har udarbejdet en overordnet beskrivelse af forholdene og behovene på de enkelte fagområder inden for ældre- og forebyggelsesområdet. Beskrivelsen bygger primært på empiri bestående af inputs fra ansvarlige ledere og medarbejdere på ældre- og forebyggelsesområdet samt skriftligt materiale. Et resumé af denne beskrivelse findes i afsnit 4. Hele beskrivelsen er vedlagt som Bilag A.

For at identificere de konkrete løsninger og tilhørende økonomi er der imidlertid behov for at udfolde analyserne af muligheder og udfordringer væsentligt. Samtidig bliver det vigtigt at forholde sig til den nationale dagsorden med ny ældrelov og en kommende sundhedsstrukturereform. Ligesom det afhænger af den velfærdsteknologiske udvikling og effekten af sund aldring, som i en vis grad kan afhjælpe udfordringerne.

Administrationen foreslår, at det videre arbejde med ovenstående forankres i Programsekretariatet for Skoler og Dagtilbud, så sekretariatet også dækker ældreområdet. Dette beskrives i afsnit 5.

Bilag A indeholder en mere uddybende beskrivelse af udfordringerne, uden at der er foretaget en prioritering af, hvad der er vigtigst, da en sådan prioritering vil kræve yderligere analyse.

Bilag B indeholder en kort beskrivelse af tre konkrete og uomgængelige anlægsudfordringer, hvor der på kort sigt skal findes løsninger.

Notatet indgår som en del af budgetmaterialet, og Byrådet vil blive præsenteret for hovedpointerne på budgetseminaret i august '24.

2. Baggrund og udvikling på ældre – og forebyggelsesområdet

I takt med den demografiske udvikling i Danmark står ældre- og forebyggelsesområdet både nationalt og lokalt over for omfattende udfordringer, der kræver både analyse og planlægning. Den danske befolkning ældes, og antallet af ældre borgere stiger markant i den kommende årrække.

I den sammenhæng er det nødvendigt at forstå og planlægge, hvordan tendenserne påvirker området på lokalt niveau. I Fredensborg Kommune er behovet for ældrepleje og omsorg stigende som i mange andre kommuner i Danmark. Det stiller krav til de fysiske rammer, personalets kompetencer og de tilgængelige ressourcer. Det handler derfor både om at tilpasse medarbejdernes rammer, men også borgernes i form af eksempelvis flere tilbud og plejehjemspladser.

I det kommende afsnit præsenteres ældre- og forebyggelsesområdet med udgangspunkt i fire forhold, som påvirker områdets udvikling og behov nu og i fremtiden:

1. Områdets udvikling de seneste 10 år
2. Områdets forventede udvikling de kommende 10 år
3. Målgruppens udvikling og behov
4. Usikkerheder ifm. fremtidige opgaver

2.1 Områdets udvikling de seneste 10 år

I Fredensborg Kommune er der allerede en stor stigning i målgruppen med konsekvenser for området. Fra år 2013 til år 2024 er antallet af borgere over 80 år steget fra 1.140 til 2.448. Det er en stigning på 147 pct.

På de enkelte fagområder har stigningen konsekvenser. Eksempelvis:

- I Træning og Rehabilitering er det samlede antal forløb i §119 (se side 4 i bilag A) på blot 6 år steget fra 208 (2018) til 403 (2023) – dvs. fordoblet.
- Mad & Måltider: I 2015 producerede køkkenet på Lystholm ca. 500 portioner pr. dag til at dække Mergeltoften, Benediktehjemmet, Egelunden samt Lindegården. Nu er det 630 portioner hver dag, da der er kommet et øget antal portioner til hjemmeboende borgere samt en udvidelse af antallet af plejeboliger på Lystholm samt rehabiliteringspladserne på Skovgården.

Det øgede antal borgere med behov for ydelser har den seneste årrække nødvendiggjort flere medarbejdere. Udviklingen kan ses nedenfor: ¹

Årstal	2013	2019	2021	2024	Stigning i % fra 2019
Antal ansatte pr. 1. januar i året	Kan ikke opgøres	964	1.053	1.209	+25 %

Udover at antallet af medarbejdere er øget med 25 % siden 2019, er ældre- og forebyggelsesområdet ramt af markante udfordringer med rekruttering. Nationalt er antallet af SOSU- og sygeplejerskeuddannede fra 2018-2021 på ældreområdet faldet med ca. 3.000 personer, og ifølge Social-Bolig- og Ældreministeriets redegørelse om ældreområdet fra 2022 er 40-43 % af rekrutteringsforsøg forgæves.

¹ Tallene dækker både over måneds- og timelønnet personale. Opgørelsestidspunkt fra SD: D. 08.05.2024

I Fredensborg kommune arbejdes der målrettet med at håndtere rekrutterings- og fastholdelsesudfordringer via §17.4 udvalget for Rekruttering og Fastholdelse. Eksempler som administrationen blandt andet arbejder med:

- Intensivt fokus på onboarding af nye medarbejdere
- Systematisk opfølgning på fratrædelsesdata, så der handles på årsager til medarbejders fratrædelser
- Styrkelse af seniorsamtaler med henblik på at få medarbejdere til at blive længere i arbejde
- Tiltrækning af nye medarbejdere gennem branding på sociale medier

Arbejdskraftudfordringer bliver også forstærket af medarbejdernes sygefravær. Ledelsen arbejder intenst på at nedbringe sygefraværet, en indsats, der vil blive styrket yderligere.

For at sikre en stabil drift og service over for borgerne har både vakancer og sygefravær ført til øgede udgifter til interne² og eksterne vikarer.

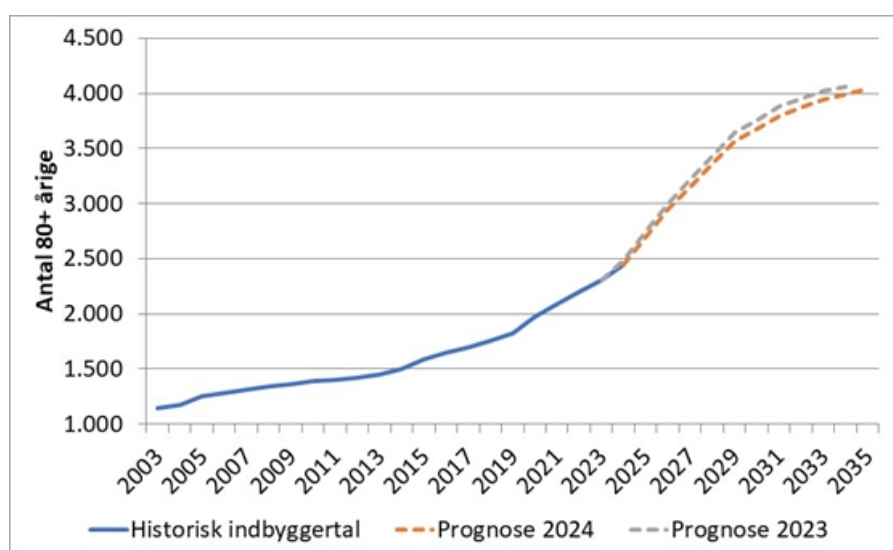
Nedenfor fremgår en opgørelse over udgifter brugt til interne og eksterne vikarer siden 2019:

Årstal	2019	2021	2023	Stigning i %
Interne vikarer (DKK)	25.908.860	24.010.405	27.185.759	+5 %
Eksterne vikarer (DKK)	8.334.869	31.373.271	25.973.458	+213 %

Over de seneste par år er det lykkedes at booste det interne vikarkorps og derved flytte udgifter fra eksterne vikarer til reducerede udgifter til det interne vikarkorps. Det betyder flere kendte medarbejdere hos borgerne.

2.2 Områdets udvikling de kommende 10 år

Ifølge befolkningsprognosen fra 2024 vil Fredensborg Kommune frem mod år 2035 opleve **en stigning på knap 64 % i antallet af borgere over 80 år.**

² 'Interne vikarer' refererer til det interne vikarkorps, hvor ansatte i Ældre og Forebyggelse har mulighed for at tilvælge 'vikarvægter', når der ikke er tilstrækkelig arbejdskraft til at dække opgaverne.

Det betyder, at de udfordringer, som området allerede nu oplever med kapacitet, ressourcer og rekruttering, forventes at stige i den kommende årrække.

Den forventede stigning i borgere over 80 år kommer også til udtryk i prognosen for behov for plejehjemspladser. Kommunen har på nuværende tidspunkt 291 pladser, og det estimeres, at der frem mod 2030 vil være behov for 87 pladser mere. Det svarer til en stigning på 30 %. Dette er dog en væsentlig mindre stigning end det som 2022-prognose viste, og som ældre- og forebyggelsesområdet er blevet reguleret for. Jævnfør bilag 6 "notat om plejeboligprognose 2024" til budgetseminar 19. april 2024.

Hertil kommer, at levealderen i dag er højere end tidligere, og at der med udviklingen også ses en betydelig stigning i borgere med komplekse forløb. Den øgede kompleksitet ses eksempelvis på området Træning og Rehabilitering, hvor der er sket en stigning på 217 % i antallet af borgere, der henvises til forløbsprogrammer vedrørende KOL, diabetes, kræft og hjertesygdomme. Samme øgning af kompleksitet ses også på plejehjemmene, hvor 83 % af beboerne i dag er ramt af demenssygdomme. Denne udvikling forventes fortsat at stige i forbindelse med, at levealderen øges, og antallet af ældre over 80 år stiger.

Stigningen i målgruppen medfører et behov for øget kapacitet på området, men også et behov for at nytænke organiseringen, øget anvendelse af teknologi og igangsættelse af flere forebyggende tiltag for at reducere det pres, der vil være på området fremover.

2.3 Målgruppens udvikling og behov

Nedenfor fremgår en visuel fremstilling af en borgers typiske forløb, hvor ydelserne ses i sammenhæng med hinanden. Det betyder også, at der er en gruppe af borgere, som er raske og selvhjulpne og derfor ikke en del af det flow.

Figuren er opbygget med fire faser for borgeren. Ved pilens start har borgeren et relativt begrænset behov for ydelser, hvorefter behovet øges, efterhånden som funktionsniveau og helbred forringes. Det er individuelt, hvornår borgerne rykker sig mellem faserne, da det afhænger af deres sygdomsforløb. I takt med at borgerne bliver ældre, og der generelt er et ønske om at forblive længere i eget hjem, vil der forventeligt blive skabt et øget pres på de områder, som understøtter borgeren i de tidlige faser af forløbet. Det vil derfor blive nødvendigt at øge kapaciteten på de 'tidlige' trin, så kommunen er gearet til at imødekomme efterspørgslen eller iværksætte andre tiltag.

2.3.1 Øget kompleksitet i forløb

Ældre- og forebyggelsesområdet oplever en vækst i borgere med komplekse udfordringer og sygdomme. Det drejer sig om borgere, som lider af en demenssygdom eller har en demenslignende adfærd, kronikere og borgere med misbrug og/eller psykiatriske diagnoser. For eksempel har 83 % (2023) af beboerne på kommunens plejehjem demens eller demenssymptomer. Ultimo 2022 lå dette tal på 72 %.

Nationalt Videncenter for Demens anslår, at der i Danmark er godt 96.000 mennesker på 65 år eller derover, som lever med demens. Antallet forventes at vokse til mere end 134.000 i 2035 som følge af en stigende ældrebefolkning. Heraf følger en række meromkostninger, som skal håndteres, og det beløber sig til ca. 223.000 kr. i 2015-priser per person med demens i Danmark. Det vil sige ekstra omkostninger (medicin, forbrug af sundhedsydelse, herunder indlæggelser, lægebesøg, fysioterapi, fodterapi, kiropraktik, genoptræning, psykolog og tandlæge samt omkostninger forbundet med plejehjem og hjemmepleje), der er forbundet med at have demens sammenlignet med personer med samme alder og køn uden demens.

2.3.2 Sund aldring

Stigningen i antallet af ældre, herunder ældre med komplekse udfordringer, gør det nødvendigt at arbejde fokuseret med at sikre en sund aldring, så flere borgere forbliver selvhjulpne i længere tid. Administrationen har på den baggrund udarbejdet et investeringsforslag til budgetforhandlingerne i 2024.

Det drejer sig om investeringer i indsatser til sårbare borgere, sammenhængende borgerforløb samt en styrkelse af det tværgående samarbejde. Indsatserne forventes blandt andet at betyde, at borgerne oplever bedre forløb og forbliver mere selvhjulpne i længere tid.

2.4 Usikkerheder ifm. områdets udvikling

Udover stigningen i antallet af ældre vil området den kommende årrække også blive påvirket af andre faktorer. Ældreområdet har høj politisk bevågenhed fra nationalt hold, og de måder, hvorpå området er struktureret, er i disse år under forandring. Det kommer blandt andet til udtryk i den nye ældrelov i 2024 og sundhedsstrukturereform, som er blevet offentliggjort i juni 2024. Begge dele vil forventeligt give anledning til nye opgaver og arbejdsgange, hvorfor der sandsynligvis vil komme en periode med behov for øgede ledelses- og medarbejderressourcer til implementering.

Eksempelvis lægges der i den nye ældrelov op til, at private aktører kommer til at spille en større rolle i løsning af velfærdsopgaven for ældre borgere. Omfanget er forbundet med stor usikkerhed, men vil sandsynligvis kunne afhjælpe nogle af udfordringerne.

Indførelsen af velfærdsteknologi har allerede på nuværende tidspunkt indvirkning på områdets opgaveløsning og forventes fortsat at foranledige, at dele af den kommunale opgave i fremtiden vil se anderledes ud.

Det forventes derfor også, at velfærdsteknologi vil få indflydelse på fremtidige behov vedrørende lokaler og kapacitet. Af eksempler kan man nævne øget brug af skærmteknologi, robotter og træningssoftware, ligesom der er kommuner, som er i gang med afprøve eksempelvis E-distrikter i hjemmeplejen, som understøtter medarbejderes brug af digitale løsninger.

De nye teknologier vil forventeligt stille nye krav til både medarbejdere, ledere og anlæg på området. SSU blev d. 30. januar 2024 orienteret om status på den velfærdsteknologiske udvikling. Sagen kan findes [her](#).

3. Hidtidige politiske behandlinger

I administrationens 1. budgetvurdering 2025-2028 i april 2024 blev der redegjort for, at kommunen i forvejen har et højt aktivitetsniveau med byggeri af Generationernes Hus i Nivå og en række andre store anlægsprojekter som f.eks. Fremtidens Folkeskoler og Daginstitutioner. Behovet for investeringer på ældre- og forebyggelsesområdet skal ses i lyset af det, og det skal forventes at være af betydelig størrelse fra 2026 og i årene frem.

Lokale- og kapacitetsudfordringer på ældre og forebyggelsesområdet har været behandlet politisk ved flere lejligheder.

Nedenfor fremgår et overblik over politiske behandlinger:

- 1. mar. 2023** Godkendelse af økonomiske udfordringer i Ældre og Forebyggelse
Af sagen fremgår det, at et stigende antal ældre borgere i Fredensborg Kommune resulterer i, at kommunens ældre- og sundhedsområde står over for en række udfordringer i forhold til de fysiske rammer.

- 10. aug. 2023** Godkendelse af flytning af hjemmeplejen til Baunebjergskolen

- Aug. 2023** Administrationens 2. budgetvurdering – Budget 2024-2027.
Lokalemæssige udfordringer på ældreområdet s. 16-17.
Byrådet vil få forelagt en mere udførlig og underbygget beskrivelse af udfordringerne i forbindelse med budgetprocessen for 2025.

- 7. sep. 2023** Beslutning om at implementere tiltag for at reducere merforbruget hos Mad og Måltider (Fredensborg Ældremad).

- 5. okt. 2023** Beslutning om finansiering af merforbrug hos Mad og Måltider samt beslutning om renovering af køkkenet på Øresundshjemmet

- 27. feb. 2024** Beslutning om bevilling af anlægsmidler til ophævelse af påbud fra brandtilsyn i køkkenet på Øresundshjemmet samt reparationer i køkkenet på Lystholm.

- 19. apr. 2024** Budgetseminar
Oplæg om lokaleanalyse og etablering af anlægsprogram for Fremtidens ældrepleje

- 2. maj 2024** Indstilling om at tilføre midler til anlægsprojekt i 2024 svarende til 1,09 mio. kr. for at dække ekstraudgifter i forbindelse med opsætning af ladestandere samt flytning af Humlebæk Hjemmepleje, administrationen og akutteamet.

- 30. maj 2024** Indstilling om driftsbevilling til finansiel leasing og vedligehold af biler og cykler samt beslutning om anlægsbevilling til anlæg af cykelskure, ladestandere og indkøb af cykler til Hjemmeplejen.

4. Resumé af lokale- og kapacitetsudfordringer på fagområderne

Administrationen har udarbejdet en analyse (se bilag A) af udfordringerne inden for ældre- og forebyggelsesområdet, hvor en markant stigning i borgere, med brug for ydelser, har øget presset på de nuværende fysiske faciliteter.

Blandt de identificerede udfordringer er mangel på plads til mødelokaler, kontorfaciliteter, depoter og parkering. Det gælder på tværs af hjemmepleje, Træning og Rehabilitering, Mad og Måltider samt plejehjem, dagcentre og daghjem. Behovet handler om en tilpasning af eksisterende strukturer til en stigende efterspørgsel og nødvendigheden af at udvikle nye faciliteter for at opretholde kvaliteten i ældreplejetilbuddene.

Inden for hjemmeplejen viser data en forventet stigning i borgere med behov for service, hvilket kræver tilpasning af lokaler og ressourcer. Der er behov for teamlokaler, øget opbevaringsplads og parkeringsfaciliteter for medarbejdere. Tilsvarende gælder for træning og rehabilitering, hvor den stigende kompleksitet i borgernes behov kræver større træningssale, forbedret opbevaring af udstyr og forbedrede parkeringsfaciliteter.

Derudover er der behov for at tage højde for øget kompleksitet i sygdomsforløb, stigende behov for afskærmning af borgere samt utilstrækkelige toilet- og depotfaciliteter på dagcentre og plejehjem. Ved at adressere disse udfordringer kan Fredensborg Kommune bedre imødekomme borgernes nuværende og fremtidige behov og sikre, at den besluttede kvalitetsstandard på tværs af de forskellige områder overholdes.

Nogle af de identificerede udfordringer relaterer sig til borgere, og andre relaterer sig til medarbejdere.

For borgere	For medarbejdere
• Mangel på parkeringspladser på flere af lokationerne, herunder spærrede handicapparkeringer.• Mangel på lokaler til personlige samtaler og individuel træning• Behov for større træningssale, som imødekommer stigende behov for træning til borgere• Generel mangel på bade- og omklædningsfaciliteter• Behov for flere videofaciliteter i individuelle samtalerum, hvor pårørende kan deltage i samtaler på afstand.• Øget produktion af måltider grundet stigning i antallet af ældre• Behov for flere plejehjemspladser inden for 2-5 år	• Mangel på parkeringspladser på flere lokationer• Mangel på plads til ledere og medarbejdere på flere lokationer, herunder teamlokaler og kontorarbejdspladser• Mangel på depot og opbevaringsplads på alle lokationer• Behov for flere faciliteter med teknologi og skærme• Behov for sikring af medarbejderes arbejdsmiljø gennem faciliteter, der muliggør afskærmning af udadreagerende borgere på plejehjem.

• Behov for faciliteter, der muliggør afskærmning af udadreagerende borgere på plejehjem.• Mangelfulde toiletfaciliteter på daghjem	

Undervejs i arbejdet med at beskrive udfordringerne er der dukket flere forhold op, hvor administrationen har undersøgt, om der er behov for løsninger på kort sigt pga. presserende behov. Det drejer sig om eksempelvis depotplads på Skovgården, parkeringsforhold ved de enkelte plejehjem samt plads til hjemmeplejens medarbejdere på Egelunden. Bilag B redegør for disse konkrete og uomgængelige anlægsudfordringer.

5. Organisering af det videre arbejde med lokale- og kapacitetsudfordringer

Administrationens beskrivelse af lokale- og kapacitetsudfordringer - som kan læses i bilag A - peger på en række kapacitetsudfordringer, som både dækker udfordringer her og nu, men også andre udfordringer, som vil blive større over tid.

Kapacitetsudfordringerne dækker som nævnt over lokaler, faciliteter, udstyr, teknologi, udearealer og plejehjems- og ældreboliger. Opgaven er at udforske og implementere løsninger, der kan sikre tilstrækkelig kapacitet i Ældre- og Forebyggelse over de kommende årtier.

Administrationen foreslår en etablering af et anlægsprogram for ældre- og forebyggelsesområdet. Anlægsprogrammet skal håndtere områdets lokale- og kapacitetsudfordringer med konkrete forslag til anlægsbevillinger frem mod budgetforhandlinger i august 2025 gældende fra 2026 og årene frem.

5.1 Et samlet programsekretariat for fremtidens velfærdsinstitutioner

Administrationen foreslår, at det eksisterende programsekretariat etableres som et fælles sekretariat for både folkeskoler, dagtilbud og ældre- og forebyggelsesområdet. Det vil sikre gennemtænkte langsigtede løsninger på tværs af kommunen og vil derfor understøtte det politiske ønske om at opnå velindrettede og optimalt udnyttede kvadratmeter, herunder flerbrug af lokaliteter til fremtidens velfærdsområder. Denne organisering udnytter det eksisterende sekretariatets indgående kendskab til kommunens processer vedrørende etablering af anlægsprogrammer og anlægsprojekter.

Programsekretariatets arbejde vil ske i løbende samarbejde med Center for Ejendomme, som kan bidrage med fagspecifik viden om ejendomme og bygninger.

5.2 Ekstern rådgivning

Der foreligger nu et helt overordnet billede af de tematikker i bilag A, der ligger i de kapacitetsudfordringer, som Ældre og Forebyggelse oplever og kommer til at opleve i de kommende mange år. Analysen kommer kun i mindre grad med forslag til løsninger og giver derfor ikke et fuldstændigt billede af udfordringernes størrelse og omfanget af økonomi, som skal til for at løse dem.

For at kunne lave et konkret forslag til anlægsprogram er det nødvendigt at gå yderligere i dybden og ikke mindst i bredden i organisationen for at afsøge potentialer og løsninger. Det kan være analyser af lokaleudnyttelsen inden for eksisterende ejendomme på ældre- og forebyggelsesområdet, og det kan være på tværs af kommunens andre ejendomme, som det eksempelvis ses ved, at hjemmeplejen i Humlebæk er flyttet ind på Humlebæk Skole på Baunebjergvej. Generelt er mulighederne for sambrug inden for kommunens eksisterende ejendomme ikke undersøgt til bunds.

Derfor anbefaler administrationen, at kommunen får ekstern rådgivning af rådgivere med både erfaring fra ældreområdet og erfaring med at finde synergier på tværs af offentlige byggerier.

5.3 Procesplan

Der er som nævnt behov for en mere dybdegående analyse af udfordringer og behov inden for de enkelte områder for at pege på konkrete prioriteringer. Henover 2. halvår 2024 vil administrationen derfor udarbejde et kommissorium for det videre arbejde, som ligger klart i første kvartal 2025 frem mod både budgetseminar i april 2025 og budgetprocessen i august 2025.

Tidsplanen vil se således ud:

Sep. 2024 - jan. 2025	Udarbejdelse af kommissorium
Jan-feb. 2025	Fremlæggelse af kommissorium for SSU
April 2025	Budgetseminar
Jan. 2025-juni 2025	Udkast til prioriteringer og finansieringsbehov
August 2025	Budgetseminar
Januar 2026	Igangsættelse af anlægsprogram

Såfremt Byrådet bevilger finansiering af P-pladser langs Niverødvej og udvidelse af depotkapacitet på Skovgården, vil administrationen i 2. halvår 2024 tage hul på det konkrete arbejde for at implementere tiltagene.

Bilag A: Lokale- og kapacitetsudfordringer på fagområderne

Dette bilag indeholder en beskrivelse af udfordringsbilledet for

- Hjemmeplejen
- Træning og Rehabilitering
- Mad & Måltider
- Aktivitetscentre, daghjem og plejehjem

Beskrivelsen er ikke udtømmende, men giver et indblik i lokale- og kapacitetsudfordringer, som ledere og medarbejdere oplever i dagligdagen i løsningen af deres kerneopgaver.

I arbejdet med at finde gode løsninger på udfordringer vil der være behov for en mere indgående analyse og behovsafdækning.

1. Udfordringsbillede for hjemmeplejen

I Fredensborg Kommune udgør hjemmeplejen en afgørende del af vores velfærdsydelser. Hjemmeplejens primære opgaver består i at sikre personlig pleje, medicinadministration og støtte med praktiske opgaver i hverdagen. Hjemmeplejen spiller en central rolle i forhold til pleje og støtte til kommunens ældre dels ved forebyggende indsatser for at sikre færre indlæggelser, samt pleje så borgerne kan blive længere i eget hjem.

Hjemmeplejen holder til på fem lokationer og beskæftiger i alt ca. 230 medarbejdere (månedslønnede og timelønnede). Hertil kommer personale fra eksterne vikarbureauer. Alle fem områder er organiseret i tværfaglige og faste/selvstyrende teams i dagvagten, hvilket ligeledes er i proces for at blive implementeret i aftenvagten. I en opgørelse af vakante stillinger maj 2024 var der 17 vakancer i hjemmeplejen.

Teamstørrelser og sammensætninger tilpasses løbende i overensstemmelse med udviklingen i antallet af borgere og medarbejdere. På nuværende tidspunkt er der to teams i Kokkedal, tre teams i Humlebæk, to teams i Nivå og tre teams i Fredensborg.

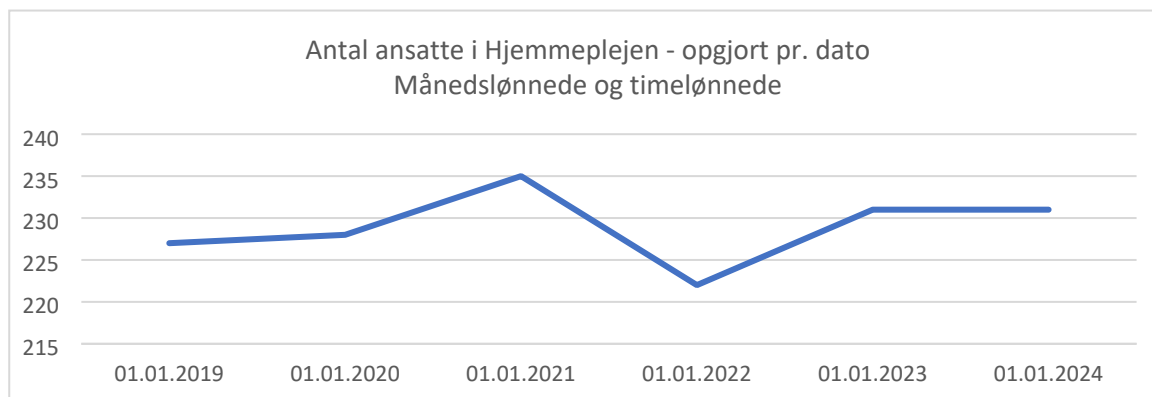
Hjemmeplejen er historisk opstået som udspring af plejehjemmenes adresse, hvorfor de nuværende lokaler er placeret på disse. I takt med at hjemmeplejen de sidste mange år har fået flere opgaver og mere personale, er deres behov for lokaler også både forandret og forøget.

1.1 Forventet stigning i borgere med behov for hjemmepleje

Befolkningsprognosen for 2024 viser, som nævnt, en markant stigning i borgere over 80 år. Hjemmeplejen er ofte det første område, som borgeren stifter bekendtskab med på ældreområdet. Det er både i borgerens og i kommunens interesse, at hjemmeplejen har kapacitet til den forventede stigning på 63 % af borgere over 80 år frem mod 2035. Det skyldes, at de tidlige indsatser i Ældre og Forebyggelse understøtter borgerens ønske om at blive i eget hjem og også understøtter borgerens selvhjulpethed, hvormed behovet for mere krævende indsatser udskydes.

Det betyder samlet set, at plejehjemmenes lokaler ikke på lang sigt vil kunne rumme den tilstrækkelige kapacitet.

Nedenfor ses en tabel, som viser udviklingen i antal medarbejdere i hjemmeplejen siden 2019 (antal medarbejdere er opgjort hvert år pr. 1. januar): ³

I 2023 gik den private leverandør 'Værdig Pleje' konkurs, hvilket resulterede i en midlertidig stigning på 240 borgere i den kommunale hjemmepleje. Ud af denne gruppe borgere valgte 90 efterfølgende at forblive i det kommunale tilbud, hvilket gav hjemmeplejen en permanent opjustering på fire ekstra dagvagsruter og en ekstra aftenvagsrute. I gennemsnit er der behov for lidt under to årsværk til at inddække en rute, hvorfor stigningen i fire dagvagsruter har medført en uforudset og permanent medarbejdertilgang på cirka otte årsværk.

1.2 Udfordringsbilledet i forhold til faciliteter og lokaler

Hjemmeplejen i Humlebæk blev primo 2024 flyttet fra deres lokaler på Øresundshjemmet til Baunebjergskolen. Flytningen har givet hjemmeplejen de nødvendige faciliteter, hvorfor Humlebæk ikke er en del af det samlede udfordringsbillede. Udfordringsbilledet er derfor udarbejdet med fokus på lokalemæssige udfordringer i Fredensborg, Kokkedal og Nivå og på Øresundshjemmet i Humlebæk, hvor både administration, udvikling og akut-, aften-, og natteam skal placeres.

For at hjemmeplejen kan opretholde den besluttede kvalitetsstandard over for borgerne og fortsat følge med den øgede befolkningstilvækst, tegner der sig på tværs af bysamfundene et udfordringsbillede omkring følgende emner:

- 1) Lokalemæssig understøttelse af organisering i selvstyrende teams
- 2) Depoter og opbevaring
- 3) Parkering

1) Lokalemæssig understøttelse af organisering i selvstyrende teams

De seneste to år har Fredensborg Kommune implementeret selvstyrende teams i hjemmeplejen. I dag møder medarbejderne ind på den fysiske lokation, holder møder om borgerne i teams og har generelt en mere fælles, struktureret og tværfaglig tilgang til arbejdet. Komplexiteten hos borgerne er steget markant, hvilket har sat fokus på behovet for dedikerede lokaler til teamarbejde, dokumentation og planlægning. Lokalerne er ikke tilpasset den nye organisering og hindrer effektiviteten og realiseringen af selvstyrende teams. Derudover er behovet for ro til dokumentation og rum til planlægning og administration ikke tilgodeset i de nuværende lokaler.

³ Grafen tager ikke højde for vakante stillinger og vikarforbrug.

SSU blev d. 30. januar 2024 orienteret om en slutevaluering af projekt selvstyrende teams. Sagen og evalueringen kan findes [her](#).

Det udgør også en arbejdsmiljømæssig udfordring, at både teams og vagt- og ruteplanlæggerne sidder i samme lokale. Det skaber et højt støjniveau med forstyrrelser i alles opgaveløsning. Udfordringen er særligt udtalt på Egelunden i Kokkedal. Det er ikke alle samtaler med borgerne, der egner sig til åbne lokaler, hvor andre også arbejder eller opholder sig. På tværs af Fredensborg Hjemmepleje oplever personalet mangel på rum til fordybelse og fortrolighed.

2) Depoter og opbevaring

Der er behov for opbevaring af eksempelvis værnemidler, sygeplejeartikler, kontorartikler mm. På grund af mangel på depotrum bliver dele af hjemmeplejens kontormiljøer brugt til opbevaring, hvilket dels skærper udfordringen med kontorpladser og dels kan udgøre en risiko ift. at overholde retningslinjer fra brandmyndighederne. Det udgør også en arbejdsmiljømæssig risiko, hvis værnemidler og lignende opbevares i kontorer, på gange mm., da det er forbundet med en risiko for faldulykker.

Der er herudover ikke mulighed for at bestille værne- og hjælpemidler i store mængder, hvorfor den manglende depotplads medfører, at der bruges uforholdsmæssigt mange penge på bestilling af små ordrer og tilsvarende tid på hyppige bestillinger og udpakning af varer. Denne udfordring gælder særligt for Kokkedal og Fredensborg.

3) Parkering

Parkering udgør en udfordring for hjemmeplejen på følgende lokationer: Nivå, Fredensborg og Humlebæk på Øresundshjemmet.

I Kokkedal er der ikke etableret personaleparkering, men der er parkeringsmuligheder ved hallen på den anden side af vejen.

I Nivå estimeres det, at der dagligt er omkring 10 medarbejdere, som er nødt til at parkere uhensigtsmæssigt. I Fredensborg og på Øresundshjemmet er der udfordringer med parkering, men her er mulighed for parkering på nærtliggende offentlige pladser mm. Hver lokation har omkring 20 medarbejdere i dagvagt, og de fleste er afhængige af deres biler for at komme på arbejde. Derudover optager hjemmeplejens egne biler og cykler plads.

På grund af den stigende aktivitet og en forventning om udvidelse af hjemmeplejen er de nuværende parkeringsfaciliteter ikke længere tilstrækkelige. Det skaber en øget belastning på parkeringsområderne, hvor medarbejderne er nødt til at finde alternative parkeringsløsninger, hvorfor de f.eks. parkerer langt væk eller holder i vejen for lastbiler med varer.

2. Udfordringsbillede for Træning og Rehabilitering

Træning og Rehabilitering består af to hovedområder:

Ambulant træning

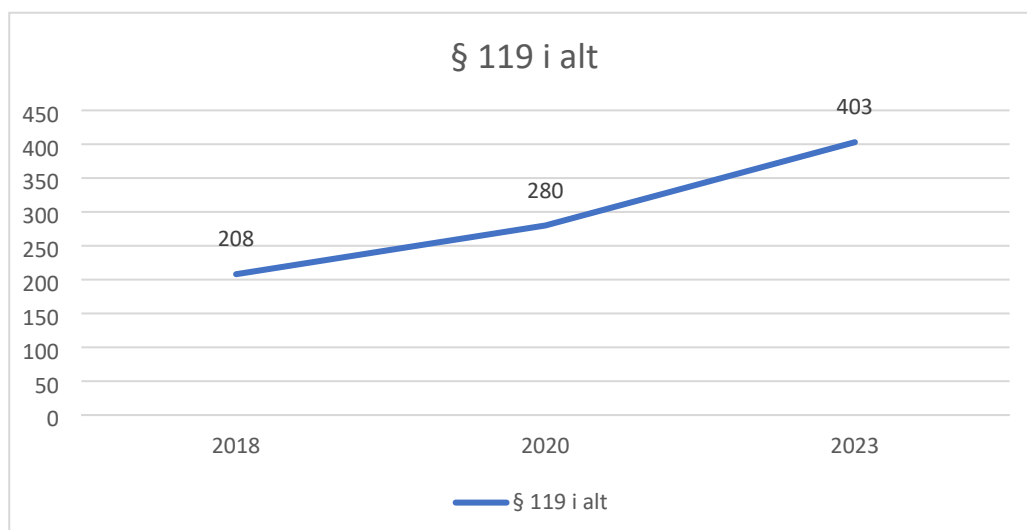
Den ambulante træning består af genoptræning efter hospitalsophold, genoptræning og vedligeholdende træning, forebyggelse for kronikere og selvtræning for pensionister. Ambulant træning forgår på Egelunden, Mergeltoften, Ørensundhjemmet, Skovgården og Lystholm og beskæftiger 43 medarbejdere.

Rehabilitering

Døgner rehabiliteringsafdeling er lokaliseret på Skovgården i Humlebæk med fokus på pleje, træning og rehabilitering for de borgere, der fx efter en hospitalsindlæggelse har brug for at være indlagt, samtidig med at de modtager træning. Afdelingen har, hvad der svarer til 36 åbne pladser og beskæftiger 46 medarbejdere.

Igennem den seneste årrække er der sket en stigning i både opgaver og personale. Tilpasning af lokaler og faciliteter er i denne periode sket løbende for bedst muligt at kunne følge med den stigende efterspørgsel. For eksempel er medarbejderstaben til ambulant træning steget fra 26 i 2014 til 43 medarbejdere i 2024. Der er samtidig sket en udvikling i henvendelsesmønstrene på forskellige områder. Det gælder bl.a. genoptræning og kronikerforløb, som oplever et stigende pres grundet nye nationale standarder, flere bundne opgaver og et øget pres på kronikerforløb og forløb for borgere med komplekse problemer i alle aldersgrupper.

Eksempel på stigning i antal borgere med henvisning til forløbsprogrammerne (§ 119).

Det er særligt borgere, der er ramt af KOL, kræft og hjertesygdomme, som repræsenterer den markante stigning. Ligesom nye henvisninger er kommet til eksempelvis på områderne GLA:D⁴ og ryg.

I 2014 var der 76 borgere med henvisning til forløbsprogrammerne KOL, Diabetes, Kræft og Hjerte. Sammenligneligt tal i 2023 er 241 borgere.

Det er desuden forventningen, at behovet for ambulant træning også vil stige fremover i takt med befolkningstilvæksten af borgere over 80 år. Samlet set skaber disse forhold en udfordring i forhold til området bygningsmasse. Dels fordi træningsfaciliteterne og depotpladserne allerede under den nuværende

⁴ GLA:D står for Godt Liv med Artrose i Danmark.

belastning er begrænset, og også fordi der i de nuværende lokaler ikke er plads til at øge medarbejderstaben til at håndtere den øgede belastning fremover.

Der arbejdes løbende med at udvikle kerneopgaven og dermed også udvikle nye roller for medarbejderne. På ambulantområdet vil det eksempelvis ske gennem øget selvtræning via apps og inddragelse af ny velfærdsteknologi, som både øger kvalitet af ydelser, og også kan optimere trænings- og undervisningsforløb.

I forbindelse med døgnrehabilitering er det eksempelvis oplagt at udvikle nye metoder, hvor borgerne også vil kunne modtage hjælp direkte i eget hjem, selvom de har brug for intensiv pleje og træning i starten, fremfor at vente på ledig plads på Skovgården

Arbejdet med sådanne udviklingsprocesser skal tages i betragtning, når fremtidige lokalebehov skal dimensioneres.

2.1 Udfordringsbilledet i forhold til faciliteter og lokaler

For at Træning og Rehabilitering kan opretholde den besluttede kvalitetsstandard over for borgeren og fortsat følge med den øgede efterspørgsel på ydelser tegner der sig et udfordringsbillede omkring følgende emner:

1. Lokaler til kontorarbejdspladser, individuelle undersøgelses- og samtalerum, træningssale, badeforhold og lokaler til at samle hele organisationen til personalemøder o.l.
2. Depoter
3. Parkeringsforhold til borgere og medarbejdere
4. Teknologi og skærme

1. Lokaler

Alle nuværende faciliteter har kontorpladser til terapeuter, men der er ingen udvidelsesmuligheder. Dette udfordrer allerede i dag i forhold til plads og mulighed for at kunne fordybe sig i sine opgaver.

På plejehjemmene er der typisk 1-3 rum til individuelle undersøgelser og samtaler. I takt med at flere borgere har komplekse forløb, stiller det krav til flere individuelle faciliteter. Det skyldes, at alle borgere starter med en individuel afklarende samtale, hvor der sættes mål for forløbet, afslutter alle borgere også individuelt.

På nuværende tidspunkt er der 30-35 holdforløb om ugen (der åbnes/lukkes hold svarende til borgernes behov/henvisningsflow), og det foregår i de forskellige træningssale på plejehjemmene. Der er en træningssal på hhv. Lystholm og Mergeltoften, to træningssale på henholdsvis Egelunden og Øresundshjemmet, en sal til børnetræning på Øresundshjemmet og tre træningssale på Skovgården. Træningssalene på Skovgården benyttes også til både hold og individuel træning af borgere fra Rehabiliteringscentret.

Størrelsen på træningssalene sætter en begrænsning på holdstørrelse, hvilket løses ved at etablere flere hold ved behov. Dette er en større logistikopgave ift. borgere og udstyrspakke samt et større ressourcetræk ift. personale.

Ved fremtidige udbygninger bør større træningssale tænkes ind, så der er mulighed for større hold og dermed mere effektiv udnyttelse af medarbejderressourcer.

Generelt er der hverken bade- eller omklædningsfaciliteter for borgerne, hvilket indimellem giver anledning til klager fra borgere.

På medarbejdersiden er omklædnings- og badefaciliteter på Skovgården tilstrækkelige, mens de øvrige steder kun har sparsomme omklædnings- og badefaciliteter. Der er ikke nogen indikation på, at kommunen ikke lever op til arbejdsmiljøreglerne, men det opleves som en udfordring for medarbejdere.

2. Depoter

Generelt mangler der plads til opbevaring af træningsudstyr, APV-udstyr (udstyr til arbejdspladsvurdering) og hjælpemidler til borgere. Denne udfordring gælder i forhold til større hjælpemidler og det træningsudstyr, som kun anvendes periodevist og derfor skal opbevares i den øvrige tid. Det betyder, at udstyr på nuværende tidspunkt er placeret på gange, i flexrum, på badeværelser, patientstuer ol., hvilket betyder, at medarbejdere skal flytte rundt på det for at træne med borgerne. Desuden har brandmyndighederne pointeret, at der ikke må oplades udstyr på gangene, og at der står for meget udstyr på gangene. Det udgør en brandrisiko og er især et problem på Rehabiliteringsafdelingen på Skovgården, hvor flertallet af borgere både har egne og midlertidige hjælpemidler med. Problemerne er løst ved at inddrage fire lokaler, men det viser sig nu ikke at være tilstrækkeligt.

Der er desuden brug for særskilt plads på Skovgården til hjælpemidler, hvor regionen kan levere og afhente midlertidige hjælpemidler til borgerne.

3. Parkeringsforhold

Der er generelt mangel på parkeringspladser på alle lokationer undtagen Skovgården. Det drejer sig om pladser til både borgere og medarbejdere. Antallet af markerede handicappladser er utilstrækkelige, hvilket har ført til tilfælde, hvor gangbesværede borgere har været nødt til at opgive og køre hjem uden den nødvendige træning. Den begrænsede tilgængelighed af parkeringspladser medfører også, at personer uden tilladelse til handicaparkering benytter sig af disse pladser, hvilket yderligere forværrer situationen for gangbesværede borgere.

For medarbejdere koster det dagligt ekstra tid at finde parkering, da de som en del af deres arbejde skal køre mellem træningssteder og borgeres hjem. Udfordringerne gælder især på Lystholm, Øresundshjemmet, Mergeltoften og Egelunden.

4. Teknologi og skærme

I træningsenheden på Lystholm er der implementeret skærme i de individuelle samtalerum, hvilket har været en stor succes især i forbindelse med kronikerforløb. Det er en faglig ambition at udvide disse faciliteter i fremtiden, f.eks. i forbindelse med implementeringen af K-PRO (digitalt spørgeskema), men også på andre områder, hvor både borgeren og medarbejderen har behov for fælles at orientere sig i en plan, video eller lignende. Denne løsning sparer medarbejderen tid og sikrer samtidig en høj kvalitet for borgeren. Desuden muliggør teknologien, at pårørende kan deltage virtuelt, hvilket er en værdifuld funktion. Det er forventningen, at den form for borgerinddragelse vil stige.

Denne teknologi kan med fordel installeres i alle individuelle samtalerum, ca. 15 lokaler. Disse rum kan også anvendes til digitale møder mellem medarbejdere, hvilket yderligere udnytter faciliteternes potentiale.

3. Udfordringsbillede for Mad & Måltider

Mad & Måltider er et område i udvikling og er på nuværende tidspunkt i gang med en særskilt politisk proces, som vedrører fremtidens madproduktion og køkkenfaciliteter. I 2023 var der en række drøftelser og beslutninger vedrørende Mad & Måltider:

- D. 1. marts: *Godkendelse af økonomiske prioriteringer på Ældre og Forebyggelse*
- D. 7. juni: *Forslag til at sænke merforbruget hos Fredensborg Ældremad*
- D. 7. september: *Beslutning om at implementere tiltag for at sænke merforbruget hos Mad og Måltider (tidligere Fredensborg Ældremad)*
- D. 25. september: *Reduktion af Co2 med 40 %: Godkendelse af målsætning om mere klimavenlige indkøb af fødevarer*
- D. 5. oktober: *Beslutning om finansiering af merforbrug hos Mad og Måltider, samt beslutning om reovering af køkkenet på Øresundshjemmet*
- D. 18. december: *Godkendelse af kvalitetsstandarder på madområdet*

Det blev til Byrådets budgetseminar d. 19. april 2024 besluttet at gå videre med drøftelserne af fremtidig madproduktionen. Disse drøftelser tager udgangspunkt i fire mulige forslag til fremtidens madproduktion.

Såfremt det besluttes at fortsætte driften af Mad & Måltider i de nuværende faciliteter, vil det forventeligt kræve, at nødvendige forbedringer i forhold driften bliver afdækket og finansieret.

I tillæg til processen blev sagen *Principforslag om mad på plejehjem* behandlet på Byrådsmødet d. 27. maj 2024. På mødet blev der truffet beslutning om at sende sagen til fagudvalget med henblik på videre proces. Planen er, at Social- og Sundhedsudvalget behandler sagen på mødet den 12. august 2024.

4. Udfordringsbilledet for aktivitetscentre, daghjem og plejehjem

Med en aldrende befolkning i Danmark øges behovet for en koordineret indsats på ældre- og forebyggelsesområdet med fokus på at forebygge fald og faldende funktionsniveau samt fremme selvhjulpethed blandt ældre borgere. Målet er at understøtte ældre i at bevare deres funktionsevne og selvstændighed så længe som muligt. Aktivitetscentre, daghjem og dagcentre spiller centrale roller ift. at kunne tilbyde borgerne en tidlig og understøttende indsats, inden behovet for hjælp øges.

Et typisk forløb for en borger vil starte med en relativt høj selvhjulpethed, muligvis med besøg af hjemmeplejen og deltagelse i aktiviteter på et aktivitetscenter. Herefter vil borgeren, i takt med at funktionsniveauet falder, blive visiteret bruger af et aktivitetscenter. Aktivitetscentrene, herunder dagcentre og demensdaghjem, kan bidrage til at udskyde behov for en plejebolig så længe som muligt ved at fastholde borgerens funktionsniveau.

4.1 Udfordringsbilledet i forhold til lokaler og faciliteter

Behov for et sammenhængende forløb

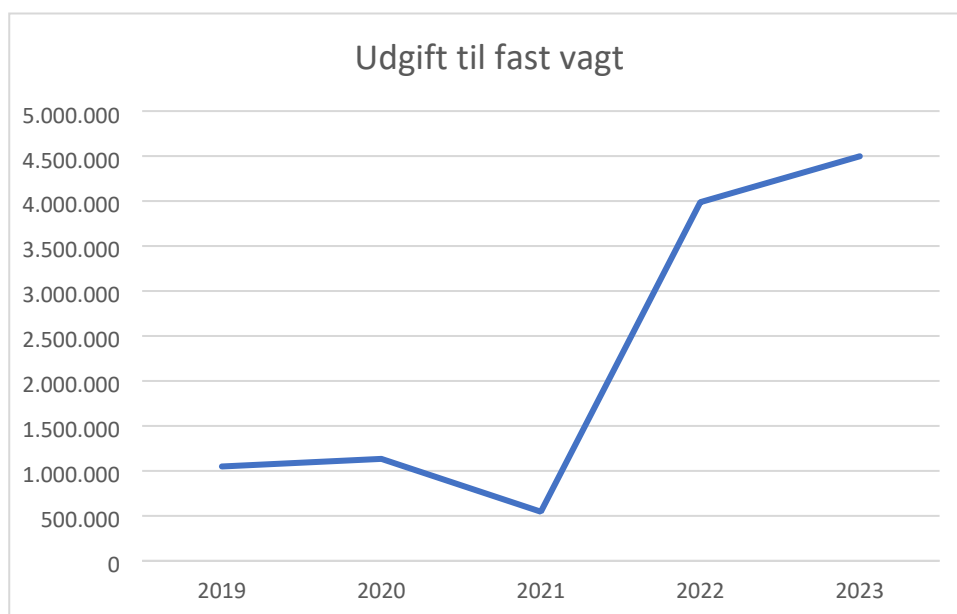
Borgerne kan i dag opleve et sammenhængende forløb mellem aktivitetscenter, daghjem og plejehjem på tre lokationer: Egelunden, Øresundshjemmet og Benediktehjemmet. Et sammenhængende forløb betyder, at borgeren vil opleve at forblive på den samme lokation på 'rejsen' fra aktivitetscenter til daghjem til plejehjem. Det sikrer en genkendelighed ift. personale, lokaler og faciliteter fra start og imødekommer borgerens behov for fællesskab. Dette er en fordel, som kommunen kan indtænke ift. nye bygninger, lokaler og faciliteter.

Øget kompleksitet

Den øgede kompleksitet i borgernes sygdomsforløb giver nye behov ift. indretning af lokalerne. I dag har 83 procent (2023) af beboerne på kommunens plejehjem demens, og den udvikling gør, at de nuværende fysiske rammer på aktivitetscentre, daghjem og plejehjem ikke er tilstrækkeligt tidssvarende med mulighed for at skærme disse borgere.

Flere udadreagerende borgere

Der er sket en stigning i borgere, som har en adfærd, der kræver særlige sikkerhedsmæssige tiltag. Det kan eksempelvis være borgere med demenssygdomme, som gør dem udadreagerende. Denne stigning kan ses i udgiften til vagtpersonale, som siden 2019 er steget kraftigt. Grafen herunder viser udviklingen:

I programsekretariatets videre arbejde med de fremtidige løsninger skal følgende forhold derfor tages i betragtning:

- **Indretning af lokaler**

Nogle borgere er udadreagerende, hvilket udfordrer de nuværende rammer ved, at der ikke i tilstrækkelig grad er mulighed for afskærmning af borgere til gavn for dem selv og de øvrige borgere. Det kan føre til konfliktsituationer med vold og trusler blandt borgere og over for medarbejdere. Det gælder både plejehjem og især i demensdaghjem, som har meget små rum. Det er et stigende problem, da det er forventningen, at der vil blive behov for, at flere borgere får tilbudt plads på et demensdaghjem. Desuden er der et stigende behov for lokaler til individuelle forløb. Borgere med demenssygdomme har behov for hvilerum, hvor de kan afskærmes for at få ro omkring sig eller hvile sig ved frokosttid for at samle kræfter til eftermiddagen.

De nuværende lokaler er ofte for små til at finde løsninger til afskærmning.

- **Toiletfaciliteter på daghjemmene**

Daghjem modtager borgere, som typisk har nedsat funktionsevne og sidder i kørestol, og toiletfaciliteterne er ikke tilstrækkeligt indrettet (eksempelvis med lift) til at hjælpe disse borgere

med toiletbesøg. Det betyder, at borgerne bliver ringet hjem/kørt hjem, så de kan få hjælp af hjemmeplejen på hjemmeadressen.

- **Depotplads til hjælpemidler**

Mange steder mangler der plads til opbevaring af både borgerens hjælpemidler, men også APV-hjælpemidler. Hjælpemidler såsom lifte tager meget plads. Hertil er der hjælpemidler, som kræver opladning af batterier, og hvor der er særlige krav til brandsikkerhed. Det stiller krav til det lokale, hvor hjælpemidlet oplades. Der er kun få egnede lokaler til rådighed på de forskellige plejecentre.

Optimering af ovennævnte forhold på aktivitetscentre og daghjem vil tilgodese, at borgere kan blive længst muligt i eget hjem ved brug af kommunale dagtilbud.

Egelunden er et godt eksempel på, hvordan der skabes sammenhængskraft mellem aktivitetscenter, daghjem og plejehjem, dog uden at faciliteterne er tidssvarende. Mergeltoften er et andet eksempel med god effekt af fokus på forebyggelse. En udvidelse med for eksempel et demensdaghjem som indsats vil løfte kvaliteten og styrke sammenhængskraften til gavn for borgeren.

Fremtidigt behov for plejeboliger

I forbindelse med Byrådets budgetseminar i april har administrationen fremlagt ”prognose for behovet for plejeboligpladser” (2024), som danner grundlag for tilpasning af budget til køb og salg af plejeboligpladser. Prognosen viser følgende behov:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Plejeboligbehov jf. 2024-prognosen	297	311	326	337	353	370	388
Kapacitet *)	301	301	301	301	301	301	301
Behov for køb af pladser	-4	10	25	36	52	69	87

**) Der er aktuelt 291 pladser på kommunens plejehjem. Tallet 301 som faktisk kapacitet fremkommer ved at indregne minus 10 pladser som tomgangspladser og plus 20 pladser som ventelistepladser. Forklaringen er, at der til stadighed vil være et antal plejeboliger, som står tomme i forbindelse med, at en borger afgår ved døden, og en ny borger flytter ind. Denne tomgang resulterer i en de facto reduktion af kapaciteten. Desuden vil der til stadighed være borgere, som står på venteliste til et konkret plejehjem. Denne venteliste resulterer i en reduktion af behovet for plejeboligpladser/forøgelse af kapaciteten.*

Plejeboligprognosen konkluderer, at der omkring år 2028-2029 vil være et behov for 52-69 pladser ekstra i kommunen. I betragtning af den planlægningshorisont et byggeri har, skal arbejdet tilgå som en del af det kommende anlægsprogram.

Nye indsatser inden for forebyggelse og sundhedsfremme vil forventeligt reducere behovet for plejeboliger yderligere. En tendens som trækker i en anden retning er stadig mere livsforlængende behandlinger.

4.2 Friplejehjem i Nivå

Nord for Nivå Bymidte er lokalplan N111 vedtaget, som muliggør opførelsen af et friplejehjem med op til ca. 90 plejeboliger og tilhørende service- og fællesfaciliteter.

Der er endnu ikke indgået en aftale mellem bygherre og operatør af friplejehjem, og administrationen er orienteret om, at der pågår forhandlinger.

Bilag B: Konkrete og uomgængelige anlægsudfordringer.

I arbejdet med at beskrive udfordringer har administrationen vurderet, at der er mulighed for løsninger i 2025 ift.:

1. Depotmuligheder på Skovgården
2. Parkeringsforhold ved Mergeltoften i Nivå
3. Plads til hjemmeplejens medarbejdere i Kokkedal

1. Depotmuligheder på Skovgården

Mulighed for etablering af udendørs depotrum er afsøgt, og administrationen vurderer, at det ikke er realistisk at fortsætte den vej. Som alternativ er mulighederne inden for Skovgårdens egne rammer afdækket.

Der er bygget 40 rehabiliteringsstuer fordelt på to fløje på førstesalen. Der er pt. inddraget tre stuer til kontor, en til depot og en til midlertidigt depot. Pt. er normeringen sådan, at 36 stuer skal anvendes.

Det vurderes, at personalet har behov for kontorpladserne og "flow-depot" på etagen. Samt at der er behov for væsentlig mere depotplads til udstyr til borgere med behov for rehabilitering.

En mulig løsning kunne være inddragelse af "spisestuen" i stueetagen til et stort mødelokale, der kan bookes. Dermed kunne mødelokalet i det nordvestligste hjørne af stueetagen inddrages dels til et mindre book-bart mødelokale på 15-17 m², dels til et depot på 25-27 m².

Prisen til ombygning vil skønsmæssigt være 235.000 kr.

Endelig er der mulighed for permanent at inddrage flere stuer til depot. Det skal vurderes i forhold til behov for normerede pladser og belægningsprocent.

Der udestår en dialog med den lokale ledelse og medarbejdere om, hvordan en løsning kan realiseres. Ligesom der i processen vil være behov for at indgå dialog med boligforeningen om mulighederne.

2. Parkeringsforhold ved Mergeltoften i Nivå

Generelt har foranalysen afdækket trange parkeringsforhold for både borgere og medarbejdere ved Lystholm, Benediktehemmet, Øresundshjemmet og Mergeltoften, som fører til ulovlige og uhensigtsmæssige parkeringer. De tre første steder er der ikke umiddelbare løsninger til at afhjælpe udfordringer på kort sigt.

Ved Mergeltoften er der mulighed for at finde løsning som en del af en trafiksanering af Niverødvej, der skal ske i forbindelse med projektering af Nivå Bymidte.

I den forbindelse har der været en drøftelse med vejmyndigheden, som vurderer, at det samtidig med trafiksaneringen vil være teknisk muligt at etablere 10-12 parkeringsbåse på Niverødvej tæt på overkørslen til plejehjemmet som parkeringslommer på eksisterende skillerabatter mellem træerne.

Der er ikke behov for parkering til almen trafik i området, så behovet er alene initieret af plejehjemmet. Da parkeringspladserne ligger på offentlig vej, vil de dog ikke kunne forbeholdes plejehjemmet, og pladserne vil derfor kunne benyttes af alle.

Parkeringsbåsene anslås at koste ca. 50.000 kr. pr. stk., dvs. samlet ca. 0,5 mio. kr. for 10 båse.

Der er ikke afsat midler til parkeringspladser i budgettet til trafiksanering af Niverødvej, så der skal i givet fald afsættes særskilte midler til finansiering. Den anslåede pris forudsætter, at parkeringspladserne udføres samtidig med udførelse af trafiksaneringen, som sandsynligvis udføres i 2025 eller 2026 afhængig af den konkrete udførelsesplan for Nivå Bymidte.

Af hensyn til den samlede projektering af Nivå Bymidte skal der senest i efteråret 2024 tages stilling til, om der ønskes parkeringspladser langs Niverødvej i forbindelse med trafiksaneringen og afsættes midler hertil.

3. Plads til hjemmeplejens medarbejdere i Kokkedal

Tre organisatoriske enheder har lokaler på Egelunden. Plejehjemmet har sin administration mm. i stueetagen og på første sal samt plejehjemsetagerne fra anden til femte sal. Træning og Rehabilitering har faciliteter til borgerne, og endelig har hjemmeplejen Kokkedal sin administration mm. her.

Hjemmeplejen mangler adgang til lokaler for at kunne udføre deres arbejde optimalt og til mindst gene for medarbejderne. De mangler specifikt et teamrum til 10 medarbejdere, et planlæggerkontor med to arbejdspladser og et book-bart mødelokale med plads til 4-6 personer.

Hjemmeplejens arbejdsdag indebærer, at alle hjemmeplejeansatte møder ind på Egelunden samtidig for at arbejde ved computere i 10-20 minutter. Derefter holder de morgenmøde sammen i 10 minutter, inden de kører ud til borgerne. Leder og de to vagtplanlæggere har brug for kontorer på Egelunden. Kl. 12 kommer de udekørende tilbage og spiser frokost sammen, inden de kører ud igen eller fortsætter arbejdet ved computeren. Pt. har hjemmeplejen adgang til to teamrum, hvor det ene er indrettet til møderum for alle hjemmeplejens medarbejdere. Derudover har de et lederkontor og et delt depot på første sal samt et sygeplejerskerum i stueetagen. Vagtplanlæggerne arbejder i det ene teamrum med store forstyrrelser for de øvrige medarbejdere til følge.

Næste skridt er, at administrationen faciliterer en dialog mellem de forskellige parter på Egelunden med henblik på at optimere brugen af de eksisterende lokaler og dermed muligvis kan imødekomme hjemmeplejens aktuelle behov. Der vil muligvis ikke være udgifter forbundet med rokeringen af lokaler.

3.1 Fremtidigt scenarie

Der er allerede nu pladsmangel i hjemmeplejen i Kokkedal, og denne forventes at blive forværret markant i den kommende årrække. Kokkedal har oplevet en stigning på over 100 % i borgere over 80 år de seneste 10 år (fra 220 borgere i 2014 til 479 i 2024). Det er også forventet, at Kokkedal bliver det bysamfund med den største befolkningstilvækst af målgruppen de næste 10 år – det forventes, at antallet af borgere over 80 år vil være 935 i 2035 (forventeligt borgere med behov for øget hjælp og pleje). Det betyder, at situationen i Kokkedal anses som en akut udfordring, og man vil opleve markante driftsudfordringer i fremtiden.

Flytning af Kokkedal hjemmepleje til nye (allerede eksisterende) lokaler skal afdækkes ved at undersøge, om det er muligt at inddrage lokaler på Kokkedal Skole.

Beslutning om den videre proces for en vision for mad til ældre

Sagsnummer: 24/6145 Sagsansvarlig: TMAND

Beslutningstema

Beslutning om iværksættelse af en analyse for den videre proces for en vision for mad til ældre.

Sagsfremstilling og økonomi

Social- og Sundhedsudvalget skal beslutte om, der skal bevilliges midler til en analyse af to scenarier, som blev præsenteret til budgetseminaret i april 2024, og som er beskrevet i denne sag.

Udvalget skal træffe beslutning om, hvordan analysen skal finansieres.

Udvalget skal ligeledes prioritere, hvilke to scenarier analysen skal omfatte.

På Social- og Sundhedsudvalgsmødet d. 5. oktober 2023 blev der efterspurgt en vision for mad til ældre i Fredensborg Kommune. Udvalget anbefalede Byrådet at drøfte emnet i forbindelse med budgetprocessen 2025-2028 med start på budgetseminaret i april 2024. Den 30. oktober 2023 bakkede Byrådet op om anbefalingen.

Til budgetseminaret d. 19. april 2024 præsenterede administrationen et oplæg til en vision for mad til ældre i Fredensborg Kommune. Oplægget indeholdt fire foreløbige scenarier.

Administrationen anbefalede at der udarbejdes en analyse. Formålet med en analyse er at afdække anlægsforhold samt foretage mere præcise økonomiske beregninger, så en politisk beslutning kan træffes på et oplyst grundlag.

De fem scenarier er:

Scenarie 1: Varmholdt madproduktion på alle plejehjem og to private leverandører til hjemmeboende borgere.

Scenarie 2: Fire decentrale områdekøkkener. Et køkken i hvert bysamfund.

Scenarie 3: Et stort køkken på en ny samlet lokation for Mad & Måltider.

Scenarie 4: Udlicitering

Scenarie 5: Fastholdelse af nuværende produktion.

På Byrådsmødet d. 27. maj fremlagde Enhedslisten *Principforslag om mad på plejehjem*. Byrådet sendte sagen til videre behandling i Social- og Sundhedsudvalget.

De fem scenarier for mad til ældre

Administrationen udfolder nedenfor de scenarier, som byrådet blev præsenteret for til budgetseminaret, enkeltvis. I denne sag præsenteres yderligere et scenarie 5: Fastholdelse af nuværende produktion af mad til ældre.

Der angives en estimeret pris på anlæg og fremtidig drift samt en tidshorizont. Estimering af omkostningerne er baseret på administrationens foreløbige skøn. Det vil være nødvendigt med en analyse for at afdække mere præcise priser og vurderinger af scenarierne. Køkkenerne på de forskellige plejehjem er bygget til forskellige madproduktioner i forskelligt omfang, hvorfor det er svært præcist at vurdere, hvad de forskellige scenarierne koster. De seneste par

måneder har administrationen dog gennemregnet på omkostningerne igen, så derfor vil nogle beløb fravige oplægget fra budgetseminaret i april.

Scenarie 1: Varmholdt madproduktion på alle plejehjem og to private leverandører til hjemmeboende borgere.

Beskrivelse: Køkkenerne på de seks kommunale plejehjem skal ændres til at kunne varetage varmholdt madproduktion, hvor der nu kun er produktion af varmholdt mad på Skovgården og Øresundshjemmet. Det betyder at:

- Mergeltoften, Egelunden og Benediktehjemmet skal ændres fra cafekøkkener til produktionskøkkener.
- Køkkenet på Lystholm skal ændres, så der kan produceres varmholdt mad.

Da køkkenerne ikke vil kunne producere både kølemad og varmholdt, så foreslår administrationen, at mad til de hjemmeboende bliver udliciteret ved to private leverandører for at efterleve kravet om frit valg jf. Servicelovens § 91. Maden produceres som kølemad og leveres til flere dage ad gangen, da det er økonomisk og CO²-omkostningstungt at producere og transportere varm mad til alle hjemmeboende borgere hver dag.

Anlægsomkostninger: En ombygning af ét køkken er skønnet til at koste ca. 7 - 10 mio. kr. Det betyder, at hvert af de fire køkkener skal ombygges og i samme ombæring moderniseres, så den samlede udgift vurderes til ca. 28 - 40 mio. kr.

Driftsomkostninger: For ikke at fordyre driften forslår administrationen, at der serveres varm mad til frokost, så der kun er brug for en mindre vagtdækning om aftenen. Dog skal der generelt ansættes flere medarbejdere, da varmholdt madproduktion kræver flere ressourcer at lave.

Omstillingen til varmholdt produktion kan drage erfaringer fra Mad og Måltiders nuværende erfaringer fra Skovgården og Øresundshjemmet med opskrifter og kompetenceudvikling til denne produktionsform.

Tidshorisont: Estimeret tid 2 - 4 år. Udbudsprocessen varer ca. 1 år. Projektering og ombygning af alle køkkenerne skal afdækkes yderligere, da der fx kan være bygnings- og brandforhold etc., som der skal tages højde for.

Kompetenceudviklingen kan ske samtidig med ombygningen.

Scenarie 2: Fire decentrale områdekøkkener. Et køkken i hvert bysamfund.

Beskrivelse: I dette scenarie kan der både vælges mellem varmholdt- og køleproduktion af maden udarbejdet i fire decentrale køkkener. Ud fra den beslutning skal køkkenerne ændres og tilpasses. Det betyder at:

- Mergeltoften og Egelunden skal ændres fra cafekøkkener til produktionskøkkener.
- Køkkenet på Lystholm skal ændres, så der kan produceres varmholdt mad for både Lystholm og Benediktehjemmet.
- Skovgården producerer mad til Øresundshjemmet og deres køkken ændres til modtagerkøkken.

Hvis der besluttet at levere varmholdt madproduktion, så vil der være brug for en køleproduktion af mad til hjemmeboende i et af køkkenerne. Det kan fx være Lystholm, som allerede er tilrettelagt til denne madproduktionsform.

Anlægsomkostninger: For etablering og tilpasning af et køkken i hvert bysamfund, dvs. fire køkkener, er vurderingen, at udgiften vil svare til ca. 7-10 mio. kr. pr. køkken, der skal omdannes. Derudover justeringer til modtagekøkkener. Samlet ca. 28-35 mio. kr. i alt. Dog kan udgifterne justeres i nogle køkkener alt efter den besluttede madproduktionsform.

Driftsomkostninger: Hvis der vælges køleproduceret mad, vil der højst sandsynligt være brug for lidt færre eller det samme antal personaler som nu. Hvis der vælges varmholdt madproduktion, vil det kræve en analyse at vurdere ressourceforbruget.

Tidshorisonten: Estimeret tid 2 - 4 år. Udbudsprocessen ved anlæg forventes at tage ca. 1 år. Projektering og ombygning af alle køkkenerne kræver en yderligere afdækning, da der fx kan være bygnings- og brandforhold etc., som der skal tages højde for, men det estimeres til at være 1-3 år.

Scenarie 3: Ét stort køkken på en ny samlet lokation for Mad & Måltider.

Beskrivelse: Al madproduktion samles på en lokation, som varetager alle enheders behov for mad. Det vil være køleproduceret mad suppleret med rå råvarer, som opvarmes på plejehjemmene. De hjemmeboende får leveret køleproduceret mad som nu.

En anden kommune har udvist interesse i at købe mad ved en sådan produktion. Derudover er der mulighed for, at køkkenet kan stå for en del af kantineproduktionen, mad til sociale tilbud mv. Denne model vil kræve en ny bygning i kommunen, hvor der evt. skal købes en ny grund, som skal byggemodnes samt projekteres.

Køkkenerne på plejehjemmene skal omdannes til cafe- og modtagekøkkener. Det betyder:

- Lystholm og Skovgården ændres til modtagekøkkener

Anlægsomkostninger: Det forventes at koste mellem 60 – 80 mio. kr. at etablere et nyt stort køkken samt ændre nogle af de nuværende køkkener til modtagekøkkener. De fleste er dog allerede nu egnede som modtagekøkkener, og derfor forventes det, at det vil koste ca. 2 mio. kroner pr. køkken.

Prisen for et samlet køkken er baseret på erfaringer fra Helsingør Kommune, som i forbindelse med byggeriet af et nyt sundhedshus har angivet en estimeret pris. Herunder kommer at kommunens nuværende køkkener skal ændres.

Driftsomkostninger: Ved opførelsen af en ny bygning vil det være muligt i højere grad at indtænke nyere teknologi, der kan effektivisere arbejds gange for at sænke driftsomkostningerne. Administrationen vurderer, at der bør være stordriftsfordele ved madproduktionen både i forhold til personaleressourcer og indkøb. Dog kan der forekomme længere kørsel i afleveringen af madproduktionen til plejehjemmene.

Tidshorisonten: Estimeret tid 4 - 5 år. Projektering af et nyt køkken skal afdækkes yderligere i en analyse. Nybyggeri kræver udvælgelse af placering, indkøb af grund samt udbud af projekt. Hvis der træffes beslutning om anvendelse af eksisterende bygninger, kan der være bygnings- og brandforhold etc., som der skal tages højde for.

Scenarie 4: Udlicitering

Beskrivelse: Al madproduktion leveres af min. to private leverandører for at imødekomme de kommunale regler om Frit valg jf. Servicelovens § 91 og for at tage højde for kommunens forsyningsforpligtelser ved en eventuel konkurs. På nuværende tidspunkt leverer eksterne leverandører fortrinsvis køleproduceret mad, og det er administrationens vurdering, at de vil kunne håndtere levering af mad til alle plejehjem, daghjem og -centre.

Fredensborg Kommune har for nuværende en godkendelsesordning med Det Danske Madhus, som har udvist interesse for et yderligere samarbejde. Det Danske Madhus er orienteret om sagen. Administrationen er i gang med at afsøge markedet i forhold til mulige samarbejdspartnere.

Ved udlicitering af maden vil det kræve mindre justeringer af enkelte køkkener. Det betyder, at alle køkkenerne skal ændres til modtagekøkkener. De fleste er dog allerede nu egnede som modtagekøkkener og derfor forventes det, at det vil koste ca. 2 mio. kroner pr. køkken.

Ved udlicitering betyder det afvikling af enheden Mad & Måltiders ansatte, dog med en opretholdelse af en tilsynsfunktion og koordineringsopgave med leverandørerne. Det betyder, at der skal indledes afskedigelsesprocesser og opsigelse af eksisterende kontrakter med leverandører samtidig med en udbudsproces. Det vil koste omkring 3 mio. kroner.

Administrationen gør opmærksom på, at der kan være udfordringer med madleveringen i denne periode, da man bl.a. kan risikere tidligere opsigelser hos medarbejderne. Der vil være

behov for en funktion i administrationen til at varetage evt. politiske eller lovmæssige justeringer.

Anlægsomkostninger: Det forventes, køkkenerne maksimalt skal tilpasses for samlet set 10 mio. kr. i alt. Dertil kommer omkostninger til udbudsproces og implementering samt omkostninger ved nedlæggelse af Mad og Måltider. Omkostningerne for dette skal findes i analysen.

Driftsomkostninger: Muligvis er det billigere at få produceret og leveret maden.

Tidshorisont: Estimeret tid 1 år. Da udbudsprocessen varer ca. 1 år. Projektering og ombygning af alle køkkenerne skal afdækkes yderligere i en analyse.

Scenarie 5: Fastholdelse af nuværende produktion

Beskrivelse: Al madproduktion fortsættes som i dag af Mad og Måltider, som producerer og leverer mad til:

- Borgere, der bor på et af kommunens plejehjem eller er på rehabiliteringscenteret
- Borgere, der kommer på et af Fredensborg Kommunes daghjem eller dagcentre
- Hjemmeboende borgere
- Lindegården

Maden bliver produceret i 3 køkkener:

- Køkkenet på Lystholm plejehjemmet i Fredensborg (køleproduktion: 500 portioner dagligt) Bygget i 2005
- Køkkenet på Skovgården pleje- og rehabiliteringscenter i Humlebæk (varm mad: 210 portioner dagligt samt 60 portioner varm mad, mandag til fredag til daghjem og dagcentre) Bygget i 2020
- Køkkenet på Øresundshjemmet i Humlebæk (varm mad: 180 portioner dagligt) Opført i 1966 og ombygget i 1999

Anlægsomkostninger: De eksisterende faciliteter forventes løbende at skulle vedligeholdes, så den nuværende produktion kan opretholdes. For at kunne føre madproduktionen videre i de eksisterende rammer har administrationen bedt en ekstern leverandør om at udarbejde en rapport, hvori en estimeret pris på forventede renoveringer i de kommende år indgår.

Driftsomkostninger: Det koster ca. 9. mio. kr. årligt at drive Mad & Måltider.

Tidshorisonten: Rapporten forventes færdig ultimo august 2024 og vil derfor være parat til budgetseminaret i august 24. Der skal udarbejdes en oversigt over de renoveringer, de eksisterende køkkener har brug for, for at kunne fortsætte den nuværende drift.

Opsummering af de fem scenarier

I nedenstående skema sammenholdes scenarier og priser:

Scenarier	Estimeret pris på anlægsomkostninger i mio.kr.	Driftsomkostninger
<u>Scenarie 1:</u> Varmholdt madproduktion på alle plejehjem og to private leverandører til hjemmeboende borgere	28 – 40	Højere driftsomkostninger end nu
<u>Scenarie 2:</u> Fire decentrale områdekøkkener.	40	Lidt højere driftsomkostninger end nu

Et køkken i hvert bysamfund		
<u>Scenarie 3:</u> Et stort køkken på en ny samlet lokation for Mad & Måltider	60 – 80	Ukendt
<u>Scenarie 4:</u> Udlicitering	13	Lavere driftsomkostninger end nu
<u>Scenarie 5:</u> Fastholdelse af nuværende produktion	Vedligeholdelses omkostninger kendes i august 2024	Som nu (9 mio. kr.)

I nedenstående skema sammenholdes fordele og ulemper ved de 5 scenarier

Scenarier	Fordele	Ulemper
<u>Scenarie 1:</u> Varmholdt madproduktion på alle plejehjem og to private leverandører til hjemmeboende borgere Type: Varm mad til plejehjem og koldproduktion til hjemmeboende	• CO2 besparelse i form af mindre transport • Madlavning tæt på borgernes hjem. • Varm mad til frokost • De nuværende køkkener bliver brugt • Kan efterleve større efterspørgsel	• Øget administration og driftsomkostninger på grund af seks produktionssteder. • Sårbarhed ved konkurs ved de private leverandører.
<u>Scenarie 2:</u> Fire decentrale områdekøkkener . Et køkken i hvert bysamfund Type: Det skal besluttes, hvilken type produktion, der ønskes.	• Madlavning tæt på borgernes hjem. • Der kan vælges mellem køleproduktion og varmholdt	• Øget administration og driftsomkostninger på grund af flere produktionssteder • En omkostningstung løsning • Vanskeligt at imødekomme demografiregulering
<u>Scenarie 3:</u> Et stort køkken på en ny samlet lokation for Mad & Måltider Type: Køleproduceret	• Stordriftsfordele der kan reducere omkostningerne på administration og drift • Ensartet kvalitet	• Co2 belastning ved kørsel • Der kan fortrinsvis produceres kølemad • Omkostningstung løsning

mad suppleret med rå råvarer til lokal forberedelse på plejehjemmene . Køleproduceret mad til hjemmeboende .	• Kan efterleve større efterspørgsel• Kan levere mad til andre institutioner og/eller kommuner	
<u>Scenarie 4:</u> Udlisitering Type: Det forventes, det vil betyde køleproduceret mad, men det skal undersøges, om der kan være mulighed for varmeproduktion.	• Reduceret administration• Kan efterleve større efterspørgsel• kan levere mad til andre institutioner i kommunen	• Sårbarhed ved konkurs af privat leverandør.• Mulig udfordring med madleveringen i overgangen.• CO2 belastning ved kørsel og emballage• Alle køkkener skal klargøres til modtagekøkkener• Afskedigelsesprocess
<u>Scenarie 5:</u> Fastholdelse af nuværende produktion	Borgerne beholder den nuværende madordning og skal dermed ikke forholde sig til ændringer	• Mellem Co2 belastning ved kørsel• Organisering af madproduktionen er ikke optimal• Der produceres forskellige typer af mad til plejehjemmene.

Administrationens anbefalinger

Det er komplekst at afdække det fremtidige omkostningsniveau for udmøntning af de fire første scenarier. Hver bygning har forskellige forhold relateret til arbejdsmiljø og brandforhold, hvilket der skal tages højde for i beregningerne. For at kunne foretage mere præcise beregninger er der derfor brug for mere tid og ressourcer. Alle ovenstående priser er angivet på baggrund af administrationens eget skøn.

Før der træffes en endelig beslutning om den fremtidige løsning, anbefaler administrationen, at der afsættes midler til en afdækkende analyse ved budgetforhandlingerne 2024.

Administrationen forventer, at analysen vil koste ca. 1. mio.kr., da der skal bruges to konsulenter i ca. 6-8 mdr., som dels har til opgave at vurdere, beregne og beskrive budgetbehov for etablering, opdatering og indretning af alle køkkener. Desuden er det

væsentligt at undersøge, hvad der er muligt, når lovgivningen på området samtidig skal overholdes.

Træffes der derimod beslutning om at fastholde den nuværende produktion af mad til ældre, vil rapporten, som er færdig i august/september 2024, kunne anvendes som et styringsredskab for fremtidigt vedligeholdelses budget hos Mad & Måltider. Dermed er der ikke behov for en bevilling til en afdækkende analyse.

Analysen forventes at kunne inddrages til budgetseminaret i 2025, hvor der også fremlægges en lokale og kapacitetsanalyse på ældreområdet, såfremt Byrådet prioriterer midlerne hertil. Administrationen anbefaler, at begge analyser indgår i en samlet prioritering.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN`s verdensmål

- 3. Sundhed og trivsel
- 12. Ansvarligt forbrug og produktion

Byrådets arbejdsgrundlag

- 2. Livskvalitet i hverdagen

Evaluering af CO2-effekt af politisk beslutning

Kompetence

Social- og Sundhedsudvalget.

Indstilling

1. At der træffes beslutning om der skal iværksættes en analyse.
2. At der træffes beslutning om, hvordan analysen skal finansieres.
3. At der prioriteres imellem, hvilke to scenarier analysen skal omfatte.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget (2022-2025) den 12-08-2024

Udvalget anbefaler, at der udarbejdes en analyse, og at finansieringen findes ved de kommende budgetforhandlinger.

Udvalget anbefaler en analyse af scenarie 1 og scenarie 3.

Udvalget stemte efterfølgende om Bjørn Svenssons (Ø) stillede ændringsforslag (vedhæftet referatet).

For stemte: 2 Bjørn Svensson (Ø), Carsten Bo Nielsen (L).

Imod stemte: 5 Bettina Bové (B), Charlotte Sander (A), Ergin Øzer (A), Cømert Sonsuz (A), Bent Fischer-Nielsen (F).

Undlod at stemme: 2 Celine Lind Jakobsen (C) og Mikkel Hartwich (UP)

FREDENSBORG KOMMUNE

Forslaget faldt dermed.

Carsten Bo Nielsen stillede ændringsforslag om, at administrationen til næste udvalgmøde skal beregne de økonomiske konsekvenser af Bjørn Svenssons ændringsforslag.

For stemte: 5 Carsten Bo Nielsen (L), Mikkel Hartwich (UP), Celine Lind Jakobsen (C), Bjørn Svensson (Ø) og Ergin Øzer (A)

Imod stemte: 4 Charlotte Sander (A), Cömert Sonsuz (A), Bent Fischer-Nielsen (F), Bettina Bové (B)

Forslaget blev dermed vedtaget.

Enhedslisten foreslog på byrådsmødet i maj, at byrådet traf følgende principbeslutning:

”Alle plejehjemsbeboere bør snarest muligt have tilbud om, at det daglige varme måltid / det daglige kølepakkede måltid kan leveres af minimum 2 leverandører.

Altså at området konkurrenceudsættes.

Ligeledes bør det snarest muligt realiseres, at den enkelte ældre på plejehjemmene får et reelt frit valg af, hvad vedkommende individuelt ønsker at spise fra den månedlige menu som udsendes af Mad og Måltider.

På længere sigt skal plejehjemsbeboeren have adgang til et varmt måltid fremstillet samme dag.

I konsekvens af principbeslutningen anmodes Social- og Sundhedsudvalget i samarbejde med administrationen at iværksætte alternativt leverandørvalg hurtigst muligt.

Det vil også være opgaven for udvalg og administration at realisere et individuelt valg af de ønskede retter på den månedlige menu for den enkelte plejehjemsbeboer så hurtigt som muligt.”

Opgaven med at servere måltider samme dag må afvente en samlet længeresigtet løsning, eksempelvis forslaget om vision for ældremaden. Den kan derfor kun iværksættes som et led i en større ændring, som vil tage år at implementere.

Forslaget vil som udgangspunktet være udgiftsneutralt.

Dette forslag kan beslattes og iværksættes uafhængigt af forslaget eller samtidigt med forslaget om den videre proces om vision for mad til ældre.

Det forudsættes at forslaget indarbejdes i en beslutning om den langsigtede løsning.

Forslaget har således kun virkning indtil en vision for mad til ældre er vedtaget.

12. august 2024

Bjørn Svensson

Drøftelse af udkast til 2030-plan for børn og unges trivsel

Sagsnummer: 24/3581 Sagsansvarlig: MERM

Beslutningstema

Børne- og Skoleudvalget skal drøfte udkast til 2030-plan for børn og unges trivsel forud for videre proces i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Sagsfremstilling og økonomi

Størstedelen af børn og unge i Fredensborg Kommune trives heldigvis godt. Samtidig ser vi desværre en stigning både nationalt og lokalt i antallet af børn og unge, der oplever mistrivsel, som udredes for psykiatriske diagnoser, og som har behov for særlig støtte og specialundervisning. Afsættet for arbejdet med børn og unges trivsel, er derfor, at alle indsatser i planen har det overordnede formål, at give flere børn mulighed for at trives, lære og udvikle sig som en del af almenmiljøet, hvad enten det handler om dagtilbud, skole eller i fritidslivet.

På baggrund af Trivselsundersøgelsen for skolerne i 2023 inviterede borgmesteren kommunens skoledere for at drøfte, hvordan udviklingen med den stigende mistrivsel kan vendes. Det var kickstarten til arbejdet med en ambitiøs 2030-plan for børn og unges mentale trivsel og sundhed, som Byrådet igangsatte med aftalen om budget 2024-27. Planen skal tage afsæt i nyeste viden omkring børn og unges trivsel. I arbejdet med udfordringer og mulige løsninger, har det været afgørende for Byrådet at inddrage alle fagligheder hos og omkring børn og unge samt andre betydningsfulde voksne for børn og unge; ikke mindst forældre og hele fritidslivet. (se bilag 2 Kommissorium for arbejdet med 2030-planen).

På denne baggrund har en række aktiviteter været afholdt i løbet af første halvår af 2024.

Lokale drøftelser

De fagprofessionelle omkring børn og unge er centrale aktører, når det kommer til at identificere udfordringer og løsningsforslag. Derfor har der været afviklet lokale drøftelser i de dele af den kommunale organisation, hvor medarbejderne i hverdagen er helt tæt på målgruppen. Drøftelserne har været afholdt hen over foråret i forbindelse med personalemøder, MED-møder eller andre møder, hvor det har været relevant at sætte emnet på dagsordenen. På baggrund af møderne har arbejdspladserne beskrevet de initiativer, som de ønsker at have særligt fokus på i det kommende år. Nogle indsatser er eksisterende indsatser, mens andre er nye.

Trivselsforum

I arbejdet med 2030-planen, har det også været prioriteret at skabe rum for den tværorganisatoriske samtale, ligesom samtalen mellem kommune, civilsamfund og børn og unge selv er central for, at der kan findes langsigtede, forebyggende løsninger rundt om det hele børneliv. Derfor var der den 30. april inviteret til Trivselsforum på rådhuset, hvor over 150 deltog, herunder repræsentanter for kommunens arbejdspladser, foreningslivet, forældre og børn og unge selv. Ud af arrangementet kom en række udsagn og fælles refleksioner, som kan danne grobund for mulige veje og løsninger på, hvad der skal til for at flere børn og unge trives bedre samt hvilke indsatser, der kan være relevante at arbejde videre med på kort sigt og i de kommende år.

Partnerskab med Børns Vilkår

Som en del af arbejdet med 2030-planen har Fredensborg Kommune indgået et 10-årigt partnerskab med Børns Vilkår. Samarbejdet er blevet til i en erkendelse af, at vi i Fredensborg Kommune ikke kan løse trivselsudfordringen alene. Ud over Fredensborg Kommune er kommunerne Furesø og Ballerup også en del af partnerskabet. Planen er, at deltagerne i samarbejdet skal udvikle og afprøve nye, forebyggende løsninger. De indsatser, som udvikles i partnerskabet, skal ses som en stærk understøttelse af de mange lokale indsatser, som igangsættes og vil indgå i den samlede satsning på området. I Fredensborg Kommune har den indledende dialog i styregruppen for 2030-planen peget på, at der eventuelt kan være potentialer i samarbejder omkring skolefravær, videndeling og inddragelse af forældre, overgangen fra barn til voksen og/eller inddragelse af børn og unge i fritidslivet. De konkrete indsatser, som Fredensborg Kommune vil arbejde videre med vil blive drøftet i styregruppen for 2030-planen og aftales i partnerskabet og udvikles med relevante fagpersoner i Fredensborg Kommune.

Flere børn skal være en del af fællesskaberne på almenområdet i dagtilbud og skole

Flere og flere børn bliver ekskluderet fra de "almene" børnefællesskaber, som vi tilbyder i vores velfærdssamfund. Det gælder også i Fredensborg Kommune. Det skaber et stigende pres på det specialiserede børneområde og et støt stigende udgiftspres, som i sidste ende skal finansieres af de øvrige velfærdsområder, herunder det almene børneområde.

At blive ekskluderet fra det almene fællesskab er forbundet med en stor grad af social stigma på både børne- og voksenniveau. Den stigende eksklusion udgør derfor i sig selv et alvorligt problem for børnenes trivsel og livsmuligheder.

Derfor er der gennem de sidste år arbejdet kontinuerligt med initiativer, der skal bidrage til at flere børn kan blive på almenområdet og reducere udgifterne til specialundervisning og det specialiserede børneområde (Jf. de tidligere Masterplaner). Dette arbejde fortsætter, og der forelægges ifbm. budgettet nye forslag, som kan indarbejdes i 2030-planen, hvis de godkendes af byrådet. Det gælder bl.a. investeringsforslag til flere mellemformer samt en række strukturelle forslag, som bl.a. ny ressourcefordelingsmodel, der skal bidrage til at flere løsninger findes indenfor almenområdet.

Bruttokatalog til 2030-plan for børn og unges trivsel

På baggrund af forslag fra de lokale drøftelser og Trivselsforum er der udarbejdet et bruttokatalog til 2030-planen (bilag 1), som kan danne afsæt for den første udgave af en 2030-plan for børn og unges trivsel. Planen rummer som nævnt initiativer, som allerede er sat i gang eller vil blive sat i gang, og som alle er initiativer, der kan rummes inden for den eksisterende ramme. Disse initiativer rummer også prøvehandling, som på sigt kan ruller bredere ud i organisationen.

Herudover er der medtaget brutto-forslag til en lang række initiativer ("Forslag til indsatser, der kræver politisk beslutning"), som hvis de skal igangsættes, enten kræver omprioritering af eksisterende ressourcer eller nye ressourcer/bevillinger, og som derfor forudsætter en politisk stillingtagen og prioritering for at kunne igangsættes.

Administrationens bemærkninger

Arbejdet med at identificere de største udfordringer og mulige veje til løsninger har været omfattende og har involveret mange parter, som er gået engageret og ambitiøst til værk, hvilket udkastet til 2030-planen også er udtryk for. Udover de initiativer, der er nævnt i 2030-planen, som er igangsat eller på vej, findes en lang eksisterende række indsatser, som er en del af kommunens trivselsarbejde. En oversigt over dette arbejde er vedhæftet som bilag 3.

Administrationen skal understrege, at der for så vidt angår "Forslag, der kræver politisk beslutning" er tale om bruttoforslag, som er udtryk for de mange ideer og forslag, der er kommet frem under drøftelserne i organisationen. Alle forslag er medtaget her, og der er derfor ikke på nuværende tidspunkt foretaget en indstilling fra administrationens side om, hvilke af de udgiftskrævende forslag, der bør fremmes, hvis der er økonomisk råderum hertil. Der er netop tale om en 2030-plan, og det er således ikke alle forslag, der hverken kan eller skal igangsættes fra år 1 – der skal både være økonomisk råderum hertil, ligesom der skal være tid og ressourcer til at arbejde videre med de mange initiativer, der allerede er i gang og som igangsættes som led i arbejdet med 2030-planen. Herudover vil partnerskabet med Børns Vilkår også give mulighed for at arbejde med nye indsatser, der kan supplere 2030-planen.

Administrationen foreslår, at prioriteringen af nye forslag, der kræver bevilling udover den eksisterende økonomiske ramme, i første omgang indgår i den politiske forhandling om budget 2025-28, hvorefter administrationen på baggrund heraf, kan udarbejde konkrete forslag til udmøntning, finansiering og implementering - afhængig af den politiske pejling og prioritering.

Den politiske prioritering i forbindelse med budgetforhandlingerne kan dels handle om tilførsel af nye bevillinger eller omprioritering af eksisterende bevillinger til en eller flere af de konkrete forslag, der fremgår af bruttokataloget, og/eller ved at afsætte en økonomisk ramme, som senere kan beslattes og udmøntes efter indstilling fra administrationen.

Initiativer, der kræver politisk beslutning og ny bevilling, og som *ikke* prioriteres i forbindelse med de kommende budgetforhandlinger, vil ikke indgå i den første version af 2030-planen, som sendes til endelig godkendelse i Børne- og Skoleudvalget og andre relevante udvalg i efteråret.

Videre proces

Efter den politiske drøftelse i Børne- og Skoleudvalget, vil sag og udkast til 2030-plan indgå i materialet til budgetseminaret den 18. august. På budgetseminaret vil arbejdet med planen og udkastet til planen præsenteres.

Børne- og Skoleudvalget og evt. andre relevante udvalg, vil herefter få den endelige plan til godkendelse, så snart kommunens budget er endeligt vedtaget.

Arbejdet med at øge børn og unges trivsel fortsætter på tværs af børneområdet, og indsatserne i den endelige 2030-plan vil blive fulgt tæt. I den forbindelse vil der også være fokus på fortsat at involvere forældrene i såvel områdebestyrelser i dagtilbud som i kommunens skolebestyrelser.

Bevilling

Sagen har ikke i sig selv bevillingsmæssige konsekvenser. En række af de nye foreslåede initiativer kræver ekstra bevilling, omprioritering af midler eller udarbejdes som investeringsforslag og finansieres ved reducerede udgifter på andre områder som følge af afledte positive effekter af de forskellige indsatser.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

Det er sejt at blive dygtig.
Kvalitetsuddannelse.

Evaluering af CO2-effekt af politisk beslutning

Sagen har ingen CO2-effekt.

Kompetence

Børne- og Skoleudvalget.

Indstilling

1. at Børne- og Skoleudvalget drøfter udkast til 2030-plan for børn og unges trivsel og videresender planen til drøftelse i Byrådet på budgetseminaret og i de kommende budgetforhandlinger.

Vi er noget for hinanden - børn og unge i trivsel

Udkast til 2030-plan for bedre trivsel

Vi er noget for hinanden - børn og unge i trivsel

Vi drømmer om at være en kommune, hvor børn og unge generelt trives og er glade for deres liv.

Størstedelen af børn og unge i Fredensborg Kommune trives heldigvis godt. Samtidig ser vi desværre en stigning både nationalt og lokalt i antallet af børn og unge, der oplever mistrivsel, som udredes for psykiatriske diagnoser, og som har behov for særlig støtte og specialundervisning.

Der er ikke et entydigt svar på, hvorfor flere børn og unge mistrives, eller hvordan udfordringerne løses. Det er en kompleks problemstilling, som kalder på, at den traditionelle kommunale tænkning vendes på hovedet, og derfor iværksætter Fredensborg Kommune nu en ambitiøs 2030-plan for børns og unges mentale trivsel og sundhed. Målet er, at flere skal opleve at trives i vores almene tilbud på dagtilbuds- og skoleområdet.

Dette dokument er første bud på en plan. Planen er blevet til efter drøftelser blandt fagfolk i alle de dele af den kommunale organisation, som har med børn mellem 0 og 18 år at gøre. Derudover har der været afholdt Trivselsforum, hvor fagfolk, børn og unge selv, forældre og civilsamfund har mødtes for at drøfte problematikken. Samlet set står vi nu med en række initiativer og prøvehandling, som bliver sat i gang som supplement til de mange indsatser, som allerede er i gang i den kommunale organisation. Initiativerne vil blive fulgt, og planen vil blive opdateret årligt på baggrund af drøftelser og erfaringer, så vi hele tiden tager stilling til, hvad der er virksomt. Vi løser ikke trivselsproblematikken på et år, og derfor skal planen ses som et dynamisk dokument, som understøtter en langsigtet proces.

Planen er struktureret i fire temaer, som hver i sær berører dele af trivselsproblematikken. Hvert tema tager afsæt i viden fra anerkendte vidensinstitutioner, så vi her i Fredensborg Kommune bygger videre på eksisterende viden om emnet.

Vi ser frem til at arbejde tæt sammen med vores partnere og civilsamfundet for at skabe en fremtid, hvor alle børn og unge har mulighed for at trives og udvikle sig i et støttende og trygt miljø. Sammen kan vi gøre en forskel og sikre at endnu flere trives i vores kommune.

På vegne af byrådet

Per Frost Henriksen
Formand for Børne- og Skoleudvalget

Thomas Lykke Petersen
Borgmester

Partnerskab med Børns Vilkår

I Fredensborg Kommune erkender vi, at vi ikke kan løse trivselsudfordringen alene. Derfor har vi indgået et innovativt, 10-årigt partnerskab med Børns Vilkår og kommunerne Furesø og Ballerup.

Dette samarbejde er en ambitiøs satsning på at udvikle og afprøve nye, forebyggende løsninger, der kan styrke børn og unges trivsel og forebygge mistrivsel. De indsatser, som udvikles i partnerskabet, skal ses som en stærk understøttelse af de mange lokale indsatser, som igangsættes og vil indgå i den samlede politiske satsning på området. I Fredensborg Kommune har den indledende dialog i styregruppen for 2030-planen peget på, at der kan være potentialer i samarbejder omkring skolefravær, videndeling med forældre, overgangen fra barn til voksen og/eller inddragelse af børn og unge i fritidslivet. De konkrete indsatser aftales i partnerskabet og udvikles med relevante fagpersoner i Fredensborg Kommune.

Igennem partnerskabet vil vi mobilisere lokale ressourcer og skabe en helhedsorienteret indsats, hvor både offentlige institutioner og civilsamfundets kræfter bringes i spil. Målet er at få et bredt perspektiv på mistrivsel og sikre, at alle relevante aktører arbejder sammen for at skabe de bedste rammer for vores børn og unge.

Børns Vilkår vil spille en central rolle i partnerskabet ved at bidrage med deres ekspertise inden for både arbejdet med børn og unges trivsel og evaluering. Dette sikrer, at vi kontinuerligt kan følge op på og vurdere effekten af vores indsatser, så vi kan justere og forbedre dem. Med deres hjælp kan vi sikre, at vores tiltag ikke blot er velmenende, men også virkningsfulde.

Partnerskabet handler om mere end blot at udvikle løsninger; det handler om at skabe varige forandringer. Ved at kombinere kræfter og ressourcer fra forskellige kommuner og organisationer, håber vi at kunne skabe nye standarder for trivsel og forebyggelse af mistrivsel, som kan inspirere andre kommuner og institutioner i hele landet.

De fire temaer

Planen er struktureret ud fra fire temaer, som har været retningsgivende for drøftelserne lokalt og på Trivselsforum.

1. Det gode digitale liv
2. De vigtige fællesskaber
3. Den stressende perfektheds- og præstationskultur
4. De betydningsfulde voksne

De indsatser, som er med i dette års plan, er fordelt på temaerne. Læseren vil dog kunne opleve, at temaerne i flere tilfælde overlapper hinanden, da både problematikker og løsningsforslag er mangefacetterede.

Under hvert tema er et vidensgrundlag som introduktion. Vidensgrundlaget folder temaet ud og beskriver i korte træk, hvorfor temaet er vigtigt og hvilket forskningsmæssigt ophæng, der tages afsæt i.

Opsamling fra Trivselsforum – hvert tema rummer en oversigt over udsagn fra Trivselsforum. Nogle af disse udsagn afspejles i indsatserne, mens andre endnu ikke er igangsat. Udsagnene kan inspirere politikere, organisation og civilsamfund til nye indsatser i kommende års planer.

Indsatser som kræver politisk godkendelse – under hvert tema findes en række indsatser, som kræver politisk godkendelse og evt. også økonomi for at blive implementeret.

Indsatser som igangsættes – hvert tema rummer en række indsatser, som giver et indblik i nogle af de mange indsatser som enten er igangsat lokalt eller som igangsættes som prøvehandlinger. Listen er ikke udtømmende, og der foregår masser af andre trivselsfremmende aktiviteter i organisationen.

Alle indsatser i planen har det overordnede formål, at give flere børn mulighed for at trives, lære og udvikle sig som en del af almenmiljøet, hvad enten det handler om dagtilbud, skole eller i fritidslivet.

Det gode digitale liv – Vidensgrundlag

Børn og unges hverdagsliv er på godt og ondt præget af den evigt nærværende skærm. Både børn, unge og deres forældre færdes på sociale medier og andre digitale tjenester som en naturlig del af hverdagslivet. Ikke kun i Danmark men i hele den vestlige verden er forskere optagede af, hvilke betydninger brugen af mere skærm har for vores måde at leve på. De amerikanske forskere Zach Raush og John Haidts m.fl. sætter blandt andet spot på, at barndommen i dag er præget af skærm fremfor leg, hvilket har store negative konsekvenser for børns kompetenceudvikling, relationer og selvopfattelse.

Digitalt mediebrug kan både have positive og negative konsekvenser for trivslen. En systematisk litteraturgennemgang fra VIVE fra 2022 viser, at mens unges digitale mediebrug kan være med til at skabe og opretholde relationer til venner, hvis det bruges hensigtsmæssigt, kan intensiv brug af selvscenesættende kommunikation gennem sociale medier derimod være forbundet med usikkerhed og en følelse af ikke at passe ind i fællesskabet. Alt efter hvordan det bruges, ser sociale medier ifølge VIVE ud til at øge risikoen for lavt selvværd, utilfredshed med egen krop og dårligere mental sundhed.

Både international og dansk forskning finder sammenhæng mellem digitalt mediebrug og stress, særligt for unge som oplever at være afhængige af digitale medier. Ifølge en systematisk litteraturgennemgang fra Statens Institut for Folkesundhed fra 2020 hænger selvoplevet stress grundet digitalt mediebrug sammen med online mobning men også med forventningen om hele tiden at være tilgængelig.

En spørgeskemaundersøgelse fra Børns Vilkår fra 2023 viser desuden, at op imod hver tiende barn i 5. og 8. klasse oplever digital mobning, og at størstedelen af dem, der bliver mobbet digitalt, ikke bliver mobbet i skolen. De digitale medier skaber med andre ord et selvstændigt rum for mobning. Halvdelen af de børn og unge, der bliver mobbet digitalt, udviser ifølge Børns Vilkårs undersøgelse tegn på mistrivsel. Hertil kommer, at en betydelig andel børn og unge ifølge undersøgelsen har haft uønskede oplevelser online, eksempelvis af seksuel karakter.

Udsagn fra Trivselsforum

Tema 1 - Det gode digitale liv

Udsagn

- Information om skærmbrug til både forældre og unge: anbefalinger til tid, opgaveansvar for færdien, den gode tone, kildekritik etc.
- Forældrekurser om skærmbrug ved Børns Vilkår
- Deltagelsesmuligheder i flere og andre fællesskaber end dem på skærmen
- Alternativer til skærm/kedsomhed i alle dele af børns liv
- Kompetenceudvikling hos børn og unge: at lære at kunne være i det svære følelsesmæssigt, indgå i relationer og lege.
- Mobilfrie skoler i hele kommunen
- 'Digital opdragelse' som en del af sundhedsplejens fokus
- Mangler et fag i skolen om at færdes på nettet
- Give alternativer til mobilen. Store potentialer i samarbejde med fritidslivet og erhvervslivet → det giver selvtillid
- Stærkere kommunikation om skærmen – i skole/hjem samarbejdet og i sundhedsplejen

Emner til politisk overvejelse på baggrund af udsagn

- Skal der være fælles mobilpolitik på alle skoler og SFO'er?
- Hvordan kan forældre klædes bedre på til at hjælpe deres børn og unge i digital færdien og dannelse? Fx ved forældrekurser/foredrag om skærmbrug?

Eksempler på nye indsatser som igangsættes

Tema 1 - Det gode digitale liv

Revideret mobilpolitik

Langebjergskolen

Skolebestyrelsen har revideret skolens mobilpolitik med inddragelse af medarbejdere og elever. Formålet er at skabe mere nærvær og at eleverne dyrker de fysiske fællesskaber og relationsdannelsen. På baggrund af den nye mobilpolitik indsamles mobiltelefoner og andre kommunikationsdevices hver morgen og udleveres ved skoledagens afslutning med mindre de indgår i undervisningen på lærerens initiativ. Skolen indkøber legeudstyr og spil til klasserne og der etableres nye tiltag i pauserne, som kan samle eleverne om interesser.

Revideret mobilpolitik

Nivå Skole

Nivå skole ønsker at udvikle en ny mobilpolitik der har bred opbakning og forankring hos elever, personale, bestyrelse og forældre. Formålet er at minimere mobilernes forstyrrelse i skolens hverdag og højne elevernes trivsel. Det skal ske ved at skabe et miljø, hvor mobilen ikke dominerer i skoletiden og i SFO'en. Mobilpolitikken vil have som sigte at fremme fysiske fællesskaber og analoge oplevelser samt differentieret brug af mobilen til pædagogiske formål i undervisningen, afhængigt af elevernes alder.

Flere fysiske fællesskaber uden mobiltelefon

UngFredensborg og Naturskolen

Ungfredensborg har iværksat et initiativ med fokus på at reducere unges brug af smartphones og sociale medier i fysiske fællesskaber uden at anvende tvang eller forbud. Målet er at skabe mere nærværende fællesskaber ved at styrke de fysiske interaktioner. Initiativet retter sig mod hele Ungfredensborgs målgruppe men vil først blive implementeret i det nye ungehus, Alexandra House, der omfatter ungdomsklub og fritidsundervisning.

Kig op – kampagne

Ungeudvalget

Ungeudvalget har udviklet en kampagne til sin mærkesag om sociale medier og unges trivsel. Kampagne består aktuelt af fire plakater med budskaber relateret til, at undersøgelser viser, at 42 pct. af danske unge ønsker at bruge mindre tid på sociale medier. Plakaterne er hængt op på skoler og biblioteker i kommunen samt på de nærliggende gymnasier. Fredensborg Kommune har udsendt pressemeddelelse om kampagnen. Ungeudvalget vil i efteråret 2024 som led i kampagnen optage korte film, som kan deles på sociale medier og understøtte kampagnens budskab.

De vigtige fællesskaber – Vidensgrundlag

Rekordmange folkeskoleelever går i et specialtilbud – også i Fredensborg, og kun et fåtal vender tilbage til en almenklasse. Og det har konsekvenser både for børnene, folkeskolen og samfundet. Kun 30 procent af de elever, der har modtaget specialundervisning, har fuldført en ungdomsuddannelse 10 år efter, de har forladt folkeskolen, og hvert andet barn i specialtilbud får offentlig forsørgelse 10 år efter 9. klasse, viser en analyse foretaget af KL.

Flere skal derfor kunne være en del af det vigtige fællesskab, der findes i almenmiljøet i vores dagtilbud, skoler og fritidstilbud, og flere børn og unge skal være aktive deltagere i kommunens rige forenings- og fritidsliv. Danmarks Evalueringsinstitut EVA peger på, at der er brug for specialpædagogiske kompetencer i folkeskolen og DCUM, Dansk Center for Undervisningsmiljø, fremhæver en stærk kobling mellem børn og unges sociale kompetencer og deres skoletrivsel. Det kræver veludviklede sociale kompetencer at kunne indgå aktivt og positivt i fællesskaber – fællesskaber der er en forudsætning for børn og unges trivsel, udvikling og læring.

Center for Ungdomsforskning peger på, at unge har brug for andre unge at spejle sig i og undersøge verden med. Social trivsel opstår ifølge Center for Ungdomsforskning, når man indgår i fællesskaber, som man oplever som meningsfulde og eftertragtede. Når unge har haft gode erfaringer med fællesskaber, kan de trække på disse erfaringer og dermed lettere indgå i nye fællesskaber. Omvendt mangler unge, der har stået udenfor fællesskaber ofte troen på, at de kan fungere i fællesskaber (Center for Ungdomsforskning 2023).

Børns Vilkår konkluderer i en analyse fra 2022, at mange børn og unge kæmper dagligt for at passe ind i fællesskaber, og at de oplever, at der er mange krav og forventninger, som de skal leve op til. De oplever det at deltage aktivt i fællesskabet som et individuelt ansvar og skyder skylden på sig selv, hvis de ikke lykkedes. Mange børn og unge fortæller, at det kan være energikrævende og ensomt at leve op til forventningerne, og at det kan være svært for dem at slappe af i fællesskabet.

Kompetencer og muligheder for at deltage i fællesskaber skal styrkes alle de steder, det kan – hele vejen rundt om barnet.

Udsagn fra Trivselsforum

Tema 2 – De vigtige fællesskaber

Udsagn

- Flere voksne omkring børn og unge der hjælper, ser og guider børn og unge med fokus på at de kan være en del af fællesskaberne omkring dem
- Brug trivsels-ABC i forløb med udskolingen
- At tilbyde flere/andre fællesskaber – eksempelvis foreninger eller ungdomsskole
- Sætte leg i gang er også et voksenansvar. Alle voksne har altid en trivselsopgave
- Dyrke rollemodeller for de gode relationer. Eksempelvis ved at forældrene samarbejder mens børnene hygger sig
- Hjælpe med at give de unge ansvar for at drive initiativer frem
- Allerede i daginstitutioner kan interesser findes i foreningslivet. Det er vigtigt at fokusere på samarbejder med foreningslivet så interessen for at indgå i fysiske fællesskaber findes tidligt i barnets liv
- 'Fritidsravne' – et korps af voksne der hjælper med at fange interesser → hvor er den mulighed for at deltage?
- Mindre fokus på individ. Alle har ansvar i samarbejdet. Både børn og voksne
- Ligeværdig dialog med forældre
- Styrke muligheder for fællesskab – eksempelvis med aktivitetsbånd i frikvarterer

Emner til politisk overvejelse på baggrund af udsagn

- Skal de kommunale puljer målrettes til fællesskabende aktiviteter, der understøtter børn og unges trivsel?
- Hvad udvikles almenmiljøet i dagtilbud og skole, så flere unge trives og segregering i specialtilbud undgås?
- Hvordan kan samarbejdet mellem civilsamfund og Fredensborg Kommune styrkes?

Forslag til indsatser der kræver politisk beslutning

Tema 2 – De vigtige fællesskaber

Familiehøjskoler, familiehold, fritidspas til voksne, foreningsudvikling

Fritids- og Idrætsudvalget

Kræver økonomi
1 mio. kr. årligt

For at forbedre børns trivsel er det afgørende, at familiens voksne også trives. I familier med trivselsudfordringer er civilsamfundets fællesskaber vigtige for at støtte forældrenes handlemuligheder. Initiativerne inkluderer familiehøjskole-dage og familiehold hvor fælles natur- og kulturoplevelser er i fokus, forsøg med at udbrede fritidspas og vejledning for unge (18-30 år) og voksne i børnefamilier hvor børnene har fritidspas, samt foreningsudvikling for at skabe inkluderende aktiviteter.

Kulturaktiviteter for børn og unge

Kulturudvalget

Kræver omprioritering af eksisterende
500.000 kr. årligt

To-årig prøvehandling med omprioritering af en del af Kultur- og Bylivspuljernes midler til projekter rettet mod børn og unge. Dette initiativ sigter på at forbedre trivslen og den mentale sundhed hos denne gruppe gennem kulturelle aktiviteter. Samarbejde med kommunale institutioner, skoler og dagtilbud samt eksterne partnere vil føre til udviklingen af skræddersyede kulturtilbud. Kriterierne for ansøgninger vil blive tilpasset, så puljerne favoriserer projekter der bidrager til børn og unges trivsel.

Musik med krop

Kulturudvalget

Kræver økonomi
495.000 kr. årligt

Musik med Krop er en motorisk-musisk aktivitet, der styrker børns motorik og musikalitet gennem leg, fantasi og improvisation. Initiativet fokuserer på at fremme læring og trivsel gennem kreative og fællesskabsdannende aktiviteter uden præstationspres. Projektet er inspireret af Kjeld Fredens' forskning om kroppens og musikkens indflydelse på læring og i Fredensborg Kommune har både Kokkedal Skole og Langebjergskolen haft gode erfaringer med disse forløb. Undervisningen integrerer faglærere fra musikskolen og Nivå Gymnastikforening med børnehaveklasselærere, hvilket skaber en dynamisk gruppestruktur. Projektet, der modtog støtte fra Slots- og Kulturstyrelsens puljemidler, fortsatte med delvis egenbetaling i skoleåret 2022-23. Initiativet er målrettet alle kommunens børnehaveklasser. Musik med Krop foregår 25 uger i løbet af skoleåret. Hver børnehaveklasse undervises én lektion (45 min) om ugen. Musikskolen dækker de administrative omkostninger.

Forslag til indsatser der kræver politisk beslutning

Tema 2 – De vigtige fællesskaber

Co-teaching på skolerne	Børne- og Skoleudvalget	Kræver økonomi 10.3 mio. kr. årligt
For at styrke trivsel og skabe et mere inkluderende fællesskab for eleverne, ønskes det at øge antallet af timer med to fagprofessionelle i undervisningen. Initiativet, fokuseret på indskolingen (1. – 3. klasse), forventes at forbedre både elev- og personaletrivsel, reducere sygefravær og øge antallet af gennemførte timer med mindst én uddannet lærer. Indsatsen kombinerer tid fra både pædagoger og lærere for at udnytte deres forskellige styrker. Modellen omfatter ekstra bemanning, så alle klasser i indskolingen i hele kommunen får to dage om ugen med både en lærer og en pædagog, og skal supplere skolernes nuværende to-voksentimes. Omkostningerne dækker ét skoleår for i alt 52 klasser, og skolerne anbefaler, at der gennemføres en 3-årig prøveperiode. Forslaget kan skaleres og/eller gennemføres trinvist efter den mulige økonomiske ramme.		
Ressourceforløb i dagtilbud	Børne- og Skoleudvalget	Kræver økonomi 2 mio. kr. årligt/netto-besparelse fra 2026
For at skabe bedre deltagelsesmuligheder i almenområdet for børn med særlige behov, foreslås en prøvehandling med etablering af ressourcegrupper med ekstra pædagogtimer. Dette kan give mulighed for mindre grupper og øgede voksenressourcer, hvilket giver mulighed for bedre tilpassede pædagogiske miljøer og forebyggelse af specialtilbud. Forslaget inkluderer også forbedring af pædagogiske metoder og tæt samarbejde med forældre. Hvis forslaget vedtages, starter indsatsen i januar 2025 og løber i to år, med midtvejsevaluering af børns trivsel og deltagelsesmuligheder i dagtilbuddet. Forslaget foreligger også som investeringsforslag i råderumsforslagene ifbm. budgetforhandlinger 2024.		
Innovationspulje til fremme af børn og unges trivsel	Børne- og Skoleudvalget	Kræver økonomi 0,5-1,0 mio. kr. årligt
Børn og unges trivsel ligger mange på sinde og på tværs af den kommunale organisation og civilsamfundet er virkelysten og iverigdommen stor. Der findes mange store og små ideer til, hvordan børn og unges trivsel kan styrkes og mistrivsel kan forebygges. Ved at lave en innovationspulje til fremme af børn og unges trivsel vil disse lokale ideer kunne blive afprøvet med henblik på at kunne skaleres op og komme flere til gode. Puljen kan evt. administreres af den tværgående, administrative styregruppe for 2030-planen for både at sikre det tværgående blik og for at understøtte en fleksibel og agil ansøgningsproces.		

Forslag til indsatser der kræver politisk beslutning

Tema 2 – De vigtige fællesskaber

Øvrige forslag, der skal bidrage til at give flere børn og unge mulighed for at trives, lære og udvikle sig i fællesskaberne på almenmiljøet

Børne- og Skoleudvalget

Investeringsforslag, der indgår i Råderumskataloget for budget 2025-28

I forbindelse med arbejdet med råderumsforslag på Specialundervisningsområdet indgår følgende forslag:

- Udvidelse af eksisterende gruppeordning i specialklasserækken til at omfatte elever med generelle indlæringsvanskeligheder og autisme
- Opnormering af mellemform til elever med autismspektrumforstyrrelser (ASF), så flere elever kan tilbydes mellemformen.
- Analyse af behandlings- og specialundervisningstilbud (tidligere dagbehandling)
- Kategoriopdateringsprojektet (KOP) 2 Specialundervisning er igangsat i 2023 - Indsatserne vil bl.a. indeholde forslag til ny ressourcefordelings- og finansieringsmodel på skoleområdet, som tager højde for økonomiske incitament, samt et tættere og mere struktureret samarbejde med leverandører af specialundervisningstilbud. Indsatskataloget forventes forelagt til politisk behandling ultimo 2024.

Eksempler på nye indsatser som igangsættes

Tema 2 – De vigtige fællesskaber

Meningsfulde fællesskaber

Endrupskolen

Initiativerne på Endrupskolen sigter mod at styrke elevernes meningsfulde fællesskaber og trivsel gennem en række målrettede aktiviteter. Disse initiativer omfatter Store/lille venner, fælles temauger, fælles arrangementer, holdbaseret sport, legepatrulje, genindførelse af klassens time, og forældreinddragelse. Målet er at skabe en engageret, respektfuld og tryk skolekultur, inspireret af psykolog Rasmus Alenkærs begreber om faglighed og fællesskab. Hele personalet arbejder sammen om at udvikle og implementere disse indsatser. Trivsel er overskriften for alle initiativer i det kommende skoleår.

Storevenner

Kokkedal skole

Initiativet "Storevenner" på Kokkedal Skole indebærer, at hver elev får en 1-til-1 ven i en ældre eller yngre klasse for at fremme sammenhold og trivsel. Når man starter i børnehaveklasse, får man en ven i 5. klasse, og de følges ad indtil 4. og 9. klasse. Fra 2025 vil elever i 4. klasse tage imod nye elever i Mini-SFO. Målsætningen er at styrke sociale relationer på tværs af årgange og skabe en tryggere skolegang. Et udvalg blandt personalet er nedsat for at planlægge og implementere projektet.

Fællesskab på skemaet

Humblebæk Skole

I skoleåret 24/25 sættes fællesskab på skemaet hver uge. Der skemalægges en fast lektion ugentligt for elever på 1.-6. årgang. For elever i 1.-5. klasse kommer den til at ligge samtidigt for alle. Formålet er at styrke dels det store fællesskab på indskolingsafdelingen, dels forskellige mindre fællesskaber på årgangene og ud på holdene. Der vil foregå fællesskabende aktiviteter som klassemøder, fælles lege og andre aktiviteter der skal styrke relationerne mellem eleverne og mellem det pædagogiske personale og eleverne. AKT-teamet og elevrådet vil komme med input til det konkrete indhold.

Trivsel gennem interessefællesskaber

Kokkedal skole

Vi prioriterer fællesskaber gennem talent- og interessegrupper, der tilbydes frivilligt efter skoletid og baseres på de voksnes og elevernes interesser. Interessegrupperne er diagonale og foregår på tværs af klasser og årgange, hvilket skaber et unikt fællesskab omkring fælles interesser. Målet er at fremme fordybelse og glæden ved at deltage i et interessefællesskab. Desuden afholdes konkurrencer på tværs af årgange for at fejre fællesskabet og styrke holdånden, med fokus på forskellige discipliner såsom SET, Codenames og DM i fagene. Vi fortsætter med at udvikle nye spændende talenthold for at berige elevernes skoleoplevelse.

Eksempler på nye indsatser som igangsættes

Tema 2 – De vigtige fællesskaber

Stærkere børnefællesskaber	Børnehusene Humlebæk	Øget trivsel gennem co-teaching	Nivå Skole
Vi stræber efter at integrere alle børn i robuste børnefællesskaber, herunder legefællesskaber, ved at prioritere basal omsorg og tryghed. Fokusområder inkluderer at anerkende børnenes ressourcer, skabe legemiljøer der støtter leg, og tilbyde alternative løsninger ved udfordringer. Vi anerkender, at hvert barn har individuelle behov og ser dem som en del af løsningen, ikke problemet. Samtidig vil Områdebestyrelsen involvere flere forældre i arrangementer for at understøtte denne indsats.		Nivå Skole implementerer forløb med co-teaching på skolen for at højne både elever og medarbejders trivsel og læring og nedbringe sygefraværet hos personalet. Samarbejdet mellem lærere og pædagoger sigter mod at skabe en mere dynamisk undervisning, der imødekommer børnenes forskellige behov og styrker personalets kompetencer. Deltagelse fra både lærere og pædagoger er centralt i denne indsats, som fokuserer på at skabe en engageret og effektiv læringsmiljø.	
To-voksen timer	Humlebæk Skole	Trivselsalliancen	Frivilligcenteret og Fritidsbutik
På Humlebæk Skole fokuseres der i det kommende skoleår på at undersøge mulighederne i to-voksen timer, herunder co-teaching. Formålet er at opnå dybdegående indsigt om fordele og ulemper ved to-voksen timer og lægge grundlaget for fremtiden, samtidig med at eleverne får gavn af øget social og faglig støtte. Målet er at forbedre undervisningskvaliteten og elevernes trivsel gennem tilstedeværelsen af to lærere i klassen.		Frivillighedscenteret har i samarbejde med Fritidsbutik søgt puljemidler til udvikling af Trivselsalliancen, der har til formål at mindske ensomhed og mistrivsel hos børn, unge og deres familier gennem deltagelse i foreningsfællesskaber. Foruden dette overordnede formål arbejdes der med mål om at skabe mere inkluderende fællesskaber i foreningslivet samt at skabe viden og læring om hvordan lokale partnerskaber sammen løser sociale problemer. I projektet vil der således være fokus på 1. En stærk inklusionskultur i foreningerne 2. En stærk brobygning mellem kommunale aktører og forenings fællesskaberne	

Eksempler på nye indsatser som igangsættes

Tema 2 – De vigtige fællesskaber

Mellemform til elever med autismspektrumforstyrrelser.

Specialteamet

Flere børn og unge får diagnosen autismspektrumforstyrrelse på tværs af landets kommuner. Mange af disse elever profiterer af at forblive i et almenmiljø, hvilket kræver, at medarbejderne har øget viden og forståelse for autisme samt den rette tilgang. Supervision og sparring fra Autismecenter Fredensborg på Ullerødskolen vil skabe et autismevenligt læringsmiljø til gavn for alle elever. Målgruppen er lærere og pædagoger på skolerne, som uddannes af Autismecenter Fredensborg, mens Center for Skole og Dagtilbud fungerer som tovholder.

Den stressende perfektheds og præstationskultur – Vidensgrundlag

Der tales i disse år om, at både børn, unge og voksne er prægede af et præstationspres og en perfektionskultur. Med afsæt i Center for Ungdomsforskning peger Børns Vilkår i en rapport fra 2022 på, at nogle unge anser det perfekte som det normale og samtidig som noget, de aldrig vil kunne leve op til. Børns Vilkår skriver videre, at oplevelsen af sig selv som uperfekt overfor opfattelsen af det perfekte som det normale kan gå ud over de unges selvtillid og føre til mistro. Sammenligningen med det perfekte foregår såvel i den fysiske verden som på de sociale medier, der forstærker perfektions- og præstationskulturen. På de sociale medier møder de unge polerede selvfremstillinger fra andre unge og fra influencere, og de møder stereotype opfattelser af, hvordan man skal være som hhv. pige og dreng. Hertil kommer en forventning om altid at være tilgængelig på de sociale medier, hvilket kan opleves som et ekstra pres og fremme følelsen af stress (Børns Vilkår 2024; Børns Vilkår 2023; Børns Vilkår 2020).

Flere undersøgelser fra Børns Vilkår viser, at en betydelig del af børn og unge i disse år oplever at være utilstrækkelige. I en spørgeskemaundersøgelse fra 2024 svarer næsten hver fjerde pige, at hun ikke er glad for, hvem hun er. En undersøgelse fra Børns Vilkår fra 2020 viser, at mere end hver fjerde pige i 9. klasse og hver femte pige i 6. klasse er utilfreds med sin krop. Dertil kommer, at mere end halvdelen af pigerne og hver tredje dreng i 9. klasse i en anden undersøgelse fra Børns Vilkår fra 2020 svarer, at de tit eller altid føler sig presset af skolearbejde. For nogle opleves presset så stort, at det fører til stress. Blandt pigerne i undersøgelsen er det næsten en tredjedel, der oplever at være stresset. Undersøgelserne fra Børns Vilkår viser, at de skoleelever, der ofte føler sig presset over skolearbejde, er markant mere tilbøjelige til at opleve svær mistro, ligesom der også er markant flere, der er i svær mistro blandt dem, der er utilfredse med deres krop.

Presset kommer ikke alene fra skolearbejdet. Undersøgelserne fra børns Vilkår viser, at mange også er pressede af den samlede mængde af ting, de skal nå, og de forventninger, de skal leve op. Det er forventninger ift. deres fremtid, udseende og ageren på sociale medier. Som Børns Vilkår påpeger, er det også vigtigt at understrege, at en stor andel børn og unge ikke føler sig hverken pressede eller stressede og tilsyneladende ikke bliver belastede af at præstere (Børns Vilkår 2020a; Børns Vilkår 2020b).

Udsagn fra Trivselsforum

Tema 3 – Den stressende perfektheds- og præstationskultur

Opsamling fra Trivselsforum – udsagn og opmærksomhedspunkter fra drøftelserne

- Arbejde med fællesskab og forventninger til sig selv. Foreningslivet kan være løftestang
- Vejledning til forældre fra Børns Vilkår – evt. på bibliotekerne
- Mere leg i små børns liv. Fokus på fantasi og udvikling i børnehaveklassen
- Mobilisere fælles kræfter i bysamfundene
- Anerkende de svære følelser og kunne rumme at være i dem. Forældrene har en rolle at spille her.
- Oparbejde en kultur hvor vi prøver. Det er ok at fejle og lære
- 'Forældreopdragelse'
- Minus test og karakterer. Beløn fællesskaber
- Flere midler til institutioner og skoler
- Hjælpe børn og unge, så de har færre valg de skal tage stilling til
- Minus billeder af børn og unge i skoler og dagtilbud. Det stresser og giver følelsen at hele tiden at skulle være 'på'
- Børn og unge skal lære og støttes i at være i noget svært

Emner til politisk overvejelse på baggrund af udsagn

- Skal vi have mindre fokus på at fotografere børn og unge og fremhæve enkeltindivider eller grupper på Aula mv.?
- Hvordan kan vi bedst støtte op om at forælderrollen er under udvikling til gavn for børn og unge i kommunen?

Forslag til indsatser der kræver politisk beslutning

Tema 3 – Den stressende perfektions- og præstationskultur

Det unge læserkorps

Kulturdvalget

Kræver økonomi
150.000 kr. årligt

Projektet "Det Unge Læsekorps" skaber læsefællesskaber for børn og unge, som et alternativ til præstationskulturen i skoler og sociale medier. Litteraturen bruges til at spejle og håndtere livets udfordringer, styrke selvværd og trivsel gennem fælles læseoplevelser. Formålet er at etablere et ungt læsekorps af fritidsjobbere, der skaber læseglæde og fællesskab i SFO'ernes minibiblioteker. Metoderne Læsemakker og Guidet Fælleslæsning kombineres for at styrke læsekorpsets kompetencer. Projektet startede med tilskud fra Slots- og Kulturstyrelsen og søger nu midler til at fortsætte efter 2024.

Særligt tilrettelagt udskolingstilbud

Børne- og Skoleudvalget

Kræver økonomi
0,96 mio. kr. årligt

For at støtte udskolingselever med skolevægring og manglende motivation etableres en særlig udskolingslinje for kommende 8. årgang. Initiativet er tværgående så elever fra alle kommunens skoler samles i et motiverende fællesskab omkring det at gå i skole på en ny og anderledes måde. Eleverne undervises i en reduceret fagrække og deltager i praktik eller erhvervsskolefag. På denne måde arbejdes der mere praksisnært og konkret med problemstillinger, hvormed eleverne forhåbentligt kan genfinde lysten til at lære nyt i skoleregii. Initiativet normeres til 16 elever og placeres på Fredensborg Skole. To lærere og en pædagog ansættes for at sikre elevernes motivation og personlige udvikling. Pilotprojektet løber over to år, fra 2025/26 til eleverne afslutter 9. klasse. Initiativet skal udvikles i lyset af ordningen omkring juniormesterlære i forbindelse med den ny folkeskolelov.

Kunst, trivsel og snelandskab på Nivaagaards Malerisamling

Kulturdvalget

Kræver økonomi
0,144 mio. kr. årligt

Nivaagaards Malerisamling har sammen med Center for Ungdomsforskning udviklet et undervisningsforløb, som sætter fokus på klassefællesskab, selvbestemmelse og selvforglemmelse i børn og unges møde med kunst og egne kunstneriske processer. Eleverne skaber i forløbet selv værker, arbejder med temaer som sætter store spørgsmål og får samtidig ny kunst- og museumsforståelse. Forløbet er tiltænkt 6. årgang og giver eleverne mulighed for at bruge sig selv på nye måder i et præstationsfrit miljø.

Eksempler på nye indsatser som igangsættes

Tema 3 – Den stressende perfektheds- og præstationskultur

Folkeskolereform

Alle skoler

Alle kommunens skoler skal i de kommende år implementere den nye folkeskolereform. Reformen har til formål at skabe et mere fleksibelt og inkluderende undervisningssystem, der fremmer både faglige kompetencer og elevernes trivsel. Reformen giver skolerne med frihed til at organisere skoledagen, ligesom den har fokus på de praktiske fag og en større frihed til at tilrettelægge udbuddet af valgfag.

Forebyggelse af stress, angst og præstationspres

Alle skoler

Byrådet afsatte i budget 2020-2023 og 2021-2024 midler til, at kommunens folkeskoler kan arbejde målrettet med at forebygge stress, angst og præstationspres blandt de ældste elever. Midlerne er fortløbende. Skolerne har på den baggrund iværksat en række indsatser til at klæde eleverne bedre på til at håndtere de udfordringer, de møder. Udfordringerne er de samme, som unge i hele landet oplever, og som ofte handler om en kombination af presset fra forventningerne til dem og de ting, de skal nå: lektier, venner, familie, sociale medier og fritidsaktiviteter.

Indsatserne har udviklet sig over tid, og skoleåret 2024/2025 er femte år med nye målrettede indsatser i projektet, som fx Basal – sammen om trivsel, der er en mestringsindsats med konkrete øvelser og dialog. Indsatsen er udviklet af Komiteen for Sundhedsoplysning og målrettet elever i 7.-10. klasse. Basal har været afprøvet på Kokkedal Skole og Langebjergskolen i skoleåret 2023/2024 og bredes nu ud til flere af skolerne.

De betydningsfulde voksne – Vidensgrundlag

De voksne omkring børn og unge spiller en vigtig rolle for deres trivsel. Det gælder i alle de arenaer, børnene og de unge færdes i, uanset om det er i hjemmet, institutionen, skolen eller fritidslivet. Som Børns Vilkår peger på, har børn brug for at blive set, hørt, forstået og imødekommet af de voksne omkring dem for at udvikle trygge relationer, hvilket er en forudsætning for trivsel, læring og udvikling.

Som forsker Louise Klinge peger på i en artikel om dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut, bidrager pædagogisk personale, der er i stand til at indgå i udviklingsstøttende samspil med både det enkelte barn og med hele gruppen af børn til, at børnene trives og udvikler sig individuelt og som gruppe. Med andre ord har kvaliteten af relationerne mellem det pædagogiske personale og børnene stor betydning for børnenes trivsel.

Louise Klinge har også beskæftiget sig med relationerne mellem børn og voksne i skolerne. Her peger hun på, at børn og unges relation til deres lærer er afgørende for deres skolegang, ikke kun fagligt men også personligt og socialt. Det skriver Børns Vilkår i en rapport fra 2020, hvor de peger på, at børn, der har problemer med en lærer, er langt mere tilbøjelige til at opleve stress og mangle lyst til at gå i skole. Børns Vilkårs rapport om svigt af børn i Danmark fra 2023 tyder på, at der er behov for at fokusere på, hvordan man kan skabe de bedste forudsætninger for gode lærer-elevrelationer. Hvert tredje barn oplyser i en spørgeskemaundersøgelse fra Børns Vilkår, at de ikke har nogen voksne i skolen at tale med, når de er i krise, ligesom undersøgelsen viser, at hvert tredje barn udsat for mobning ikke har oplevet, at en voksen på skolen har talt med dem om, hvad de har brug for. Hertil kommer, at lidt mere end hver tredje barn med højt skolefravær, som ikke skyldes ferie eller sygdom, ikke har oplevet, at der var en voksen på skolen, der talte med dem om, hvad de havde brug for. En undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut peger desuden på, at der i en stor del af skolerne mangler specialpædagogiske kompetencer til at arbejde med inkluderende fællesskaber og forebygge mistrivsel.

Opsamling fra Trivselsforum – udsagn fra drøftelserne

- Dagtilbud er gode til at 'flytte sig' med barnet. I skolen er der fortsat mere faste kasser
- Det er vigtigt med mere tid til drøftelser om børnene
- Trivselsarbejde skal prioriteres (endnu mere)
- Kompetenceudvikling af medarbejdere. Måske i en slags mesterlære
- Tydelige og engagerede voksne er vigtige
- Samarbejde på tværs af organisationen PPR/Skole/Dagtilbud/Fritid/Forældre
- Tema-aftener med 'Forældrekurser'
- Sæt ind med forpligtende fællesskaber
- Alle børn skal have en tillidsfuld relation til en voksen
- Lære de unge at være uenige så de ikke er så konfliktsky
- Gode forbilleder – hvordan opfører de voksne sig med mobilen?
- Mobning/social dynamikker skal tages meget alvorligt. Alle har et ansvar!
- Klare rammer og grænser fra de voksne
- Ressourcer og tid til trivsel! Mindre grupper – vi skal huske de gode erfaringer fra corona
- Organisering af samarbejde mellem voksne – er der noget vi kan gøre bedre?
- Styrket AKT-prioritering
- Pædagoger i alle klasser
- Sæt tidligt ind for at danne/deltage i fællesskaber uden for skole og dagtilbud. Forældre har et ansvar – idé om at lave en 'hotline' til erfarne forældre der kan hjælpe nye forældre

Emner til politisk overvejelse på baggrund af udsagn

- Hvordan samarbejder forældre og professionelle, når børn er i mistro og har det svært?
- Hvordan styrkes forældrekompetencerne?
- Hvordan understøttes medarbejdere bedst muligt i arbejdet med børn og unges trivsel?

Forslag til indsatser der kræver politisk beslutning

Tema 4 – De betydningsfulde voksne

Graviditetsbesøg v. Sundhedsplejen

Social- og Sundhedsudvalget

**Kræver økonomi
200.000 kr. årligt**

Indførelsen af graviditetsbesøg af sundhedsplejersken til alle gravide har til formål at skabe et tillidsfuldt rum for svære følelser og tidlig intervention. Besøgene skal screene for vold i nære relationer, skabe tryghed og tilgodese familiernes behov for støtte før fødslen. Initiativet modvirker forældredeterminisme og præstationspres understøttet af sociale medier, som kan påvirke forældres mentale sundhed. Fokus er på at styrke trivsel hos forældre og børn gennem "det gode møde" i hjemmet, typisk omkring graviditetsuge 32.

Fælles supervision på skolerne

Børne- og Skoleudvalget

**Kræver økonomi
1,3 mio. kr. årligt**

På baggrund af prøvehandling på Fredensborg Skole ønsker skolerne at indføre fælles supervision for små grupper af lærere og skolepædagoger for at støtte dem i deres arbejde. Formålet er at forbedre personalets evne til at håndtere udfordringer gennem professionel støtte og videndeling. Evalueringer viser, at medarbejderne finder supervisionen tryk og inspirerende, hvilket bidrager til deres trivsel og arbejdsglæde. Et større overskud hos de voksne har en positiv afsmittende effekt på deres muligheder for bygge gode og vigtige relationer med børnene. Forslaget omfatter som udgangspunkt en times supervision om måneden for alle teams og dermed alle lærere på kommunens skoler. Der ansættes to psykologer til projektet, som løber i en to-årig prøveperiode. Forslaget kan evt. skaleres i antal deltagende skoler eller i timer.

Eksempler på nye indsatser som igangsættes

Tema 4 – De betydningsfulde voksne

Naturvejleder i SFO 1	Fredensborg Skole	Faglig opkvalificering for børns trivsel	Børnehusene Nivå
På Fredensborg Skole har en naturvejleder været ansat siden 2013 til udeskolen på Karlebo afdelingen. Erfaringerne med udeskolen viser, at flere elever motiveres af denne alternative læringsform, hvilket har inspireret oprettelsen af 'Det grønne Hjertrum', et uderumshus på Lundelys arealer nær skoven. Dette forventes at styrke Fredensborg Skoles fritidstilbud og tilbyde en alternativ læringsoplevelse for børnene. Desuden vil naturvejlederen nu også oplære kolleger i SFO'en på Lundely til at gennemføre udendørsaktiviteter.			Børnehusene Nivå ser en stigning i antallet af børn i udsatte positioner, som har svært ved at regulere følelser, behovsudsætte, koncentrere sig og deltage i fællesskaber. Personalet har en vigtig rolle i at støtte disse børn ud fra deres nærmeste udviklingszone. Fra 2024 til 2026 vil der være fokus på at opkvalificere personalets faglighed i forståelse og håndtering af alle børn. Initiativet starter med et fælles personalemøde i september, hvor Jane Hellborn vil holde oplæg om neuroaffektiv udviklingspsykologi og relevante handlemetoder. Målet er at skabe et trygt og støttende læringsmiljø for alle børn.
Ny praksis på Aula	Børnehusene Nivå	Forældrekurser og kompetenceudvikling	Møllevejen
Bestyrelsen har med dette initiativ adresseret forældres travle livsstil og hvordan det påvirker familielivet. Hver stue vil nu ugentligt kun oprette ét dagsbogsagtigt opslag på AULA med få billeder for at dokumentere pædagogikken. Formålet er at reducere forstyrrelser og fokusere på den pædagogiske dokumentation i stedet for billeder af børnene. Samtidigt opretholdes den daglige dialog ved afhentning og aflevering. Hovedformålet er at fremme mere nærvær og trivsel for børnene og mere tid til dette for personalet. Det forventes at øge medarbejdernes trivsel som en bieffekt.			Med inddragelse af medarbejderne har ledergruppen på Møllevejen besluttet at prioritere forebyggende indsatser såsom forældrekurser og kompetenceudvikling på skoler og dagtilbud. Dette vil blive håndteret ved at udnytte eksisterende ressourcer, herunder forebyggende PPR-ressourcer og ressourcer til lettere forebyggende behandling via Psykiatriplanen. Der vil blive faciliteret oplæg for forældre og fagpersoner med fokus på normalisering af børns adfærd og styrkelse af forældres kompetencer. I første omgang undersøges mulighederne for at få forældre og fagpersoner til at komme til Møllevejen, ved at afholde 1-2 oplæg i løbet af foråret 2025

Eksempler på nye indsatser som igangsættes

Tema 4 – De betydningsfulde voksne

Relationsbaseret trivselsarbejde

Fredensborg Skole

Fredensborg Skole har gennem 'Verdens Bedste Danske Skole' fået kompetenceudvikling i relationsarket, et værktøj til at afdække den enkelte voksnes relation til hver elev i klassen. Teamet omkring klassen sikrer, at alle elever har en Alfred - en voksen, de føler sig trygge og motiverede hos. Dette relationsoverblik giver også indblik i klassens trivsel og identificerer områder, hvor der skal arbejdes på relationerne.

Styrkelse af Pædagogisk Omsorg

Børnehusene Kokkedal

Formålet er at ruste pædagogiske medarbejdere til at være nærværende og omsorgsfulde voksne for alle børn. Dette opnås gennem børnekonferencer, hvor der reflekteres over børnegruppens behov for voksenstøtte, deltagelse i forskningsprojektet "Styrkelse af Pædagogisk Omsorg i Dagtilbud" i samarbejde med Lone Svinth fra 2025 og fokus på forebyggelse af belastninger som følge af høje følelsesmæssige krav.

Trivsel gennem dialog

Børnehusene Fredensborg

Områdebestyrelsen vil styrke kommunikationen mellem de voksne omkring børnene, så der sikres optimal trivsel for alle børn. Dette indebærer udvikling af det fælles samarbejde mellem hjem og dagtilbud samt forældrefællesskaber. Konkrete diskussionspunkter og handlinger omfatter trivselsbegrebet, nærvær og tilgængelighed blandt voksne, forældres IT-adfærd, forældres stemme og dialog, forældrefællesskaber samt afvejningen af adfærd i det private og det offentlige rum. Af konkrete initiativer er udviklingen af en Legekuffert til hjemmebrug for at styrke børn og voksnes legekompeterer samt struktur for afholdelse af forældremøder hvor flere forældre har mulighed for at engagere sig.

Evaluering

Arbejdet med børn og unges trivsel er komplekst, og følgende nedslag skal ses som indikatorer på, om initiativerne er virkningsfulde:

Vi ønsker at knække kurven for den stigende mistrivsel. I 2030 vil Fredensborg Kommune være blandt de 20 kommuner med højest trivsel jf. de årlige nationale trivselsundersøgelser. Her måles på andelen af elever i 4. – 9. klasse med høj trivsel. I skoleåret 2023/24 var andelen på 85,8% og det placerede kommunen som nr. 48 i Danmark. Trivslen ses også igennem antallet af underretninger med bekymring for et barns eller en ungs trivsel og udvikling. I 2022 blev der foretaget 1200 underretninger.

Vi arbejder for, at flere børn og unge profiterer af at være en del af almenmiljøet i enten dagtilbud eller skole. Vi følger udviklingen ved at følge antallet af børn og unge, der segregeres til eksterne specialtilbud. I 2023 gik 217 helårsbørn i et segregeret skoletilbud*.

Vi ser, at børn og unge er aktivt deltagende i fritidslivet. Det følger vi op på gennem foreningernes medlemsopgørelser.

Tillidsfulde og stærke relationer mellem børn og voksne er essentielle for trivsel. De fagprofessionelle voksne har ansvar for at de gode relationer opbygges, hvilket kræver både overskud og de rette kompetencer. Derfor kigger vi også på tegn på ændringer i de professionelle voksnes trivsel og sygefravær.

Tilgangen til arbejdet med børn og unges trivsel er dynamisk og iterativ, hvilket betyder, at vi årligt justerer vores kurs i takt med udviklingen i indikatorerne. Hvert år frem mod 2030 vil vi derfor præsentere en ny plan, incl. seneste tal på ovenstående indikatorer, til politisk drøftelse for at sikre, at vores indsatser afspejler de seneste udfordringer og muligheder.

Vidensgrundlag for arbejdet med initiativer i 2030-planen

Børns Vilkår 2024 (a): "Børns liv med sociale medier"

Børns Vilkår 2024 (b): "Børn og unges livskvalitet"

Børns Vilkår 2023 (a): "Digital mobning og uønskede oplevelser online"

Børns Vilkår 2023 (b): "Unge mænd i mistrivsel – Hvorfor søger de ikke hjælp?"

Børns Vilkår 2023 (c): "Svigt af Børn i Danmark"

Børns Vilkår 2023 (d): "Hvad ønsker børn af deres forældre?"

Børns Vilkår 2022: "Børn og unge kæmper for at passe ind"

Børns Vilkår 2020 (a): "Køn, krop og digital adfærd"

Børns Vilkår 2020 (b): "Skolen og det trygge klasse miljø"

Center for Ungdomsforskning 2023: "Fællesskaber i ungdomslivet – Når de gør godt og når de gør ondt"

Danmarks Evalueringsinstitut 2022: "Pædagogisk relationskompetence påvirker børns livsmuligheder"

Danmarks Evalueringsinstitut 2020: "Bring specialpædagogisk kompetence ind i undervisningen"

Dansk Center for Undervisningsmiljø 2020: "Social kompetence og skoletrivsel"

Jonathan Haidt 2024: "The Anxious Generation - How the Great Rewiring of Childhood Is Causing an Epidemic of Mental Illness"

Statens institut for Folkesundhed 2020: "Digitalt mediebrugs betydning for sociale relationer, fællesskaber og stress blandt unge"

VIVE 2022: "Digitalt mediebrugs betydning for sociale relationer, fællesskaber og stress blandt unge"

<https://www.kl.dk/media/lucfzdn0/10-aar-efter-specialtilbud.pdf>

<https://www.kl.dk/momentum/arkiv/2023/23-kun-omkring-hver-syvende-elev-fra-specialtilbud-faar-taget-en-ungdomsuddannelse>

Godkendelse af anbefalinger fra §17.4 udvalget for rekruttering og fastholdelse

Sagsnummer: 24/4572 Sagsansvarlig: MAKY

Beslutningstema

§17, stk. 4 udvalgets foreløbige arbejde forelægges, herunder udvalgets indstilling til Økonomiudvalgets initiativer, der kan arbejdes videre med og som vurderes i særlig grad at styrke skole- og dagtilbudsområdet med at rekruttere og fastholde medarbejdere.

Sagen forelægges efter behandling i §17.4 udvalget for rekruttering og fastholdelse, Børne- og Skoleudvalget for så vidt angår indstillings punkt 2. Økonomiudvalget for så vidt angår indstillingens punkt 1 og 3.

Sagsfremstilling og økonomi

§17.4 udvalgets arbejde på skole-, og dagtilbudsområdet

Det sidste år har udvalget haft fokus på, hvordan man kan styrke fastholdelse og rekruttering på skole-, og dagtilbudsområdet ved at lade sig inspirere af de handlinger og initiativer, som der allerede er sat i gang på skole-, og dagtilbudsområdet samt søge ny viden gennem studieture og eksterne oplægsholdere. Udvalget har blandt andet været på inspirationstur til Holbæk Kommune, der er fritaget for hovedparten af den statslige og kommunale regulering på folkeskoleområdet, og har talt med politikere, skoler og forvaltning.

Følgende emner har været drøftet på udvalgmøderne, som initiativer, der er vigtige, at arbejde med – som en del af en attraktiv arbejdsplads:

- Mentorordninger til nye ansatte
- God onboarding, der strækker sig over et år
- Små introfilm der er med til at give en introduktion til det faglige, hvilket er særligt relevant for de unge
- Hyppige trivsels- og udviklingsamtaler med lederen
- Planlægning af arbejdsskema med udgangspunkt i medarbejderens behov
- Mulighed for faglig udvikling
- Fokus på et godt arbejdsmiljø og gode kollegaer, som en del af den gode trivsel
- Goder, der giver forkælelse- og anerkendelse er vigtige, som for eksempel personlige julekort og frugtordning
- Fælles personalearrangementer som medarbejderklubben og motionsløbet DHL styrker fællesskabet.

§17.4 udvalgets anbefaling til Økonomiudvalget om, hvilke kommende indsatser, på Skole-, og dagtilbudsområdet, der skal fokuseres på

På udvalgmødet den 14. december 2023 blev nedenstående emner drøftet i arbejdet med, at kvalificere anbefalingen til Økonomiudvalget.

- Kompetenceudvikling som en del af hverdagen. Det vil styrke den fælles forståelse af hvordan man arbejder med nye tiltag, fordi udviklingen sker direkte på arbejdspladsen.
- Kompetenceudvikling af unge vikarer og ufaglærte. Det løfter fagligheden og giver medarbejderne et blik ind i uddannelsen.
- Kompetenceudvikling som mulighed for at arbejde med et fælles udviklingsfokus.
- Tid til forberedelse, der vil medvirke til at styrke den pædagogiske praksis med faglig fordybelse og refleksion.

- Co-teaching – en ny metode der øger kvaliteten og styrker kerneopgaven.
- Styrke samarbejdet mellem PPR og skole. Det vil give en bedre støtte til elever, der har særlige behov.
- Styrke seniorindsatsen ved at gøre det økonomisk fordelagtigt at fortsætte med at arbejde.

Med udgangspunkt i udvalgets drøftelser, er det vurderingen, at nedenstående tre indsats er dem, der har størst betydning og effekt for både rekrutteringen og fastholdelsen af medarbejdere i Fredensborg Kommune.

1. Strategisk kompetenceudvikling, der sikrer høj faglighed og personlig udvikling

I udvalgets drøftelser med ledere og medarbejdere er udvalget blevet opmærksom på, at muligheden for at fastholde medarbejdere på arbejdspladsen særligt kobler sig til faglig udvikling. En pulje til "tid til kompetenceudvikling/implementering" på arbejdspladsen kan være med til at sikre høj faglighed på arbejdspladsen.

På dagtilbudsområdet har man gennem flere år haft stor gavn af at arbejde strategisk med kompetenceudvikling tværkommunalt for at styrke kvalitetsudvikling af den pædagogiske praksis og ledelse tæt på pædagogisk praksis. Der er afsat en central pulje til den strategiske kompetenceudvikling, der prioriteres af et efteruddannelsesudvalg. Puljen er på 950.000 kr. årligt og går blandt andet til strategisk kompetenceudvikling inden for pædagogisk praksis, ledelse, lærerplaner, leg, kreativitet, udvikling, samt børn i udsatte positioner. Erfaringerne er, at en klar prioritering og ambition om strategisk kompetenceudvikling for at styrke faglig praksis både understøtter rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

På skoleområdet har en central ministeriel pulje understøttet kompetenceudvikling af skolens medarbejdere. De statslige midler er anvendt inden for en række fastlagte lovbundne kriterier. Midlerne anvendt til linjefag inden for håndværk og design, engelsk, historie, dansk, matematik og uddannelse af inklusionsvejledere, AKT-vejledere, læsevejledere og matematikvejledere.

Fremadrettet peges på behov for midler til kompetenceudvikling inden for fx co-teaching, klasserumsledelse, håndtering af skole/hjem-samarbejde, forældrekommunikation, den svære samtale, specialpædagogisk tilgang til lærere i almenområdet, og low arousal som er en anerkendt ro-givende pædagogisk metode, der kan bruges i konfliktfyldte situationer. Der vil desuden fortsat være behov for løbende efteruddannelse af vejlederfunktioner som ordblindevejleder, læsevejleder, AKT-vejleder, praktikvejleder, dansk og matematikvejleder.

Med udgangen af 2025 udløber de statslige midler og muligheden for kompetenceudvikling på skoleområdet. Derfor opfordrer udvalget til, at der fortsat er fokus på fælles udviklingsinitiativer, der styrker den faglige praksis og er med til at understøtte og brande kommunen, som en attraktiv arbejdsplads.

Der kan på skoleområdet afsættes midler til en tværgående kompetenceudviklingspulje på op til 950.000 kr. om året baseret på tidligere års puljer.

2. Forberedelsestid til pædagoger, der styrker arbejdet med børnene

På dagtilbudsområdet har nogle af institutionerne lokalt arbejdet med fleksibilitet, både for at styrke sammenhængen mellem arbejds- og familieliv, men også for at styrke arbejdet med kerneopgaven på en ny måde. Flere har ønsket, at få mere tid til forberedelse, og initiativet er i flere børnehuse igangsat som en prøvehandling. Forberedelsestiden har mindsket følelsen af utilstrækkelighed og styrket pædagogernes mulighed for faglig fordybelse og kvalitetstid

sammen med børnene. Det betyder, at pædagogerne kan forberede sig til møder, til samtaler med børn og forældre og forberede sig på arbejdet med børnene. Forberedelsestiden er mellem 15 minutter – 3 timer om ugen. Flere børnehuse oplever, at den prioriterede tid er noget, der er med til at styrke fastholdelsen af medarbejdere, da de opnår en højere trivsel gennem muligheden for forberedelse.

På udvalgsrådet den 14. december blev anbefalinger til Økonomiudvalget drøftet, og her blev forberedelsestid fremhævet som et værktøj til, at medarbejderne kan understøtte arbejdet med kerneopgaven bedst muligt.

Det er udvalgets anbefaling, at muligheden for tid til forberedelse til det pædagogisk uddannede personale på dagtilbudsområdet undersøges nærmere og drøftes med den faglige organisation.

3. Lokale prøvehandlinger

Som en del af noget helt nyt har skole- og dagtilbudsområdet arbejdet med begrebet "prøvehandlinger", som er små lokale ændringer i egen hverdag. Inspirationen er hentet fra Gentofte og Frederikssund kommuner, som på udvalgsrådet i april 2023 fortalte om deres erfaringer. Formålet er at prøve noget nyt af, og efterfølgende evaluere prøvehandlingen. Hvis prøvehandlingen har en positiv effekt, kan det implementeres - og eventuelt udbredes til andre områder. Udvalget har fulgt prøvehandlingerne det sidste år, og har drøftet udvikling og effekt med ledere og medarbejdere på udvalgsrådene.

Arbejdet med prøvehandlinger er blevet positivt modtaget, da metoden tager udgangspunkt i den lokale kontekst og udvikles i samarbejde med det lokale MED-udvalg. De får dermed et vedkommende ophæng. Det er udvalgets opfordring, at der fortsættes med at arbejde med lokale prøvehandlinger.

I udvalgets drøftelser er fastholdelse af medarbejdere koncentreret om tre emner: *fleksibilitet, faglighed og fællesskab* som er pejlemærke for de prøvehandlinger, der er sat i gang på arbejdspladserne. Bilag 1 indeholder en kort beskrivelse af de samlede prøvehandlinger.

Udvalgets fortsatte arbejde

Udvalget vil fortsat følge arbejdet med prøvehandlinger, som skal styrke medarbejdernes ønske om at blive i Fredensborg Kommune. Udvalget opfordrer til, at man fortsætter arbejdet med prøvehandlinger- og vil fortsat følge udviklingen af nye initiativer.

Udvalget vil på de næste møder fortsat have fokus på rekruttering og særligt fastholdelse af medarbejdere inden for alle tre velfærdsområder. Selvom der arbejdes på at skabe og understøtte en attraktiv arbejdsplads i Fredensborg Kommune, bliver det svært at løse arbejdskraftmanglen på velfærdsområdet. Udvalget ønsker derfor fokus mod nogle af de fremtidsscenerier, som man vil være nødt til at forholde os til. Det kan være emner inden for velfærdsteknologi, AI, opgaveglidning, udenlandsk arbejdskraft og samskabelse som kan bringe relevante drøftelser og nye prøvehandlinger med sig.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Det bemærkes, at der ikke er peget på finansiering af initiativerne beskrevet i sagen. Det vil være op til fagudvalg og økonomiudvalg at prioritere initiativerne og finansiering hertil.

Klimakonsekvens

Ingen bemærkning

Kompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

1. At det i forbindelse med budgetforhandlingerne 2025-28 drøftes, hvorvidt det er muligt at prioritere en tværgående kompetenceudviklingspulje til skoleområdet på op til 950.000 kroner. Puljen vil kunne anvendes til at iværksætte kompetenceudvikling inden for fx co-teaching, klasserumsledelse, håndtering af skole/hjem-samarbejde, forældrekommunikation, den svære samtale, specialpædagogisk tilgang til lærere i almenområdet, low arousal, ligesom der fortsat vil være behov for løbende efteruddannelse af vejlederfunktioner som ordblindevejleder, læsevejleder, AKT-vejleder, praktikvejleder, dansk og matematikvejleder.
2. At Børne-, og Skoleudvalget drøfter muligheden for, at der afsættes tid til forberedelse hos det pædagogisk uddannede personale og at dette drøftes med den faglige organisation i forbindelse med den lokale arbejdstidsaftale på området.
3. At alle lokale arbejdspladser via MED fortsat opfordres til at udvikle prøvehandlinger inden for områderne "Faglighed, Flexibilitet og Fællesskab", som skal sikre bedre rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

Udvalgte prøvehandlinger på skole- og dagtilbudsområdet

En prøvehandling tager afsæt i en problemstilling eller et behov, der udspringer på den lokale arbejdsplads. Der skal prøves noget af inden for de tre strategiske indsatsområder: "faglighed, fleksibilitet og fællesskab".

På §174. udvalgmøde i april måned, kom der over 50 ideer til prøvehandlinger, der kunne gøre en forskel på dagtilbud- og skoleområdet. Indtil videre er nedenstående prøvehandlinger i gang:

Fleksibilitet og forberedelse

- Selvtilrettelæggelse af skemalægningen. Det er pt. meget nyt, men har god effekt. Pædagogerne vikardækker eget fravær ved uddannelsesdage.
- Øremærket forberedelsestid til møder, forberedelse og indsatser. Det har givet et bedre overblik over hvem der er sammen med børnene samt mere kvalitetstid til børnene. Det er fra 15 minutter og op til 3 timer. Yderligere har det skabt fokus på balancen mellem arbejde og privatliv og muligheden for fordybelsestid. Prøvehandlingen fortsætter efter sommerferien.
- Virtuel undervisning i udskolingen, som sørger for at lærerne kan tilrettelægge en samlet forberedelsestid for årgangen. Fortsætter efter sommerferien.
- Systematisk intro- og exit samtaler, som styrker rekruttering, onboarding og fastholdelse af medarbejdere. Er gået fra prøvehandling til drift.
- 4-dags arbejdsuge har været prøvet af, men er flere steder stoppet igen, da man oplever, at det begrænser resten af personalegruppen og mindsker fleksibiliteten. Derfor taler man i stedet om fleksible skemaer, hvor alle bidrager til den fælles skemaplanlægning.

Faglighed og tværgående kompetencer

- Omorganisering i skolens AKT. Revideret samarbejdsgrundlaget mellem skole og PPR: Systematisk supervision til det pædagogiske personale, som arbejder med børn med særlige behov. Prøvehandlingen er evalueret og er en stor succes og en ny gruppe på ca. 5 starter efter sommerferien.

- Kursus for pædagogmedhjælpere og vikarer, samt besøg hos KP i Hillerød. Det kvalificerer dem til bedre at kunne varetage deres arbejde og få gjort dem nysgerrige på pædagog- og lærerfaget. En har valgt at søge ind på læreruddannelsen efterfølgende. Indsatsen fortsætter efter sommerferien.
- Tydelig efteruddannelsesstrategi skal sikre den attraktive arbejdsplads. MED-udvalget skal sammen udarbejde en strategi for efteruddannelse i skolen, - og som samtidig understøtter skolens aktuelle praksis og profil. Igangsættes efter sommerferien. Evalueres med udgangen af 2024.
- Styrke det faglige teamsamarbejde ved at fastlægge en årlig teamdag. Tid til fagligt og socialt indhold, som kan inspirere dem i deres daglige arbejde med de børn. Evalueres med udgangen af 2024.

Fællesskab

- Der er en større personaleomsætning, hvorfor rekrutteringsopgaven fylder mere og mere. Der er derfor fokus på, hvordan man fastholder eksisterende medarbejderne gennem en god onboarding, buddyordning og prioritering af sociale arrangementer. Indsatsen har haft stor effekt lokalt. Er gået fra prøvehandling til drift.
- Etablere en personaleforening for at skabe et bredere fællesskab på tværs af personalegrupper.

Punkt	LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM 2024 (budget 2025-2028)				Fredensborg kommunes procentandel af det samlede beløb fra Lov- og cirkulæreprogrammet				Bemærkninger (tekst fra lov- og cirkulæreprogrammet for de poster, som skal tælles med her)
					Korr. til bud.rev. 2024	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	
AD:	29-05-2024								
	Acadre 24/12077	Meropgaver 2024-2028			Bagatelgrænse +/- 50.000 kr. - beløb er nulstillet				
	Lov	S/L/Ø	Pol område	Pulje 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028	Tekstforklaring og bemærkninger fra fagområderne
III. Lov- og cirkulæreprogram									
Erhvervsministeriet									
4	Lov om ændring af udbudsloven, lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter (tilbudsloven) og lov om Klagenævnet for Udbud (Opfølgning på initiativer om et styrket offentligt-privat samarbejde og udbud, her-under evalueringen af udbudsloven)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
Skatteministeriet									
5	Lov nr. 678 af 3. juni 2023 om ny ejendomsskattelev	S	16	0	0	0	0	0	CØI, CB, CBL - Med i BR30.04
6	Lov nr. 679 af 3. juni 2023 følgelov til ny ejendomsskattelev	S	16	0	0	0	0	0	CB, (CBL) - Med i BR30.04
Justitministeriet									
7	Lov om ændring af straffeloven, lov om social service og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Indførelse af særvilkår om økonomisk kontrol og målrettede forældreop-læg og børne- og ungepålæg) (Lov nr. 892 af 21. juni 2022).	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
8	Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Gennemførelse af dele af bandepakke IV m.v.)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
Udlændinge- og Integrationsministeriet									
9	L 215 Lov om ændring af repatrieringsloven m.v. - LOV nr. 1190 af 08/06/2021	S/Ø	16	64.000	0	0	0	0	Der vil være en udgift i 2024 til udsøgning af målgruppen til den dedikerede vejledningssamtale om repatriering. Den samlede kompensation for dette delpunkt udgør 5 mio. kr. på landsplan, svarende til 35.000 kr. til FK – altså under bagatelgrænsen. Den resterende del af kompensationen i 2024 går til afholdelse af repatrieringssamtalerne. Der er så stærk en sammenhæng mellem de to elementer i kompensationen, at de skal ses som en helhed. På den baggrund tilgår kompensationen for 2024 området - CJU, mens kompensationen for 2025 og frem går i kassen da denne er under bagatelgrænsen.
Social-, Bolig og Ældreministeriet									

Punkt	LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM 2024 (budget 2025-2028)				Fredensborg kommunes procentandel af det samlede beløb fra Lov- og cirkulæreprogrammet				Bemærkninger (tekst fra lov- og cirkulæreprogrammet for de poster, som skal tælles med her)
					Korr. til bud.rev. 2024	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	
AD:	29-05-2024								
	Acadre 24/12077	Meropgaver 2024-2028			Bagatelgrænse +/- 50.000 kr. - beløb er nulstillet				
	Lov	S/L/Ø	Pol område	Pulje 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028	Tekstforklaring og bemærkninger fra fagområderne
10	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 446 af 9. juni 2008 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om social service (Højere supplerende pensionsydelse, udvidelse af personkredsen for invaliditetsydelse og afskaffelse af servicebetaling for ophold i botilbud mv.) 1)	S	16	0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
11	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 752 af 13. juni 2023 om ændring af lov om social service (Ophævelse af aldersgrænsen og dispensationsadgangen i ordningen med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten) 1)	S	16	0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
12	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 318 af 28. april 2009, ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen af børn og unge uden for hjemmet og psykologhjælp til børn på krisecentre) 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
13	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 1613 af 22. december 2010 om ændring af lov om social service (loft over ydelsen for tabt arbejds-fortjeneste) 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
14	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 628 af 11. juni 2010 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed, og administration på det sociale område og forældreansvarsloven (Barnets Reform) 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
15	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 1059 af 30. juni 2020 om ændring af lov om social service og lov om socialtilsyn (Indførelse af ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten for unge, der modtager hjælp efter § 95, stk. 3, i lov om social service i form af et kontant tilskud) 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
16	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om forpligtende kommunale samarbejder, lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene boliger (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed og udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.) 1)	S	14	0	0	0	239.000	239.000	CPH arbejder med hjemløshed og skal anvende de tildelte budgetmidler til udvikling af kommunens tilbud til målgruppen.
17	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Barnets lov nr. 721 af 13. juni 2023. 1)	S	7	0	0	0	329.000	329.000	Midler i forbindelse med Barnet Lov deer trådte i kraft 1. januar 2024. Arbejdet håndteres af politikområde 7.

Punkt	LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM 2024 (budget 2025-2028)				Fredensborg kommunes procentandel af det samlede beløb fra Lov- og cirkulæreprogrammet				Bemærkninger (tekst fra lov- og cirkulæreprogrammet for de poster, som skal tælles med her)
					Korr. til bud.rev. 2024	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	
AD:	29-05-2024								
	Acadre 24/12077	Meropgaver 2024-2028			Bagatelgrænse +/- 50.000 kr. - beløb er nulstillet				
	Lov	S/L/Ø	Pol område	Pulje 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028	Tekstforklaring og bemærkninger fra fagområderne
18	Efterregulering af Lov nr. 2394 af 14. december 2021 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet*	Ø	7	-1.260.000	0	0	0	0	
19	Lov om socialt frikort	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
20	Forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for an-bragte børn og unge, lov om opkrævning af underholdsbidrag og forskellige andre love (Ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmel-sesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v.)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
21	Bekendtgørelse om indhentelse af børneattest ved ansættelse og beskæftigelse af personer i visse tilbud efter barnets lov og i frivillige sociale organisationer og foreninger	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
22	Bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service og barnets lov under midler-tidige ophold i udlandet	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
23	Bekendtgørelse om anvendelse af Haagerbørnebeskyttelseskonventionen på det sociale område	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
24	Lovforslag om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene boliger (Fritagelse for genansøgning om boligstøtte efter bortfald på grund af Landsbyggefondens tilskud til midlertidige huslejenedsættelser)	S	16	119.000	0	0	0	0	Borgerservice - medfinansiering af UDK.
25	Lov om ændring af byggeloven om gennemførelse af dele af drikkevandsdirektivet fsva. kontrol for Legionella	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000
Indenrigs- og Sundhedsministeriet									
26	Lovforslag om mulighed for forudgående fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
27	Fastsættelse af dato for afholdelse af Europa-Parlamentsvalget 2024 (søndag den 9. juni 2024)	S	16	78.000	0	0	0	0	CPO
28	Efterregulering vedr. udvidelse af gratis tandpleje til også at omfatte de 18-21 årige.	S	12	0	0	407.000	407.000	407.000	
Beskæftigelsesministeriet									
29	Bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.

Punkt	LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM 2024 (budget 2025-2028)				Fredensborg kommunes procentandel af det samlede beløb fra Lov- og cirkulæreprogrammet				Bemærkninger (tekst fra lov- og cirkulæreprogrammet for de poster, som skal tælles med her)
					Korr. til bud.rev. 2024	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	
AD:	29-05-2024								
	Acadre 24/12077	Meropgaver 2024-2028			Bagatelgrænse +/- 50.000 kr. - beløb er nulstillet				
	Lov	S/L/Ø	Pol område	Pulje 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028	Tekstforklaring og bemærkninger fra fagområderne
30	Lovforslag om inflationshjælp til økonomisk udsatte børnefamilier	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
31	Lov nr. 727 af 13. juni 2023 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik (Øget ansvar til arbejds-løshedskasser for kontaktførelsen i de første 3 måneder, et forenklet kontaktførelse m.v., permanentgørelse af forsøg om jobrettet indsats til unge, forenkling af krav til vejledning m.v.)	S	16	88.000	0	0	0	0	Personalemidler - sagbehandling på a-dagpenge - CJU.
32	Lovforslag om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (fradragsret for indbetalinger til aldersforsikring, aldersopsparinger og supplerende engangssum i indtægtsgrundlaget ved beregning af visse sociale ydelser og ændring af bemyndigelsesbestemmelsen om fastsættelse af begrebet indtægt ved personligt arbejde ved beregning af social pension)	S/L	8/16	246.000	281.000	281.000	277.000	277.000	Merudgiften i 2024 kommer til at vedrøre kommunernes bidrag til UDK, som ligger på CØIs budget. Fra 2025 og frem skal kompensationen fordeles mellem CØI (merudgift til UDK-bidrag), CSD (merudgifter til økonomisk friplads i daginstitutioner), samt CJU (merudgifter til boligstøtte). Jf. beskrivelsen af pkt. 32 i budgetvejledningsskrivelsen af KL om bloktilskudsaktstykket. Obs: Pol. Område 11, CJU skal ikke have del i midlerne, da de indgår i budgetmodel.
33	Forslag til Lov om ændring af barselsloven (13 ugers ekstra orlov til begge tvillinge-forældre m.v.)	S	16	52.000	0	0	0	0	CØI - Implementering af loven giver ekstra udgifter i form af et højere administrationsbidrag til UDK i 2024. Beløbet tilføres derfor til afd. 3532 Administrationsbidrag UDK.
34	Fejl i satserne for boligsikring i 2023	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
35	Forslag til Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik (Arbejdsløshedskasserne får ansvaret for kontaktførelsen i de første 3 måneder, et forenklet kontaktførelse m.v., permanentgørelse af forsøg om jobrettet indsats til unge, forenkling af krav til vejledning m.v.) 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
36	Lov nr. 1380 af 23. december 2012 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og flere andre love. 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.

Punkt	LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM 2024 (budget 2025-2028)				Fredensborg kommunes procentandel af det samlede beløb fra Lov- og cirkulæreprogrammet				Bemærkninger (tekst fra lov- og cirkulæreprogrammet for de poster, som skal tælles med her)
					Korr. til bud.rev. 2024	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	
AD:	29-05-2024								
	Acadre 24/12077	Meropgaver 2024-2028			Bagatelgrænse +/- 50.000 kr. - beløb er nulstillet				
	Lov	S/L/Ø	Pol område	Pulje 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028	Tekstforklaring og bemærkninger fra fagområderne
37	Lovforslag om ret til lommepengejob til kriminalitetstruede unge	S		0	0	0	0	0	Kommunerne kompenseres for mulige fremtidige lønudgifter forbundet med at tilbyde kriminalitetstruede unge lommepengejob i kommunen. Den merudgift der måtte være forbundet hermed for den enkelte kommunale arbejdsplads må vurderes at være ganske marginal, hvorfor pengene lægges i kassen.
Børne- og Undervisningsministeriet									
38	Ændring af lov om folkeskolen, barnets lov, lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Styrkelse af undervisningen for anbragte og udsatte børn og unge m.v.) samt Lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge. 1)	S	16	141.000	108.000	108.000	106.000	106.000	Kompensation for de meropgaver, der er forbundet med loven. Opgaver omfatter krav om indgåelse af kvalitetsaftale pr. 1.1.24 og krav om indgåelse af betalingsaftaler for ret til mellemkommunal refusion, hvori en borger, efter den 1.7., flytter ind på et børne- og ungehjem i Fredensborg Kommune, med anden kommunes medvirken, og i den forbindelse henvises til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialundervisningstilbuddet.
39	Ændring af dagtilbudsloven (Bedre mulighed for udsat skolestart)	S	8	802.000	1.544.000	1.544.000	1.544.000	1.544.000	Kompensation til dagtilbud (kapacitetskontoen), da en andel børn vil gå et år længere i børnehave
40	Ændring af lov om folkeskolen (Sænkelse af klasseloftet i børnehaveklassen og på 1. og 2. klassetrin)	S	6	133.000	477.000	816.000	1.003.000	1.003.000	Kompensation for mindre klasser og evt. oprettelse af flere klasser på årgangen. Indarbejdes i ressourcefordelingen.
41	Ændring af lov om kommunal indsats for unge under 25 år og forskellige andre love (Afskaffelse af uddannelsesparathedsvurdering, udvidelse af den kommunale sammenhængende plan for vejledning og afskaffelse af krav om studievalgportfolio) 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000
By-, Land- og Kirkeministeriet									
42	Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love (Opfølgning på evaluering af planloven m.v.) 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
Miljøministeriet									
43	Ændring af miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven (Måltrettet indsats for beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder og præcisering af forholdet til 25 meters beskyttelseszonen omkring vandboringer)	S	1	35.000	123.000	22.000	22.000	22.000	Skærpelse af den kommunale opgave ifm sikring af grundvand, bl.a. med udstedelse af påbud og opfølgning ift politi og anklagemyndighed.

Punkt	LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM 2024 (budget 2025-2028)				Fredensborg kommunes procentandel af det samlede beløb fra Lov- og cirkulæreprogrammet				Bemærkninger (tekst fra lov- og cirkulæreprogrammet for de poster, som skal tælles med her)
					Korr. til bud.rev. 2024	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	
AD:	29-05-2024								
	Acadre 24/12077	Meropgaver 2024-2028			Bagatelgrænse +/- 50.000 kr. - beløb er nulstillet				
	Lov	S/L/Ø	Pol område	Pulje 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028	Tekstforklaring og bemærkninger fra fagområderne
44	Bekendtgørelse nr. 1478 af 12. december 2017 om miljøkrav til mellemstore fyringsanlæg 1)	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri								
45	Opdatering af kortlag for 3-meterbræmmer, på baggrund af data fra kommunerne	S		0	0	0	0	0	Under minimumsgrænsen på kr. 50.000.
	Digitalisering- og Ligestillingsministeriet								
46	Lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd m.v.)	S	14	49.000	97.000	97.000	97.000	97.000	CPH afholder udgifterne til målgruppen, mænd der tager ophold på krisecenter, budgetmidlerne skal derfor tilfalde området.
	Transport ministeriet								
47	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om køretøjers største bredde, længde, højde, vægt og akseltryk.	S	3	168.000	0	0	0	0	Øget indsats på trafik- og vejområdet.
				0	0	0	0	0	
	I alt, lov- og cirkulæreprogram			715.000	2.630.000	3.275.000	4.024.000	4.024.000	
	S=service, L=lovbundne, Ø= øvrige								

Punkt	LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM 2024 (budget 2025-2028)			i hele kr.	Korr. til bud.rev. 2024	Fredensborg kommunes procentandel af det samlede beløb			
AD:	29-05-2024			kontoområde		Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune	Fredensborg kommune
	Acadre 24/12077					Bagatelgrænse +/- 50.000 kr.			
		Meropgaver 2024-2028							
	Lov	S/LØ	Pol område	F3	Pulje 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028
	IV. Andre reguleringer				0	0	0	0	0
48	Balancetilskud	Ø			0	0	0	0	0
49	Midtvejsregulering af overførsler mv.	S/Ø	11		0	0	0	0	0
50	Kommunal medfinansiering af videreudvikling og robust drift af infrastruktur*)	S			0	0	0	0	0
51	Kommunal medfinansiering af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-20251*)	S			0	0	0	0	0
52	Kommunal medfinansiering af drift, advisering og support af digital infrastruktur1*)	S			0	0	0	0	0
53	Kommunal medfinansiering af overgang til ny digital infrastruktur1)	S			0	0	0	0	0
54	Kommunal medfinansiering af drift og videreudvikling af digitalt sundhedskort	S			0	0	0	0	0
55	Kommunal medfinansiering af den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2016-20201)	S			0	0	0	0	0
56	Kommunal medfinansiering af it-infrastruktur på sundhedsområdet (National Serviceplatform og Fælles Medicinkort m.fl.)	S			0	0	0	0	0
57	Kommunal medfinansiering af MedCom-løsninger i den fælles it-infrastruktur på sundhedsområdet.	S			0	0	0	0	0
58	Medfinansiering af dosispakket medicin1)	S			0	0	0	0	0
59	Medfinansiering af løft af basisbevilling for sundhed.dk	S			0	0	0	0	0
60	Medfinansiering af modernisering af sundhed.dk1)	S			0	0	0	0	0
61	Tilbagebetaling af uforbrugte midler vedr. VISO	Ø			0	0	0	0	0
62	Tilbageførsel af VEU-opsparing1)	Ø			0	0	0	0	0
63	Udmøntning af VEU-opsparing til kommunerne	Ø			0	0	0	0	0
64	Efterregulering af uforbrugte midler ift. Datafordelen	Ø			0	0	0	0	0
65	Den sociale investeringsfond	S			0	0	0	0	0
66	Initiativer i sundhedsreformen (Aftale om udmøntning af sundhedsreformen)1)	S	13		0	0	0	153.000	153.000
67	Kommunalt opgavebortfald som følge af oprettelse af regionalt dobbeltdiagnose tilbud1)	S			0	0	0		
68	Kommunal medfinansiering af brugertilfredshedsundersøgelser og offentlige ledelsesinitiativer	S			0	0	0	0	0
69	Kommunal medfinansiering af digitalisering af ansøgning og sagsbehandling på kørekortområdet1)	S			0	0	0	0	0
70	Administrative omkostninger i kommunerne og it-driftsomkostninger til ESR i 2024-2026	S	16		577.000	425.000	360.000	0	0
71	Kvalitetsløft af ældreplejen	S	13		874.000	0	0	0	0
72	Styrket indsats i dansk og matematik for de mest udfordrede elever	S	6		224.000	445.000	0	0	0
73	Styrke udbredelsen af behandling i eget hjem og sammenhæng i sundhedsvæsenet	Ø	13		266.000	344.000	344.000	0	0

74	Lettilgængelige behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel og implementering af forløbsbeskrivelser for personer med psykoselidelser	S	7		1.949.000	2.027.000	2.056.000	2.056.000	2.056.000
75	Højere kvalitet i indsatsen til børn og unge med autisme og psykosocialt beredskab	S	7		131.000	0	0	0	0
76	Udbredelse af kriseplaner på sundheds- og socialområdet	S			0	0	0	0	0
77a	Samlet ramme for 2024 til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine	S	16		4.200.000	0	0	0	0
77b	Samlet ramme for 2024 til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine	S	11		2.091.000				
78a	Omfordeling af midler vedrørende lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner på socialområdet*	S	7		47.000	138.000	138.000	138.000	138.000
78b	Omfordeling af midler vedrørende lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner på socialområdet*	S	14		303.000	880.000	880.000	880.000	880.000
79	Tilskudsregulering i medfør af skattestigninger, jf. lov nr. 477 af 17. juni 2008 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning	Ø			0				
	I alt, Andre reguleringer				10.662.000	4.259.000	3.778.000	3.227.000	3.227.000

S=service, L=lovbundne, Ø= øvrige

Høring af Råd og Nævn vedrørende materialer udarbejdet til budgetseminaret i april 2024

Sagsnummer: 23/27026 Sagsansvarlig: HEPA

Beslutningstema

Orienteringssag vedrørende høring af Råd og Nævn om materialerne til Byrådets budgetseminar 19. april 2024 vedrørende budget 2025-2028.

Sagsfremstilling og økonomi

De høringsberettigede Råd og Nævn har haft materialerne til budgetseminaret i april 2024 vedrørende budget 2025-2028 i høring.

Høringen af budgetmaterialerne vedrørende budget 2025-2028 er for første gang gennemført på kommunens høringsportal. Dette betyder, at de høringsberettigede Råd og Nævn har afgivet deres høringssvar på portalen samtidig med at alle andre interessenter har mulighed for at afgive høringssvar.

Administrationen har modtaget høringssvar fra:

- Seniorrådet
- Fredensborg Folkeoplysningsudvalg, herunder:
 - Kulturelt Samråd
 - Aften Skolernes Samråd
 - Fredensborg Idrætsråd
 - Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd - De uniformerede korps
- Klimaråd
- Fredensborg Lærekreds
- Bestyrelsen for Kulturhuset Fredensborg Bio

Høringssvarene er vedlagt sagen som bilag, og vil endvidere indgå i materialerne til budgetseminaret i august.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Økonomiudvalget

Indstilling

1. At Økonomiudvalget tager høringssvarene til efterretning.

Beslutning i Økonomiudvalget (2022-2025) den 17-06-2024

Økonomiudvalget tog høringssvarene til efterretning.

Fraværende:

Christian de Jonquières (FSK)

Afsender	Høringssvar	Antal vedhæftede filer
Høringssvar fra Seniorrådet	Jeg henviser til vedhæftede fil.	1
Høringssvar fra Folkeoplysningsudvalget	Se protokol fra vedlagte fil.	1
Høringssvar fra aftenskolerne	Ønsker øget tilskud til handicapundervisning inden for budget. Aftenskolerne gennemfører en række kurser for bevægehandicappede borgere. Borgerne har fx osteoporose, ryg-, hofte- eller knælidelser, gigt m.m. Her vedligeholder borgeren sit funktionsniveau, og forhindrer at fysiske skader forværres. Underviserne har et højt fagligt niveau, sikrer de gode fællesskaber, og er med til at understøtte den mentale trivsel og bekæmpe ensomhed. Aftenskolerne har pga centralt fastsatte lønstigninger, været nødsaget til at øge deltagerbetalingen. Erfaring viser, at den øgede deltagerbetaling betyder færre tilmeldte borgere. Særligt ældre borgere fravælger deltagelse i aftenskolerne pga priserne. Aftenskolerne ønsker derfor igen at tilskud til handicapundervisning øges fra de nuværende 7/9 af lønnen til 8/9, som er maksimum, der må gives i tilskud i henhold til Folkeoplysningsloven. Dette vil kunne gøres inden for budgettet til aftenskoler, som ikke kan anvende det fulde budget og derfor overfører midler til foreningsområdet ved restfordeling.	0
Høringssvar fra Fredensborg Idrætsråd	Fredensborg Idrætsråd afgiver hermed svar til budget 25. Se venligst vedhæftede. med venlig hilsen Lars la Cour	1
Høringssvar fra de uniformerede Børne- og Ungdomsorganisationers Samråd	Bemærkninger til Fritid- og Idrætsudvalget den 13.5. pkt 62 De uniformerede Børne- og Ungdomsorganisationers Samråd fastholder udtalelsen fra Folkeoplysningsudvalgets møde den 23.4.2024. Vi må supplere med, at det er vigtigt samtidigt at fastholde størst mulige tilskud til såvel leder/kursustilskud, lejrtilskud samt lokaletilskud således, at flest mulige børn og unge har økonomisk mulighed for at deltage i vores foreninger for at få opleve et samvær uanset deres evner, hvor de nyder godt af fællesskabet og lærer glæden ved også at være i naturen og lærer at passe på den. Venlig hilsen De uniformerede Børne- og Ungdomsorganisationers Samråd	0
Klimarådets høringssvar	Klimarådet i Fredensborg Kommune opfordrer til, at byrådet ved budgetlægningen for 2025-2028 fortsat prioriterer midler til klimaområdet. Klimarådet er bekymret for, om fremdriften i kommunens klimaindsatser og indsatsernes omfang er tilstrækkelige til at opfylde målene i klimaplanen. Der henvises til vedlagte kommentering af status på klimaplanen, hvor det fremgår, hvilke indsatsområder, Klimarådet anbefaler, kommunen arbejder mere med. Supplerende til notatet bemærker Klimarådet, at kommunens administration har vurderet, at det vil kræve 470.000 kr. årligt og 250.000 kr. som engangsbeløb at gennemføre de nødvendige indsatser vedrørende skovrejsning (jf. sag 22/28647, pkt. 61, der behandles på møde i Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig udvikling den 4. juni 2024). Herudover foreslår Klimarådet, at der afsættes 200.000 kr. årligt til nye initiativer vedrørende cirkulære bygge- og anlægsprojekter. På transportområdet kan det overvejes at afsætte yderligere midler til grøn mobilitet og dermed allerede nu understøtte den cykelplan, der er under udarbejdelse.	1
Et ønske til budgettet i Fredensborg Kommune fra Fredensborg Lærerkreds	Brev til Byrådet vedhæftet.	1
Kommentarer til budgetprocessen fra bestyrelsen for Kulturhuset i Fredensborg Gamle Bio	Henvisning til bilag.	1

Seniorrådets hørings svar til april/maj -budget-materialet for Fredensborg Kommune 2025-2028

Med baggrund i det maj 2024 publicerede budgetmateriale for kommunens budget 2025 – 2028 har Seniorrådet de nedenfor anførte resumerende anbefalinger og kommentarer

Anbefalinger, Resumé

1. Med baggrund i den med alder – for ældrebefolkningen - eksponentielt stigende gennemsnitlige udgift pr. ældre til sundhed og omsorg i kommunen - fastholdes budgetmodellens princip om demografireguleret ældrebudget baseret på fremskrivning i 5-års aldersgrupper.
75% af ældrebefolkningen lever dagligdagen med kronisk sygdom, 25 % endog med 3 eller flere samtidige kroniske sygdomme
2. Alle udgiftsområder på ældreområdet bør fremskrives demografireguleret. Der bør foretages en politisk revurdering af de udgiftsområder, som i det foreliggende budgetmateriale undtages fra demografiregulering. Det drejer sig om specialiseret genoptræning og rehabilitering efter sundhedsloven, - vedlagsfri fysioterapi, - kommunens plejehjem, - hospiceophold, - mad og måltider, - visitationens medarbejderstab.
3. Brugerbetaling på Skovgårdens midlertidige sengepladser med bl.a. rehabilitering afskaffes.
Akutte sengepladser i kommunerne er ved bekendtgørelse af sundhedsloven gjort gratis – flere danske kommuner har med henvisning til denne bekendtgørelse også afskaffet anvendelse af sociallovens muligheder for brugerbetaling på de midlertidige pladser.
Det anbefales desuden at foretage en evaluering og brugertilfredshedsundersøgelse af de midlertidige sengepladser med bl.a. rehabilitering.
4. Budgetposten på ca. 180 mio. kr. årligt vedr. kommunal medfinansiering af den regionalt finansierede sundhedsindsats bør kvalificeres med henblik på fremtidige opgaveløsninger og budgetlægning.
Kommunens borgmester bør opfordres til – med baggrund i sin dobbeltrolle som formand for kommunens økonomiudvalg og samtidigt medlem af Sundhedsklynge Nord's politiske styregruppe – at stille krav om, at Nordklyngen resp. Region Hovedstaden fremlægger statistik og analyser, der kan kvalificere opgaveløsning og budgetlægning i kommunen/Nordklyngen, - eksempelvis vedr. forebyggelige sygehusindlæggelser, ændret tilrettelæggelse af akutbetjening af borgerne.

Kommentarer

Neden for kommenteres følgende temaer

- Generel kommentar vedr. ældre-området og offentlige udgifter
- Demografireguleringen for budget perioden
- Brugerbetaling for midlertidige sengepladser
- Budgetposten ca. 180 mio. kr. vedr. kommunal medfinansiering af den regionale sundhedsindsats

Generel kommentar til ældreområdet og offentlige udgifter

Den nyligt vedtagne ældrepolitik for Fredensborg Kommune "Livskvalitet i hverdagen, Ældre- og værdighedspolitik 2023-2026" har disse overordnede værdier og målsætninger:

- Livskvalitet i hverdagen
- Livskvalitet og værdighed – et godt ældreliv
- Gode rammer skaber tryghed – værdighed i ældreplejen
- Vi løfter i fællesskab med frivillige og pårørende
- Medarbejdere og ledere værdsættes

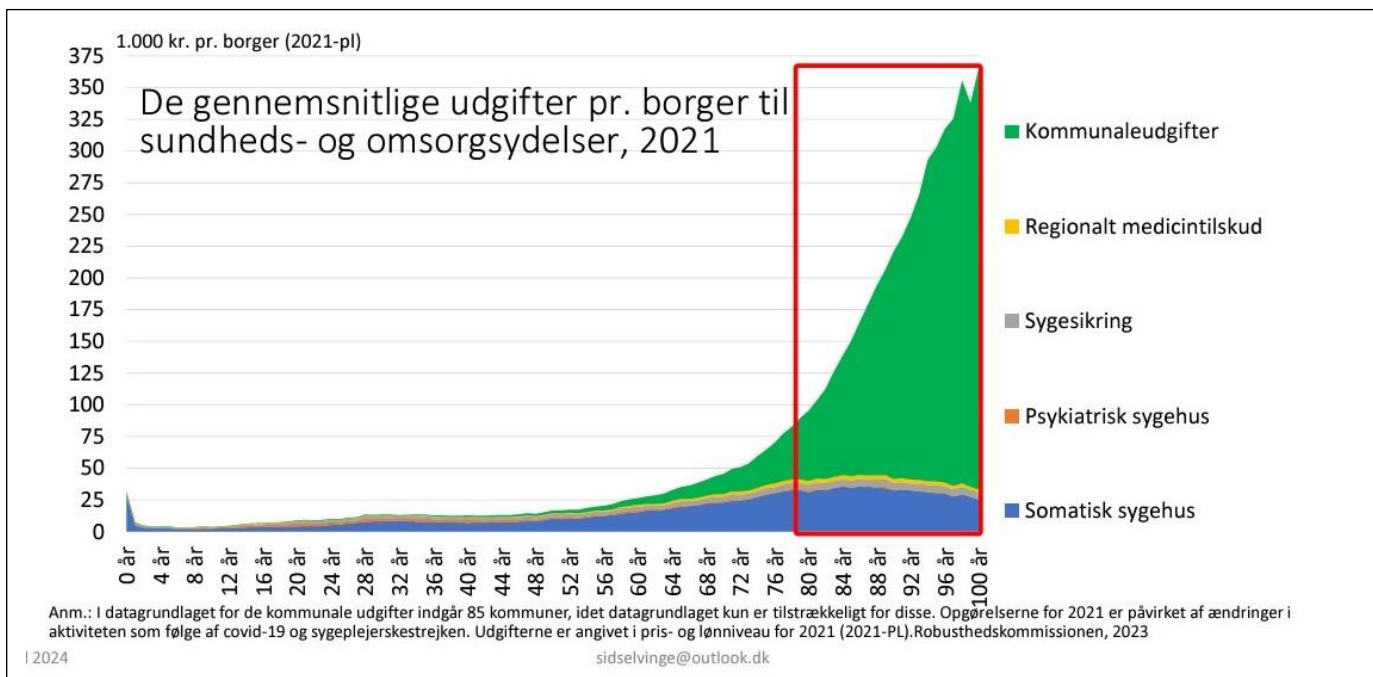
Kommunens ældrepolitik bør ses i sammenhæng med det vedtagne sundhedspolitiske dokument for perioden 2023-2026, hvor 5 temaer i sundhedspolitikken fremhæves:

- Alle har ret til et sundt liv
- Mestring af eget liv
- Tidlig indsats gør en forskel
- Fokus på det hele menneske og fællesskaber
- Sammenhængende tilbud

Skal disse temaer og målsætninger realiseres, skal der etableres et robust ældrebudget for den kommende budgetperiode.

Budgetudviklingen bør også ses i sammenhæng med en forestående ældrereform, hvor frit valg betones som en væsentlig værdi, - en ændret sundhedsindsats som følge af sundhedsstrukturkommissionens forslag gennemføres, - samt implementering af sundhedsaftale 2024-2027 for regionen, almen lægepraksis, vor kommune.

Den store forekomst af kronisk sygdom i ældrebefolkningen spiller en betydelig rolle for dagligdags funktionen og for den oplevede livskvalitet. Det er veldokumenteret i de periodisk gennemførte sundhedsprofiler. Denne viden har bl.a. resulteret i vor kommunes ældrepolitiske og sundhedspolitiske overordnede målsætninger.

Som det fremgår af figuren, nyligt præsenteret for alle danske ældreråd, er der tale om en voldsom eksponentiel stigning af udgifter til sundhed og omsorg med stigende alder, især i kommunerne.

Demografireguleret ældrebudget

Seniorrådet initierede for en række år siden, at det blev besluttet at indføre en ny demografireguleret budgetlægning stort set efter den model, der beskrives i det særlige budgetnotat om "Demografiregulering 2024, Budget 2025-2028". Det grundlæggende princip om at fremskrive budget i 5-års aldersgrupper er særdeles relevant set i lyset af den eksponentielt stigende udgiftskurve med alder.

Seniorrådet anbefaler, at det skal gælde alle udgift områderne. Vi har tidligere anført de områder, der ikke demografireguleres – og vi mener, at der bør foretages en politisk revurdering af den manglende demografiregulering af disse områder. Eksempelvis er dødeligheden høj i de ældste aldersgrupper – og med ældrereformens understregning af borgerens frie valg kan der muligvis opstå nye ønsker og krav om værdig død hjemme eller på hospice med deraf ændrede budgetønsker. Desuden har 9 Nordsjællandske ældreråd anmodet Sundhedsklynge Nord om at udarbejde et sammenhængende forløbsprogram for værdig død – noget som også kan indgå i implementeringen af sundhedsaftale 2024-2027.

Om brugerbetaling på midlertidige sengepladser

Seniorrådet anbefaler, at brugerbetalingen på de midlertidige sengepladser på Skovgården afskaffes.

Vi henviser til at anvende den bekendtgørelse om sundhedslovens akutpladser som angiver, at hjemmesygepleje efter lægehenvielse skal være gratis – bekendtgørelsen udvidede begrebet hjemmesygepleje til også at omfatte sygepleje givet institutionelt – f.eks. på en akutplads. Derfor har flere danske

kommuner nu afskaffet brugerbetalingen begrundet efter sociallovgivningen med den nye fortolkning efter sundhedsloven.

Vi har bl.a. erfaring for, at nogle enlige, ældre pensionister, der alene lever af folkepension, har fået truet eller ødelagt deres økonomi ved 3-4 uger ophold på Skovgårdens midlertidige sengepladser med genoptræning.

Supplerende vil vi anbefale, at der iværksættes evaluering af de midlertidige sengepladser med bl.a. genoptræning efter kort sygehusophold og at patienttilfredsheden vurderes.

Kvalificering af den kommunale budgetpost på ca. 180 mio. kr. årligt til kommunal medfinansiering af den regionale sundhedsindsats

Finansieringsmodellen for det regionale sygehusvæsen - "Nærhedsfinansiering" - giver bl.a. sygehusvæsenet og regionen incitament til at etablere kort indlæggelsestid og forebygge sygehusindlæggelser for at opnå bedre statslig finansiering. Det påvirker samtidigt den kommunale opgaveløsning og den omtalte kommunale budgetpost.

Vi savner i Seniorrådet et politisk udspil, der stiller krav til at kvalificere denne kommunale budgetpost bedre.

Eksempelvis kan kommunens investering i det fine faldforebyggelsesprogram for ældrebefolkningen de seneste år uden tvivl mindske sygehusindlæggelser – og dermed mindske 180-mio. kr. budgetposten lidt. Men dokumentationen savnes fra sygehusvæsenets side mht. dokumentation af færre faldskader og faldindlæggelser i sygehusvæsenets regi.

En reorganiseret, tværsektoriel akutplanlægning og -indsats – i stil med erfaringer fra Middelfart/Fredericia-området – kan i givet fald reducere akutindlæggelser på sygehus med ca. 30 %. Det er en win-win situation for borgerne, for region og for kommune. Mange andre eksempler kunne nævnes. Der bør derfor tages politisk initiativ til – for de kommende år – at kvalificere budgetposten vedr. kommunal medfinansiering af den regionale sundhedsindsats meget bedre. Derfor foreslår vi, at borgmesteren – som formand for økonomiudvalget og samtidigt kommunens repræsentant i Nordklyngens politiske styregruppe – stiller krav om at få udvikle et kvalificerende budgetmateriale, herunder tage initiativ til ændrede indsats- og organisationsformer der udvikles, evalueres, belyses. Formentlig kan flere andre borgmestre i Nordklyngen stå bag et sådant krav.

Måske vil sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger kunne pege i samme retning om ændrede opgavefordelinger – med tilsvarende ændrede budget-situationer.

Afsluttende bemærkning

Det foreligger ikke på nuværende tidspunkt det såkaldte "råderumskatalog", hvor der bl.a. stilles forslag om mulige besparelser. Når dette katalog lægges frem til høring vil Seniorrådet afgive et supplerende høringssvar.

På vegne af Seniorrådet
Charlotte Poulsen
Formand

Høring og drøftelse af budget 2025-2028

Sagsnummer: 24/10051 Sagsansvarlig: JUSL

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget drøfter ønsker til budget 2025-2028 og høring vedrørende materialerne udarbejdet til Byrådets 1. budgetseminar.

Sagsfremstilling og økonomi

Jævnfør kommissoriet for Folkeoplysningsudvalget inviteres udvalget til et årligt budgetmøde med formændene for de udvalg, som hhv. det folkeoplysende område og kulturområdet hører under.

Ønsker til budget 2025-2028

Folkeoplysningsudvalget har mulighed for på dette budgetmøde at gøre sine interesser og ønsker gældende over for formændene, inden budgettet for det kommende år fastlægges. Det kan være ønsker til ændring af serviceniveau og/eller anlægsprogram.

Høring vedrørende budget 2025-2028

Byrådets 1. budgetseminar blev afholdt den 19. april 2024. Som en del af budgetprocessen sendes budgetmaterialet til høring i Folkeoplysningsudvalget.

Budgetmaterialer kan de findes på kommunens hjemmeside, under høringsportal, høring budget 2025-2028: <https://fredensborg.dk/politik-og-indflydelse/hoeringer-og-afgoerelser>

Relevante hovedlinjer i budgetmaterialet for Folkeoplysningsudvalget:

Hovedlinjerne i budgetmaterialet fremgår af "Administrationens 1. budgetvurdering", dokument nr. 3. Et overblik kan fås på side 3-5.

Derudover henvises til anlægsoversigterne dokument nr. 7, herunder særligt anlægsprojekter under "Et aktivt fritids- og kulturliv er også velfærd" på næstsidste side.

I dokument nr. 9 ses "Analyse af biblioteksområde" og i dokument nr. 10 "Faglige oplæg" kan ses Konklusioner fra biblioteksanalysen.

De enkelte paraplyorganisationer har mulighed for at afgive høringssvar til materialet.

Høringssvar skal fra i år afgives på kommunens høringsportal. Alt høringsmaterialet kan findes på høringsportalen.

Frister for høring vedrørende budget 2025-2028

- Materialet vedrørende budgetseminaret i april ligger på høringsportalen og høringsperioden er frem til **den 30. maj 2024**.
- Materialet vedrørende budgetmaterialet til budgetseminaret i august vil blive lagt på høringsportalen den 16. august og såfremt Byrådet skal have høringssvar inden budgetforhandlingerne går i gang er fristen for høringssvar **den 22. august kl. 12**.

Når høringsperioden er afsluttet tager administrationen materialet fra portalen og distribuerer til Byrådet på sædvanligvis.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

I henhold til Folkeoplysningsloven § 35 skal udvalget inddrages forud for vedtagelse af kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

Byrådets arbejdsgrundlag

5. Et aktivt fritids- og kulturliv er også velfærd

FNs verdensmål

3. Sundhed og trivsel

11. Bæredygtige byer og lokalsamfund

17. Partnerskaber for handling

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget.

Indstilling

1. At Folkeoplysningsudvalget drøfter hørings svar og tilkendegiver ønsker til budget 2025-2028 på folkeoplysningsområdet.

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget (2022-2025) den 15-05-2024

Folkeoplysningsudvalget drøftede hørings svar til budget 2025-2028.

Folkeoplysningsudvalget ønsker en forhøjelse af grundtilskud til frivillige folkeoplysende foreninger til 4.000 kr. pr. forening. Folkeoplysningsudvalget mener ikke, at 2.000 kr. i grundtilskud er nok til at dække de mest basale foreningsudgifter til bank, hjemmeside og afholdelse af generalforsamling.

Paraplyorganisationerne kan hver især indsende hørings svar via høringsportalen.

Folkeoplysningsudvalget tilkendegav desuden nedenstående ønsker til budget 2025-2028 på folkeoplysningsområdet.

Aftenskolerne:

- Ønsker øget tilskud til handicapundervisning. Der er udmeldt en lønstigning fra centralt hold. Det vil udløse et højere tilskud men det vil også presse aftenskolerne, der vil være nødsaget til at øge deltagerbetalingen. Aftenskolerne erfaring viser at øget deltagerbetaling betyder færre tilmeldte borgere, herunder særligt ældre fravælger deltagelse i aftenskolerne på grund af prisen. Det kan være på fx bevægelseshold.

Aftenskolerne ønsker derfor igen at tilskud til handicapundervisning øges fra de nuværende 7/9 af lønnen til 8/9, som er maksimum, der må gives i tilskud i henhold til Folkeoplysningsloven. Dette ville kunne gøres inden for budgettet til aftenskoler, som ikke kan anvende det fulde budget og derfor overfører midler til foreningsområdet ved restfordelig.

Kulturelt Samråd:

FREDENSBORG KOMMUNE

- Ønsker at paraplyorganisationerne udover det faste tilskud på 5.000 kr., får mulighed for at afholde kurser for kommunens foreninger og andre grupper, evt. i samarbejde med kommunen.
- Desuden ønsker Kulturelt Samråd en klarhed vedrørende reglerne for ulykkes- og ansvarsforsikring for kommunens frivillige.

Idrætsrådet:

- Idrætsrådet ønsker øget fokus på vedligeholdelse og opdatering af fritidsfaciliteter til eksisterende foreningsaktiviteter.
- Derudover er det et ønske om en dobbelthal i kommunen til afholdelse af særlige stævner. Placeringen er ikke så vigtig, det kunne fx være i Fredensborg.
- Ønsker at fastholde indhold i anlægsprogram, dog ikke svømmehal.
- Ønsker en proces, hvor foreningers ønsker årligt indhentes og prioriteres sammen med foreningslivet.

Idrætsrådet videregav følgende ønsker fra foreninger til anlæg:

- Etablering af kampsportshus i Nivå
- Faciliteter på Nivå Havn til ro- og kajakklubber
- Padelbaner i Fredensborg
- Let tilbygning til Fredensborg Atletik Klubs klubhus

Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, spejderne:

- Ønsker at bevare lejr- og kursustilskud samt lokaletilskud, da disse er vigtige for børn og unges deltagelse i spejderaktiviteter.

Fraværende:

Thomas Meier Sørensen (Idrætsrådet)
Charlotte Sander (A)
Ulla Frøsig (F)

Fredensborg Idrætsråd

Høringssvar til budget 25 maj 24

I budget 24 blev der lavet en besparelse på idrættens område. Den blev besluttet udmøntet i et lavere grundtilskud. Det blev også besluttet at ændre reglerne for tilskud til, at der var samme tilskud til alle foreninger uanset antal medlemmer. Det var en styrkelse af de små foreninger på bekostning af de store foreninger. En ændring som vi fra Idrætsrådet støtter fuldt ud. Men det har så vist sig at beløbet på 2.000 kr er for lille. Vi anbefaler derfor at en del af besparelsen trækkes tilbage således at beløbet kan hæves til 4.000 kr. Vi vil fortsat også fastholde vores ønske om, at der tilføres flere midler til området, hvis man fastholder målsætningerne om flere aktive borgere i kommunen. I modsat fald bliver tilskuddet til den enkelte aktive borger bare mindre i takt med, at der kommer flere aktive i foreningerne.

På anlægssiden vil vi også igen stærkt anbefale, at det er vigtigere at bevare og vedligeholde det eksisterende frem for at udbygge yderligere. Vi prioriterer således ikke hverken en svømmehal eller skibakke frem for at opdatere og vedligeholde anlæg. Ligesom vi ikke finder grundlag for at starte yderligere aktivitet, hvis ikke der tilføres flere midler. I modsat fald bliver der blot endnu mindre til alle til at drive aktiviteter.

Som et sidste punkt vil vi fra Idrætsrådet også fremføre et ønske om, at der etableres en fast procedure i forbindelse med budgetlægningen, hvor alle foreninger kan være med og fremføre ønsker og behov for anlæg. På denne måde kan foreningerne opnå en direkte indflydelse på, hvilken vej udviklingen skal gå i vores kommune.

Fredensborg Idrætsråd

Klimarådets kommentering af Klimastatus 2023

Center for By og Land
Team Klima og Bæredygtighed
22. februar 2024

Klimarådet har drøftet udkast til statusrapport om kommunens klimaplan, Klimastatus 2023. Overordnet er Klimarådet bekymret for, om fremdriften i klimaindsatserne og indsatsernes omfang er tilstrækkelig til at opfylde klimamålene. Klimarådet opfordrer til, at klimatiltagene fortsat prioriteres og udvides med mere ambitiøse indsatser, baseret på den nyeste viden på området.

På transportområdet ser rådet et behov for, at den eksisterende infrastruktur udnyttes bedre, fx Kystbanen, men at den også udbygges, fx cykelstinetet. Klimarådet anbefaler desuden, at der arbejdes for at få mere eldreven kommunal transport og forbedre mulighederne for samkørsel.

På varmeområdet bemærker Klimarådet, at der er brug for en retfærdig og realistisk varmeplan, der løbende opdateres. Der bør samarbejdes med flere forskellige aktører for at udbrede grøn varmforsyning, ligesom rådet anbefaler, at der benyttes en mere offensiv kommunikationsstrategi.

På elektricitetsområdet opfordrer Klimarådet til, at Fredensborg Kommune aktivt bidrager til produktion af vedvarende energi, både på arealer i det åbne land og på kommunale bygninger og friarealer. Desuden mener Klimarådet, det er nødvendigt, at kommunen udfordrer de planlægningsmæssige restriktioner, som forhindrer etablering af vedvarende energi-anlæg på ellers egnede arealer.

På indsatsområdet for natur og landbrug ser Klimarådet behov for, at indsatsen med skovrejsning prioriteres. Det samme gælder udtagning af lavbundsjord, hvor indsatsen fx kan opskaleres gennem opkøb af jord. Klimarådet anbefaler også, at indsatser for øget biodiversitet prioriteres højere, og at rørlagte vandløb fritlægges.

På indsatsområdet om forbrug og ressourcer ønsker Klimarådet øget synlighed om muligheder for direkte genbrug og genanvendelse, bl.a. gennem kampagner med fokus på involvering af den enkelte borger samt små og store virksomheder.

På bygge- og anlægsområdet ser Klimarådet gerne, at kommunen stiller ambitiøse krav om mindre klimabelastende metoder og brug af færre ressourcer i kommunale bygge- og anlægsprojekter, med fokus på genanvendelse og genbrug ved nedrivning.

Kære politiker

Ved budgetforliget i 2023 fandt I ingen penge til yderligere finansiering af skolernes undervisning.

Men I efterlod et ønske om, at forvaltningen ved arbejdstidsforhandlingerne for lærerne talte med Fredensborg Lærerkreds om mulighederne for co-teaching.

Derfor har vi i forhandlingerne dette forår talt om, hvorvidt og hvordan vi kunne skabe gode muligheder for co-teaching på skolerne uden tilførte midler men med en ændring af midlernes anvendelse.

Intentionerne i forhandlingsrummet var velmenende og kreative, men vi stødte os gensidigt på andre arbejdstidskrav, råderumsret og ledelsesret.

Vi fortsætter drøftelserne i forhandlingsteamet i det kommende skoleår.

Vi vil bede jer prioritere midler i dette års budgetforhandlinger til muligheden for co-teaching på skolerne.

Vi foreslår investeringer i en fælles kommunal pulje af co-teacherere.

[Læs her](#) hvorledes det har været og er en stor succes i Gladsaxe. Der er der enighed på skoleområdet om, at hver gang der kommer ekstra midler, skal disse gå til denne pulje. Antallet af co-teacherere er støt voksende – *pengene kan følges – og resultaterne er tydelige.*

Det er eftertragtede stillinger, som der vil blive rift om. Men specialpædagogisk viden er et krav. Måske kan det også være en karrieremulighed for vores egne lærere. En mulighed for tilknytning af gode lærere til Fredensborg Kommune gennem en supplerende uddannelse.

Definition:

Co-teaching: Med en co-teacher i klassen, får læreren mulighed for at samarbejde med en lærer med specialpædagogisk viden i en længere periode, og det gør det muligt at inkludere flere forskellige børn i klassefællesskabet.

Med håbet om en åben og inspirerende dialog videre i budgetforhandlingerne.

Med venlig hilsen

Bemærkninger fra foreningen Kulturhuset Fredensborg Gamle Bio.

Efter gennemgang af det budgetoplæg for 2025, som byrådet har behandlet den 19.4.2024, har vi godt skjult på side 50 i en fil, der hedder "faglige oplæg", fundet denne tekst og figur:

Uden for rammen af analysen:

Fremtidsperspektiver for sambrug med kulturaktører i Fredensborg og Humlebæk

Fredensborg.

I Fredensborg er det nuværende plan at der skal ske en udvidelse af bibliotek med stueetage (nuværende Folketeket) er budgetlagt 2028-30 og er på 51,3 mio. kr.

Er der potentiale i at undersøge alternativer til fremtidens bibliotek/kulturhus i Fredensborg?

Sigtet er dels at undersøge om der kan frigives m2 til enten salg eller anden kommunal brug, og dels at reducere behovet for anlægsmidler.

Vi synes ikke, det er en fair politisk eller administrativ arbejdsform, at vi på denne måde tilfældigt skal finde noget, der vedrører Gamle Bio. Noget som ikke på forhånd er drøftet med os. Det er 2. år i træk, vi inddrages i budgetprocessen uden at vide det. Sidste år var med urigtige informationer om vores brug af bookingsystemet samt reduceret rengøring.

Det anførte må være udtænkt af personer med meget lidt kendskab til virkeligheden.

Faktum er, at biblioteket drives af ansatte og lønnede bibliotekarer. Det skal flyttes til Folketekets lokaler i 2028.

Lidt humoristisk sagt kan vi oplyse, at Gamle Bio intet ønske har om at overtage administrationen af biblioteket.

Folketeket drives af kulturadministrationen. Amfiscenen drives af kulturadministrationen. Hvorfor fremgår det ikke, at Kulturforeningen har tilbudt at aflaste kulturadministrationen ved at overtage driften af Amfiscenen – og få sat liv i den? Det er allerede overvejende Gamle Bios 25 medlemsforeninger, der overhovedet laver aktiviteter i Amfiscenen.

Gamle Bio drives af frivillige og "koster gratis" for kommunen. *Hvorfor er denne forudsætning ikke anført? Hvorfor er det ikke anført, at det vil koste ½ - 1 mill. kr. årligt, hvis lønnet arbejdskraft skal overtage det arbejde, vi i dag udfører ulønnet? Hvor er sammenhængen med byrådets gentagne anprisning af os frivillige og vores indsats? Undersøg gerne om kommunen kan gøre det billigere. Vi frivillige vil gerne aflastes af kommunalt betalte medarbejdere, så vi kan nyde i stedet for at yde.*

Den anførte målsætning om at frigive m2 er 5-6 år gammel og ikke mere aktuel. I denne sammenhæng er den mere end til grin: Kommunen har de sidste 2 år overøst Fredensborg By med nye m2, der ikke bliver brugt ret meget: Amfiscenen blev brugt i alt 7 gange i 2023 og Folketeket bliver også kun brugt meget lidt.

Gamle Bio overvejer i øvrigt, om det er muligt at tjene penge til flere kulturelle aktiviteter ved at udleje ledig kapacitet til f.eks. fester, receptioner m.m., som man f.eks. gør på Nødebo Kro. På markedsvilkår naturligvis.

Vi deltager gerne i drøftelser af alle disse forhold.

På vegne af bestyrelsen for foreningen Kulturhuset Fredensborg Gamle Bio.

Høringssvar afgivet vedr. materialerne til Byrådets 2. budgetseminar

1. Seniorrådet
2. Danske Handicaporganisationer
3. Fredensborg Idrætsråd
4. De uniformerede Børne- og Ungdomsorganisationers Samråd
5. Ældre Sagen Fredensborg
6. BUPL Nordsjælland
7. Forældregruppen i Områdebestyrelsen i Børnehusene Humlebæk
8. Leder af Bøgegården
9. De selvejende institutioner
10. Skolebestyrelserne i Fredensborg Kommune
11. Humlebæk og Fredensborg Hallen
12. Sangcenter Nordsjælland

Hørings svar

Budget 2025 - 2028 : Høringsmateriale

Sagsnummer

Indsender

Navn Charlotte Poulsen
Adresse Vejenbrødvej 50 A , Kokkedal
Udtaler sig som: Høringsberretiget
Modtaget 22/08/2024 11:28
Via via Høringsportalen : <https://fredensborg.dk/politik-og-indflydelse/hoeringer-og-afgoerelser>

Råderumskatalog, Kommunens budget 2025-2028

Seniorrådet har kommenteret på 7 områder af kataloget.

Undertegnede formand for seniorrådet står til rådighed for evt. uddybning af vores høringssvar

FREDENSBORG
KOMMUNE

Egevangen 3A, 2980 Kokkedal
✉ formand@seniorraad.dk
Kokkedal den 21. august 2024

Vedrørende 13.1 Sund Aldring

Fredensborg Seniorråd mener, at administrationens punkt 13.1 i råderumskataloget er et godt forslag, som Seniorrådet støtter.

Seniorrådet hæfter sig ved de to grene, som begge betyder meget for en god aldring, samt at der efter Seniorrådets mening skal sættes ind så tidligt som muligt.

Seniorrådet mener, at navnet på dette forslag nemt kan opfattes som værdiladet, og der derfor bør findes en anden identifikation end "**Sund Aldring**", som hos mange meget nemt bliver oversat til "Broccoli og gulerødder" og de idelige påbud om tvang.

med venlig hilsen

Charlotte Poulsen
formand

/

Niels Søndergaard
medlem

FREDENSBORG
KOMMUNE

Egevangen 3A, 2980 Kokkedal

✉ formand@seniorraad.dk

Kokkedal den 21. august 2024

Vedrørende 13.2 Ændret kvalitetsstandard for personlig pleje bad

Seniorrådet mener ikke, at det er rimeligt at nedsætte bade tiden for alle, som er visiteret til hjælp ved badning.

Seniorråder vil derfor gerne have kvalitetsstandarden laves om til, at der visiteres et bad med en direkte tidsangivelse for hver person.

Dette ville kunne tage hensyn til at nogle ældre er langsommere end andre, og vi kan på den måde opnå at badets længe ikke bliver grund til misfornøjelse.

Seniorrådet mener også, at hyppigheden af bade bør være en individuel sag for den enkelte ældre.

med venlig hilsen

Charlotte Poulsen
formand

/

Niels Søndergaard
medlem

FREDENSBORG
KOMMUNE

Egevangen 3A, 2980 Kokkedal

✉ formand@seniorraad.dk

Kokkedal den 21. august 2024

Vedrørende 13.3 Ændre kvalitetsstandard for rengøring

Seniorrådet mener ikke at frekvensen af rengøring bør være en standard, men være en individuel frekvens for den enkelte borger.

Da borgerne alligevel skal revisiteres, kunne man gøre det frivilligt om man ville have rengøring hver anden, tredje eller fjerde uge. Seniorrådet er ret overbevist om, at det ikke er alle der vil have rengøring hver 14. dag.

med venlig hilsen

Charlotte Poulsen
formand

/

Niels Søndergaard
medlem

FREDENSBORG
KOMMUNE

Egevangen 3A, 2980 Kokkedal

✉ formand@seniorraad.dk

Kokkedal den 21. august 2024

Vedrørende 13.6 Sammenlægning af daghjem

Fredensborg Seniorråd vil udtrykke sin bekymring over forslaget om sammenlægning af daghjem, som anses for en nedprioritering af ældre, svage og sårbare borgere.

Fredensborg Seniorråd bemærker, at borgere fra Humlebæk naturligt hører til i Humlebæk, og en bustransport til Benediktehjemmet, der indebærer en rejse til Fredensborg, vil være en betydelig udfordring.

I Humlebæk har daghjemmet sit eget køkken og samarbejder tæt med køkkenet i Øresundshjemmet, mens Benediktehjemmet ikke har samme faciliteter, hvilket påfører borgerne ekstra udgifter.

Der opstår usikkerhed om betaling for mad og transport, som bør undersøges tilfælde af, at der er ændringer på betalingen for borgeren.

Samlet set kan Seniorrådet ikke acceptere den foreslåede sammenlægning, som skader vores ældre borgere, der helt klart fortjener bedre forhold.

Vi opfordrer til, at beslutningstagere genovervejer forslaget for at sikre, at det tager hensyn til behovene for ældre og sårbare borgere i vores samfund.

med venlig hilsen

Charlotte Poulsen
formand

/

Niels Søndergaard
medlem

FREDENSBORG
KOMMUNE

Egevangen 3A, 2980 Kokkedal

✉ formand@seniorraad.dk

Kokkedal den 21. august 2024

Vedrørende 13.8 GLA:D-træning ophører som kommunalt tilbud

Seniorrådet fraråder nedlæggelse/reduktion af GLAD-træning.

40% af ældrebefolkningen lever dagligdagen med slidgigt. Slidgigt påvirker borgerens daglige funktionsevne og livskvalitet.

GLA:D-træning er særdeles positivt evalueret af borgerne - og det er velkendt at GLAD = Gode Leveår med Artrose(slidgigt) i Danmark modvirker funktionsnedsættelse og udskyder eller forhindrer operation med indsættelse af kunstigt led.

med venlig hilsen

Charlotte Poulsen
formand

/

Finn Kamper-Jørgensen
medlem

FREDENSBORG
KOMMUNE

Egevangen 3A, 2980 Kokkedal

✉ formand@seniorraad.dk

Kokkedal den 21. august 2024

Vedrørende 13.10 Robotstøvsugning

Seniorrådet ønsker at gøre opmærksom på at indførelse af robotstøvning kan afstedkomme mange problemer.

Der er store udgifter i forbindelse med indkøb minimum 5000 kr. Den påregnede besparelse kan blive dyrekøbt idet den vil medvirke til nedsat trivsel hos de borgere der vil opfatte det som et overgreb at skulle have en robotstøvsuger.

Den erfaring har mange andre kommuner gjort sig.

Vi anbefaler at man gradvis indfører robotter og anden teknologi i et tempo der svarer til at borgerne kan følge med.

med venlig hilsen

Charlotte Poulsen
formand

Egevangen 3A, 2980 Kokkedal

 ✉ formand@seniorraad.dk

Kokkedal den 21. august 2024

Vedrørende 13.12 Reduktion af Seniorrådets budget

Råderumskataloget foreslår at Seniorrådets bevilling nedsættes fra kr. 246.000 til kr 110.000, en nedsættelse på ca. 55%

Administrationen har sammenlignet fredensborg Seniorråds budget med

Kommune	Befolkning	medlemmer	Beløb
Frederikssund	41.000	9	85.000
Hillerød	54.000	9	86.000

Disse beløb indeholder ikke udbetalte diæter (og kørselsgodtgørelse) til Seniorrådets medlemmer, som i disse kommuner udbetales direkte af fra kommunen.

Disse råd har kommunal deltagelse ved møderne og løsning af regnskabsmæssige og sekretær opgaver fra kommunen, og Hillerød Seniorråd har ikke en selvstændig hjemmeside, så Fredensborg Seniorråd mener derfor ikke at beløbene er sammenligning.

Fredensborg Seniorråd kan acceptere, at også vi må være med til at bære en del af byrderne men kan ikke acceptere, at vi skæres med 55% på grundlag af en ikke kompatibel sammenligning.

Det minimale budget, som vises her indeholder meget lidt, som ikke er helt nødvendigt:

omk.grp		konto	tekst	beløb	i alt	bemærkning
Omkosninger	Abonnementer	1220	Seniormonitor	13.000		dagligt nyhedsbrev
	kontingent	1240	Danske Ældreråd	9.800		
		1240	Regionsældrerådet	1.000		
	Diverse udgifter	1270	-	10.000	33.800	
Lønomsninger	Diæter	1410	12 møder	48.600		
	Kørepenge	1430	4.000 km	15.000		
	IT/papir/tlf.	1480	1.500/person	13.500	77.100	IT halveret
Mødeforplejning	Rådhuset	1510	12 møder (sund møde)	5.760		
	Julefrokost	1530	9*500	4.500	10.260	

Fortsat på næste side

Konferencer/kurser	Danske Ældre- råd	1639	Nyborg Strand	20.000	
	KL for-/efterår	1699	Kolding	30.000	50.000
Administration	lønadmin	1805	lønsedler/kørepenge	2.700	
	IT licencer	1815	PDF	700	
	Hjemmeside	1820	seniorråd.dk	1.500	
	Regnskab	1825	Billy	4.000	
	Div SW/HW	1855	stik/ladere	1.000	
	Danløn Sup- port	1850	support	1.800	14.400
				185.560	

Vi har i ovenstående budget indlagt en post på kr. 10.000 til uforudsete udgifter, samt en julefrokost til medlemmerne. Der er desuden regnet med et ekstraordinært møde i 2025.

Der er ikke beregnet noget til annoncer, brochurer eller andre former for udgifter til offentlige medier. Der bør derfor bevilges ekstra kr. 20.000 i år med valg.

Fredensborg Seniorråd holder selv regnskab, bruger en selvgjort hjemmeside et rimeligt beløb til dagligdags orientering af medlemmerne, samt deltagelse i de vigtigste konferencer og kurser.

Fredensborg Seniorråd mener, at det ville være rimelig med en bevilling på kr. 190.000 /år i fremtiden.

med venlig hilsen

Charlotte Poulsen
formand

/

Niels Søndergaard
medlem

Høringsvar fra Danske Handicaporganisationer til Budget 2025-2028

Vi takker indledningsvis Byrådet for muligheden for at afgive høringssvar og takker for det gode samarbejde med politikerne i Handicaprådet.

DH Fredensborg anerkender den vanskelige økonomiske situation, som kommunen står i på kort sigt, der ikke er skyldes forhold, som kommunen selv er herre over.

Den økonomiske situation kan dog ikke ændre ved de retlige forpligtelser, som kommunen skal udføre overfor borgere med handicap. Eksempelvis kan en kommune ikke undlade at betale løn til en håndværker, der har udført et arbejde med henvisning til kommunens økonomi. Dette skyldes, at der er en retlig forpligtelse til at betale for udført arbejde. På samme måde består en retlig forpligtelse til at give den hjælp, som mennesker med funktionsnedsættelser efter lovgivningen har ret til. Dette fremgår bl.a. af lovbemærkninger til Serviceloven: ”

*Kommunalbestyrelsen må derfor aldrig vælge en indsats alene ud fra økonomiske overvejelser. Den enkelte kommunalbestyrelse kan heller aldrig afvise at hjælpe borgere, der har krav på hjælp efter loven, med henvisning til kommunens økonomi.”*¹ DH Fredensborg bemærker, at der ikke er en større tilgang af sager på handicapområdet, end det var forudsat i 1. budgetvurdering.

DH Fredensborg støtter forslag 14.1 om opnormering af sagsbehandlere og konsulenter på handicapområdet. Det fremgår, at dette vil bidrage til overholdelse af sagsbehandlingsfrister, hvilket er vigtigt for at sikre den rette hjælp til den rette tid. Derudover støtter vi Sverigesmodellen om lavere sagstal. Vi kan imidlertid ikke anbefale et enøjet fokus på det, der omtales som opfølgningsskandene i de sager, hvor borgerens handicap ikke ændrer sig eller ikke har gjort i mange år. For mange mennesker med handicap opleves det stressende og byrdefuldt 1-2 gange om året at skulle have genbehandlet sin sag, da man oplever en konstant usikkerhed på, om man kan få den hjælp man får.

DH Fredensborg gør opmærksom på, at kommunen allerede på nuværende tidspunkt går til kanten af lovgivningen på handicapområdet – og over. Dette ses i høje omgørelsesprocenter i ankestatistikker og at kommunen bevidst træffer afgørelse med retsvirkning for borgere med handicap, som bruges til at teste Ankestyrelsen. Vi finder, at det er en offentlig opgave altid at være på den sikre side af lovgivningen, ligesom borgerne i kommunen heller ikke bør teste lovgivningen af over for kommunen i deres dagligdag.

Vi gør Byrådet opmærksom på, at der efter Servicelovens § 1, stk. 3 fremgår af loven, at hjælp skal gives på baggrund af ”konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.” Derved kan der i en budgetproces ikke hentes penge ved at nedsætte såkaldte serviceniveauer, da det vil være i strid med den individuelle vurdering og dermed lovgivningen.

Med ønske om god budgetproces til Byrådets partier.

Danske Handicaporganisationer, Fredensborg.

¹ Folketingstidende 2011-12, L 140, side 4.

Fredensborg Idrætsråd

Hørings svar budget 25 aug 24

Vi har stor forståelse for, at kommunen er kommet i en vanskelig situation med hensyn til budget 25 med udmeldingen af indtægtsgrundlag fra ministeriet. Vi har også forståelse for, at det er nødvendigt, at der findes besparelser og effektiviseringer. Ikke desto mindre vil vi fastholde, at der ikke findes besparelser på området for fritid og idræt, som jo allerede i budget 24 blev ramt af besparelser. Samtidig vil vi også gøre opmærksom på, at når flere andre områder bliver ramt så, kan den frivillige indsats være med til at mindske trykket f.eks i forbindelse med ensomheds bekæmpelse. Nogle af punkterne i råderums kataloget er ikke hjerteblod. Her tænkes på 5.2, 5.4, 5.7. Fjerner man støtten til de to arrangementer (Esrom sø rundt og Tour de Fredensborg), er det sandsynligt, at de ikke længere vil blive afviklet. Det synes vi vil være en stor skam da de begge er arrangementer, der sætter Fredensborg på landkortet og er med til at markedsføre kommunen. Vi mener heller ikke, det vil være en god idé at mindske lokaletilskuddet og på måde mindske aktivitet.

I lighed med tidligere år mener vi også, det vil være helt forkert at spare på bygningsvedligehold og rengøring. Begge punkter, som vi gennem årene, har ment skulle styrkes i lighed med ønsket om at styrke vedligehold af anlæg, som bliver foreslået.

Hvad angår anlæg så anbefaler vi fortsat at svømmehallen udskydes yderligere, og vil samtidig gøre opmærksom på, at det afsatte beløb til drift er alt for lille, da alle erfaringer siger, at det koster ca 10 mio om året og ikke 4,9 mio at drifte en svømmehal af normal størrelse.

Vi anbefaler også at de øvrige programsatte små anlæg fastholdes, dog ikke dem der understøtter nye aktiviteter. Endnu engang vil vi opfordre til, at det er vigtigere at vedligeholde eksisterende anlæg frem for at etablere nye, som ikke vil blive benyttet fuldt ud, da der ikke er midler til at understøtte driften.

Helt specifikt mangler vi to punkter, som vi ikke umiddelbart kan finde i materialet. Det handler om grundtilskuddet til foreninger, som er utilstrækkeligt, og hvad der skal ske med klubhuse for Nivå roklub og Nivå Kajakklub på Nivå havn.

Med venlig Hilsen

Fredensborg Idrætsråd

Lars la Cour

1. Vedligeholdelse af faciliteter herunder spejderhytter sikrer at faciliteterne ikke forfalder, så børne- og ungearbejdet fortsat kan fungere til glæde for alle, hvorfor vi forventer, at der ikke reduceres på dette område.
2. Fredensborg reglerne er ligeledes et område der tilgodeser børne- og ungearbejdet, hvilket er med til at fastholde de unge mennesker i en sund livstil, hvilket vi er sikre på, at kommunalbestyrelsen ligeledes er interesseret i at fastholde.

Under henvisning til kommunens 8 pejlemærker vil vi særlig fremhæve "et aktivt fritids- og kulturliv er også velfærd" samt FN's verdensmål nr. 3 "sundhed og trivsel".

Med venlig hilsen

De uniformerede Børne- og Ungdomsorganisationers Samråd

HØRINGSSVAR

Høringssvar fra Ældre Sagen Fredensborg om:

Råderumskatalog

Budget 2025-2028

indenfor ældreområdet.

Generelt

Ældre Sagen Fredensborg har forståelse for, at det er nødvendigt med besparelser med afsæt i Råderumskataloget. Vi appellerer til politikerne, at forslag til besparelser inden for Ældreområdet, hvor den enkelte borgers livskvalitet direkte forringes, ikke vedtages. Vi vil ikke undlade at fokusere på, at de ældre ikke alene er en kraftigt voksende del af befolkningen, men også er tiltagende udfordret på økonomien som følge af inflation, markant stigende leveudgifter og en folkepension, der kun er minimalt reguleret de senere år.

Generelt set mangler vi en politisk og økonomisk stillingtagen til at afsætte ressourcer til flere ældreboliger i kommunen -tidligere kaldet beskyttede boliger – altså boliger til ældre, som ikke længere kan klare sig i eget hjem, men er kognitivt velfungerende. Den slags boliger er der mangel på. Som det er i øjeblikket, er mere end 90% af de ældre på kommunens plejehjem demente i en eller anden grad. Kognitivt velfungerende borgere vil kun finde mistrivsel på et af vores plejehjem, som situationen er i øjeblikket.

Kommentarer vedrørende ældreområdet

3.1 NEDLÆGGELSE AF FLEXRTUR I FREDENSBORG KOMMUNE I 2025

Vil påvirke de ældres bevægelighed inden for kommunen markant. Som beskrevet er 78% af kunderne over 65 år og ca. 20 % har hjælpemidler med. For ca. 6.900 ture om året, som er de ældres andel af det samlede antal ture, er der ingen erstatning med kollektive trafik!

Vedtages besparelsen er det samme som at sige bliv hjemme til de ældre. Markant forringelse af livskvalitet.

12.1 REDUKTION AF § 18 – PULJEN

De midler vi modtager fra § 18 -puljen bliver fuldt og helt brugt til vores aktiviteter, og ikke til drift af foreningen. Vi kan klart mærke på vores økonomi, at § 18 tilskuddet er blevet væsentligt reduceret de senere år. For indeværende år dækker det tilskud, vi har modtaget (46tkr.), ikke engang udgifterne til vores månedlige indkøbsture med bus for (ca. 15) svage ældre til Hørsholm Midtpunkt (års-udgift 51tkr.).

Vi har måttet øge egenbetalingen for visse af vores aktiviteter for at gennemføre dem. Vi kan ikke bare fortsætte med at sætte priserne op. Reduceres § 18 tilskuddet yderligere må vi indskrænke vores aktiviteter. Tag den trods alt beskedne besparelse af bordet.

13.1 SUND ALDRING

Rummer mange gode og nødvendige initiativer/aktiviteter som absolut ikke skal beskæres, men tværtimod bør tildeles flere ressourcer. At forebygge sygdomme og samtidig at øge trivslen hos vores ældre borgere bør have en meget høj prioritet.

13.2 BAD

At skære på det ugentlige bad så den ældre i stedet for 20 min. nu kun skal have 15 min. er totalt uacceptabelt. Et passende niveau ville være bad 2 gange om ugen af 30 – 60 minutters varighed, fordi der jo også skal være tid til at få tøjet af og på, tid til at gnide en god bodylotion ind, tid til hårvask, tid til at snakke om røde pletter, om kløe diverse steder osv. osv.

13.3 RENGØRING

I øjeblikket får de ældre rengøring hver 2. uge minus ferier, dvs. 23 gange rengøring pr. år. Dette fore-slås skåret ned til enten 12 eller 16 gange rengøring om året. Da denne nedskæring vil få store negati-ve konsekvenser for hygiejnen, er den selvfølgelig fuldstændig uacceptabel. I virkeligheden er rengø-ring 23 gange om året også for lidt.

13.8 GLAD TRÆNING

Det forslås at GLAD træning droppes, hvilket igen er fuldstændig uacceptabelt. GLAD træning, som er et forløb på ca. 3 måneder, er med til at mennesker med slidgigt får bedre bevægelighed, bedre ba-lance, koordination og muskelstyrke. I virkelighed burde langt flere ældre have muligheden for gratis GLAD træning 2 gange om ugen i årevis, hvilket ville kunne nedbringe antallet af ortopædkirurgiske operationer og faldulykker væsentligt.

13.10 ROBOTSTØVSUGNING

Det forslås at de ældre selv skal indkøbe, betale og vedligeholde deres robotstøvsugere, hvilket er fuldstændig uacceptabelt. Kommunen kan spare rigtig mange arbejdstimer ved at indføre robotstøv-sugere og den besparelse skal selvfølgelig gå til indkøb, vedligeholdelse og evt. udskiftning af robot-støvsugere.

13.11 NEDLÆGGELSE AF SENIORPULJEN

Vi ansøgte om og fik ca. 80tkr. fra Seniorpuljen for 2024. Det gav os f.eks. mulighed for at løfte kvalite-ten af vores sædvanlige Spis Sammen arrangementer (med brugerbetaling) til at omfatte klimavenlig og bæredygtig mad. Tilsvarende skal en teatergruppe gennemføre demensvenlige koncerter på 6 plejehjem i kommunen, og vi holder Candle Light Dinners for demente og ikke demente pårørende.

Forslag: Fjern halvdelen af seniorpuljen. Vi vil stadig gerne gøre lidt ekstra for de ældre.

Med venlig hilsen

Ældre Sagen Fredensborg

Erik Daugaard Jensen

Formand

Vivian Barnekow

Næstformand

Formand for Ældre Sagens Sundhedspolitiske udvalg

Kære Kommunalbestyrelse i Fredensborg Kommune

Inden længe skal I træffe vigtige beslutninger på budgetseminaret d. 23.8,24 som påvirker borgerne i Fredensborg kommune.

BUPL ønsker i denne forbindelse at kommentere udvalgte forslag i råderumskataloget samt generelle betragtninger i forhold til børne og ungeområdet.

6.6 Nedlæggelse af ungdomsklubtilbud i alle bysamfund, alternativt samling af klubtilbud i Alexandra House

I "Den sammenhængende børne- og ungepolitik" vedtaget af kommunalbestyrelsen har I store ambitioner om blandt andet at *"fremme det gode børne- og ungdomsliv med glæde, leg og venskaber og sikre trygge overgange, hvor ingen bliver tabt"*.¹

I BUPL's forståelse er forslaget om at nedlægge UngFredensborgs klubaktiviteter i direkte modstrid med kommunens egen børne- og ungepolitik.

BUPL minder om at *"Klubber styrker unges fællesskaber og udvikler en positiv ungdomskultur. Her er pædagoger blandt andet sparringspartnere for de unges tanker, drømme og problemer. (Mørch m.fl., 1995)"*,

*"Klubben møder også den unge i en anden kontekst. Derfor kan den unge få relationer til klubbens medarbejdere, som ikke tager udgangspunkt i den unges tidligere oplevelser, nederlag, manglende færdigheder osv. (Rambøll, 2003)."*²

Hvis forslaget vedtages frygter BUPL at de unge i stedet vil søge mod andre fællesskaber. Særligt i Kokkedal og Nivå er frygten for, at de unge møder radikaliserede og ekstremistiske miljøer, høj.

For at sikre byrådets ambitioner med at styrke trivslen burde man i stedet investere i endnu bedre klubtilbud med midler til en høj faglighed.

Forslag 6.8, 6.11, 6.12 samt 6.13 er alle forslag som omhandler SFO området.

I BUPL's forståelse er SFO området i Fredensborg kommune i forvejen underfinansieret hvad angår tidlig SFO. Når børnehavebarnet møder SFO'en 1. maj er budgettildelingen i opstartsperioden allerede væsentligt nedsat.

I april måned hvor barnet fortsat går i børnehave udløser det i ressourcefordeling ca. 11.000 kroner. I maj gives der, til barnets møde med nye omgivelser og med nye voksne, ca. 4.500 kroner pr barn!

I BUPL's forståelse kan denne mindre tildeling være medvirkende til en begyndende mistrivsel blandt børn og unge.

Hvis Fredensborg ønsker at leve op til den "Sammenhængende Børne- og Ungepolitik" er det nødvendigt at have fritidstilbud med en vis kvalitet. Derfor er yderligere besparelser på SFO-området ikke en mulighed efter BUPL's opfattelse.

I forhold til takststigninger endte det der hvor BUPL frygtede, nemlig at der skrues op, hver gang kommunen skal finde penge. BUPL er bekymret for at en takststigning vil ramme de børn som har størst gevinst af kvaliteten af pædagogiske fritidstilbud, da det oftest er der hvor forældrene har færrest midler til at prioritere et fritidstilbud, der bliver ved med at stige.

¹ Fælles ansvar for børn og unge – En sammenhængende Børne- og ungepolitik" for perioden 2023-2026

² "INVESTER I DET GODE BØRNE-LIV" Af BUPL https://bupl.dk/sites/default/files/2022-05/filer-godt_boemeliv-3642.pdf

Forslag 8.3, 8.4, 8.5, 8.6 er alle forslag som er beskrevet som havende negativ påvirkning af minimumsnormeringer.

Fredensborg kommune er kun lige i mål med at leve op til minimumsnormeringerne i kommunens dagtilbud jf. Danmarks Statistik opgørelsesmetode.

På "rød stue" betyder det, jf. omsættertabellen, at der i 1,4 time om dagen er 3 voksne. Så i BUPL's forståelse er kommunen langt fra "kvalitetsnormeringer".

Yderligere besparelser på dagtilbudsområdet vil derfor have en helt konkret indflydelse på den kvalitet børn og forældre vil opleve i hverdagen. Og vil gøre det yderligere vanskeligt at fastholde og rekruttere nye medarbejdere til kommunens dagtilbud.

Forslaget om en yderligere lukkeuge på dagtilbud, vil virke normeringsforringende og er i virkeligheden en rammebesparelse. En lukkeuge har yderligere den konsekvens at medarbejdere begrænses i mulighederne for at planlægge ferie ud fra egne ønsker. Hvis Fredensborg kommune ønsker at tiltrække de bedste medarbejdere og være en attraktiv jobkommune, er forslaget en dårlig ide.

Fasthold ambitionerne om at forbedre pædagogandelen, arbejd konstruktivt med "Omsættertabellen" med henblik på at opnå "kvalitetsnormeringer" samt arbejd for finansieret forberedelsestid til pædagoger i dagtilbud.

BUPL anerkender at der er kommet andre budgetmæssige forudsætninger bl.a. et ændret indtægtsgrundlag, men må samtidig insistere på at der skal investeres i børnene og de unge af hensyn til deres udvikling og for at forebygge mistrivsel.

Kommunen er med den vedtagne 2030 plan og samarbejdet med "Børns Vilkår" godt på vej i forhold til at modvirke mistrivsel. Planen bør i BUPL's forståelse følges op med de nødvendige investeringer.

BUPL ønsker jer med disse kommentarer et godt budgetseminar.

På vegne af BUPL Nordsjælland

Sidsel S. Pedersen

Forhandlingsleder

BUPL Nordsjælland

sip@bupl.dk / 29 67 87 42

Jan Vangmand

Fællestillidsrepræsentant

Fredensborg kommune.

jgv@bupl.dk / 41 71 79 49

Vi står naturligvis til rådighed for uddybelse af ovenstående på mail og telefon.

Høringssvar – forslag om besparelser på Politikområde Børn i 2025-2028

Under henvisning til materiale offentliggjort på Fredensborg Kommunes hjemmeside den 16. august 2024 forud for Byrådets 2. budgetseminar den 23. og 24. august 2024, fremsendes hermed høringssvar på vegne af forældregruppen i Områdebestyrelsen for Børnehusene Humlebæk.

Forældregruppen ønsker at fremsætte bemærkninger i forhold til følgende forslag til besparelser:

- At fjerne tilskud til den forældrebetalte madordning, hvorefter ordningen er 100 % forældrebetalt (punkt 8.1)
- At afskaffe de centrale midler til uddannelse af pædagogisk personale i 2025 (punkt 8.2)
- Indførelse af yderligere én lukkeuge i kommunen (punkt 8.3)
- Lønnede praktikanter aflønnes decentralt (punkt 8.5)
- Nedsætte den ugentlige åbningstid med én time om ugen (punkt 8.6)

Fjernelse af tilskud til obligatorisk forældrebetalt madordning:

Det er forældregruppens opfattelse, at udgiften forbundet med at have børn i vuggestue og i børnehave i Fredensborg Kommune i forvejen er meget høj, og at en yderligere stigning i udgiften til madordningen, sammenholdt med den årlige stigning i udgift til pasning, med en høj grad af sandsynlighed vil kunne få langt flere forældre til at fravælge madordningen i institutionerne, idet den månedlige udgift *samlet set* – særligt ved flere institutionssøgende børn – vil blive uhørt høj. Flere forældre vil da kunne foretrække selv at give børnene mad med, idet forældre i kommunen med også skolesøgende børn i forvejen er vant til at forberede madpakker mv. til det skolesøgende barn, og da vil vælge denne løsning fremadrettet i håb om en besparelse. At langt flere forældre kan tænkes at ville fravælge madordningen i daginstitutionen, skal ses i lyset af, at mange børnefamilier i de senere år har oplevet et stigende økonomisk pres i kølvandet på høj inflation, stigende boligpriser og stigende renter.

Det vil være en kræftig forringelse af dagtilbuddet til vuggestue- og børnehavebørn i kommunen, hvis madordningen på grund af den stigende udgift vil blive fravalgt af forældrene. Der er en stor samfundsøkonomisk gevinst i, at børn fra en tidlig alder præsenteres for sund, næringsrig og varieret kost, som alle børn ellers ikke vil blive præsenteret for i deres eget hjem. Fællesskabet omkring den gode mad – duftene, smagen og fortællingerne om madens oprindelse – vil forsvinde, hvis alle børn har medbragt hver deres mere eller mindre næringsrige måltid. Dette er på ingen måde i børnenes interesse – hverken som børn eller som det voksne menneske, de en dag vil blive. Alle undersøgelser viser, at introduktion og tilvæning til sunde og næringsrige fødevarer allerede i en tidlig alder, har positiv indvirkning på børns trivsel, indlæring og sundhed, når de bliver ældre.

Forældregruppen indstiller derfor, at det nuværende tilskud til madordningen i kommunen fastholdes.

Etårig afskaffelse af midler til uddannelse af pædagogisk personale i dagtilbud i 2025

Det er forældregruppens opfattelse, at afskaffelse af midler til uddannelse af pædagogisk personale i dagtilbuddene vil have meget negative konsekvenser i forhold til rekruttering og fastholdelse af medarbejdere på området, og at forslaget **på ingen måde** harmonerer med en politisk målsætning om høj faglighed gennem uddannede medarbejdere på dagtilbudsområdet.

Gennem de senere år har flere institutioner i kommunen været ramt af et utal af langtidssygemeldinger af varierende årsager, ligesom muligheden for at tiltrække kvalificeret personale til området har været meget udfordret. Det er mere reglen end undtagelsen, at størstedelen af personalet i institutionerne udgøres af medarbejdere, der ikke er pædagogisk uddannede, herunder af gymnasielever med sabbatår, mv. Situationen er således – allerede *inden* de foreslåede besparelser – ikke i harmoni med den politiske målsætning om høj faglighed gennem uddannede medarbejdere på dagtilbudsområdet. Der er i forvejen et stigende antal pædagoger, der forlader faget, og dem, der ikke forlader faget, søger stillinger med de bedst mulige løn- og arbejdsforhold – herunder mulighed for videreuddannelse, mv.

Det forekommer således tæt på provokende at foreslå, at besparelsen eventuelt kan gennemføres i overslagsårene også, og samtidigt hævde, at dette kan ske uden negative konsekvenser for rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

Forældregruppen indstiller derfor, at der ikke i perioden 2025-2028 afskaffes midler til uddannelse af pædagogisk personale i kommunen. Midlerne skal fastholdes.

Indførelse af ekstra lukkeuge

Det er forældregruppens opfattelse, at indførelse af en ekstra lukkeuge i uge 28 i kommunen vil være en meget kraftig forringelse af dagtilbuddet i kommunen. At Byrådet er af den opfattelse, at alle forældre har valgfrihed i forhold til, at begge forældre kan holde sommerferie med deres børn i uge 28, 29 og 30, forekommer udtalt privilegieblindt. Der lægges dog op til, at børnene kan passes i sampasningsordning i de pågældende uger, hvis forældrene ikke kan holde fri. Til dette forslag vil forældregruppen minde om, at forældre har brug for vished om, at deres børn er trygge og glade, når de afleveres om morgenen i dagtilbuddet, for at kunne fungere og fokusere på arbejdet. At aflevere børn på en muligvis ukendt matrikel med muligvis ukendte voksne, er ikke en trykpasningsmulighed for barnet, og dermed ikke for forældrene. Slet ikke for helt små børn! Indførelsen af en ekstra lukkeuge vil derfor utvivlsomt føre til fortvivlelse hos mange børn og forældre, når forældrene ikke har anden mulighed end at aflevere barnet i sampasningsordningen. Dette er et urimeligt pres at lægge på børnefamilier, hvor mange i forvejen føler sig pressede.

Det fremgår ligeledes af høringsmaterialet, at forslaget vil være forbundet med en reduktion af 5 fuldtidsansatte på dagtilbudsområdet, og at et forsigtigt skøn fra administration er, at kommunen med forslaget ikke længere vil overholde den i øvrigt lovbestemte minimumsnormering på dagtilbudsområdet.

I forhold til kommunens målsætning om at kunne rekruttere og fastholde uddannet pædagogisk personale, er det forældregruppens opfattelse, at dette forslag **på ingen måde** understøtter denne

målsætning. At forestille sig, at pædagoger, hvor mange i forvejen er skeptiske i forhold til deres løn- og arbejdsforhold, skulle finde det attraktivt at arbejde i en kommune, hvor der ikke er personale nok til at leve op til de lovbestemte minimumsnormeringer på området, og hvor det samtidig er dikteret, hvornår 23 årlige feriedage ud af i alt 30 årlige feriedage skal placeres, forekommer utopisk. Kommunens rekrutteringsudfordringer vil således kun blive yderligere forværret med dette forslag, hvor udfordringen allerede i dag er kritisk!

Forældregruppen indstiller derfor, at der ikke indføres en ekstra lukkeuge i kommunen, hverken i uge 28 eller i uge 31.

Lønnede praktikanter aflønnes decentralt

Det er forældregruppens opfattelse, at fjernelse af de centrale midler til at aflønne pædagogstuderende i dagtilbuddene vil forringe kommunens mulighed for at kunne rekruttere og fastholde uddannet pædagogisk personale i dagtilbuddene. Det er ikke attraktivt for det faste personale, at den faste stab reduceres med én stilling, som vil blive dækket af en pædagogstuderende for 6 måneder ad gangen, eller af en vikar i tilfælde af en manglende pædagogstuderende. Det vil være meget mere attraktivt for en pædagog at søge en stilling i en kommune, hvor de pædagogstuderende ikke er tænkt ind i det faste personale, og hvor en pædagogstuderende da vil kunne give ekstra overskud i hverdagen i institutionen, og vil kunne muliggøre andre ting i hverdagen end ellers, når der er flere hænder.

Endvidere fremgår det af høringsmaterialet, at også dette forslag vil medføre, at kommunen ikke vil overholde den i øvrigt lovbestemte minimumsnormering på dagtilbudsområdet.

Byrådet skal overveje den rekrutteringssituation, som Byrådet potentielt er med til at skabe, hvis forslagene, der forværrer minimumsnormeringerne, vedtages. Hvad skal den rekrutterende leder "sælge" et job som pædagog i kommunen på, hvis både pædagogernes ferie er fastlagt på forhånd (i de i øvrigt dyreste ferieuger på hele året, jf. punkt 8.3) og der endvidere ikke er ressourcer i institutionerne til at leve op til minimumsnormeringerne? Hvorfor skal en pædagog vælge at arbejde i kommunens dagtilbud i stedet for i en anden kommunes dagtilbud? Hele Nordsjælland har smuk natur, så der skal mere end smuk natur til at tiltrække pædagogisk personale i disse tider.

Idet også dette forslag vil forværre den i forvejen kritiske rekrutteringssituation i dagtilbuddene, skal forældregruppen indstille, at de centrale midler til at aflønne pædagogstuderende fastholdes, og at praktikanterne derfor ikke skal lønnes decentralt.

Afkortning af åbningstiden i dagtilbuddene med 1 time ugentligt

Det er forældregruppens opfattelse, at afkortning af åbningstiden i dagtilbuddene med 1 time ugentligt vil forringe kommunens dagtilbud væsentligt. Mange forældre, der bor i Fredensborg Kommune, er pendlerforældre til København eller til andre dele af Storkøbenhavn. Den ustabile kystbanestrækning og den meget trafikerede Helsingørmotorvej gør det yderst u hensigtsmæssigt at afkorte åbningstiden i dagtilbuddene og vil være med til at presse mange børnefamilier yderligere, hvor mange i forvejen føler sig pressede i hverdagen. I en situation, hvor dagtilbuddene eksempelvis skulle lukke kl. 16 om fredagen, vil forældre være tvunget til at forlade deres arbejde

ikke senere end kl. 15 for at kunne hente indenfor åbningstiden. Dette henset til, at der skal lægges tid ind til at komme til en station, eller reserveres tid til kø på motorvejen på vej hjem. Forældre, der arbejder fuld tid, skal således møde på arbejde meget tidligt om morgenen om fredagen for at kunne gå kl. 15, eller arbejde længere de øvrige dage i ugen, og dette kræver endda et fleksibelt job, hvor det er muligt selv at bestemme sin mødetid. Det er ikke alle forældre, der selv bestemmer deres mødetid, og mange forældre arbejder også til kl. 16 om fredagen. Disse forældre vil blive påvirket meget u hensigtsmæssigt ved denne afkorting af åbningstiden i dagtilbuddene. Forældregruppen finder anledning til at minde om den samfundskontrakt, der er indgået mellem skattebetalende forældre og samfundet. Forældre går på arbejde – gerne fuld tid – og betaler skat. I mellemtiden kan forældrene få passet deres børn. Dagtilbuddene er således til for forældrene og skal af denne grund naturligvis også tilgodese de arbejdstider, som forældrene er underlagt. Forældregruppen føler sig således mødt og forstået ved det hyrdebrev, som børne- og undervisningsministeren primo april 2024 har sendt til kommunerne, og mener ikke, at Byrådet kan vedtage et forslag, der klart går imod hyrdebrevets hensigt og opfordring.

Det fremgår af høringsmaterialet, at også dette forslag vil medføre, at kommunen ikke kan leve op til den lovbestemte minimumsnormering, idet antallet af medarbejdere vil skulle reduceres. Også af denne grund bør forslaget forkastes.

Forældregruppen indstiller derfor, at åbningstiden i dagtilbuddene *ikke* afkortes med en time om ugen.

På vegne af forældregruppen i Områdebestyrelsen i Børnehusene Humlebæk,

Kamilla Hoffmann.

Hørings svar vedr. forslag 6.5 og 6.6 Ændring af ungdomsklubstrukturen i Kokkedal.

Ifølge vores opfattelse bør en ungdomsklub være åben om aftenen. De unges eftermiddage går med skole, fritidsjob og foreningsliv. Det er når disse aktiviteter slutter, at de unge har et behov for at kunne mødes under trygge og udviklende rammer.

I Bøgegården i Kokkedal, har ungdomsklubben åbent 3 dage om ugen i tidsrummet fra 17 til 21. Derudover tilbyder vi overnatninger og ture, fordelt over året.

Ungdomsklubben har pt. 136 medlemmer, med et gennemsnitligt fremmøde på 21,6 ung pr. aften.

Forslaget om nedlæggelse af Bøgegårdens ungdomsklub vil have konsekvenser for de godt 100 unge i Kokkedal, der bruger klubben som socialt samlingssted. Et sted hvor de voksne har stor betydning for de unges dannelse og trivsel.

For mange af de unge, repræsenterer Bøgegården et fristed, som de måske har vanskeligt ved at finde andre steder.

At nedlægge ungdomsklubben i Bøgegården, vil have konsekvenser for en del af de unge, som vil miste tilknytningen til de voksne, som har så stor værdi for dem, som rollemodeller og sparringspartnere.

Den varme mad, som vi tilbereder og spiser sammen med de unge, er for nogle det vigtigste tidspunkt på dagen.

I Bøgegårdens ungdomsklub arbejder vi med dannelse og selvbestemmelse. Det kommer særligt til udtryk i de samtaler, som opstår omkring uddannelse, kriminalitet, seksualitet, holdninger og værdier, samt i drømme om fremtiden. Det er ikke nogen hemmelighed at nogle af vores unge, måske ikke har de allerbedste "kort på hånden".

Nogle af de unge som kommer i Bøgegården er socialt udsatte. For dem er Bøgegården et "helle", hvor samværet med andre unge og med ansvarlige voksne, er af allerstørste betydning.

Vi mener selv at vi er et solidt alternativ til andre uhensigtsmæssige ungdomsfællesskaber i lokalsamfundet.

Venlig hilsen

Jens-Jacob Jacobsen

Leder

Bøgegården

Spørgsmål fra de selvejende institutioner.

Vi anerkender og værdsætter initiativet om at øge andelen af pædagoger til 60/40 i vores dagtilbud. Dog har vi et spørgsmål, som vi gerne vil have besvaret:

"Hvordan kan dette mål realiseres, når vores nuværende budget kun dækker 80% af løn- og prisfremskrivningerne?"

I budgetforliget for 2023-2026 har I valgt at foretage besparelser på vores allerede stramme budget".

"Vi er dog derfor ikke i stand til at opfylde måltallet på 60/40, og faktisk heller ikke det nuværende måltal medmindre vi får fuld økonomisk dækning i de kommende budgetter".

Hørings svar vedr. råderumskatalog 2024

Vi er i skolebestyrelserne i Fredensborg Kommune dybt bekymrede for forslagene om at skære på børne og unge-indsatsen i kommunen og udsigten til, at børn og unge skal bære så stor en del af besparelserne. Som det netop har været fremme i kølvandet på den seneste trivselsmåling er der store udfordringer med trivslen i folkeskolen, og det gælder også skolerne i Fredensborg. Fredensborg Kommune har fra øverste hold erklæret, at man vil prioritere trivsel i Folkeskolen og de mange forslag om besparelser på børn og unge-området går direkte imod den intention. Samtidig er det allerede på nuværende tidspunkt udfordrende at rekruttere lærere og især pædagoger, og hvis man som i nogle af forslagene direkte forringer deres arbejdsvilkår, øges sandsynligheden for at de søger til andre kommuner. Hverken konsekvenserne for trivsel eller rekruttering er belyst i kataloget.

Desuden fremstår sammenligningsgrundlaget for udgifterne til folkeskolen pr. elev markant anderledes end i seneste opgørelse fra KL ('Kend din kommune 2024'). Ifølge denne bruger Hillerød, Helsingør og Hørsholm alle sammen **flere penge** på folkeskolen end Fredensborg Kommune. Selvom der her er tale om tal fra 2022, virker det ikke troværdigt, at tallene skulle have ændret sig så meget på et enkelt år.

Til de konkrete forslag har vi desuden følgende kommentarer:

En 1 pct. rammebesparelse på skolernes, Ullerødskolens og UngFredensborgs budget vil gøre virkelig ondt og ramme et i forvejen hårdt besparet område.

At justere lærernes undervisningstid er nærmest ikke muligt. Hvornår skal de forberede sig? Det vil øge risikoen for medarbejderflugt.

At øge forældrebetalingen til SFO vil i værste fald betyde, at socialt udsatte børn ikke længere har mulighed for at være en del af fællesskabet i deres skolefrie tid i SFO-rammer. Det bliver ikke bedre, hvis man også reducerer åbningstiden.

At afskaffe puljer til faglig støtte i udskoling samt pulje til indsats om stress, angst og præstationspres taler fuldstændig imod den viden, vi har om unges mistrivsel.

At nedlægge samtlige ungdomsklubtilbud i kommunen vil ramme de unge hårdt, der mangler fællesskaber uden for foreningslivet. At foreslå at samle dem i Fredensborg er problematisk ift. de unges mobilitet og selvbestemmelse. Det vil fx være stort set umuligt for Nivås unge at benytte et tilbud i Fredensborg med den nuværende infrastruktur eller mangel på samme i kommunen.

At nedlægge Fredensborg Naturskole vil være at fjerne elevernes oplevelse med at opnå viden i virkeligheden.

At nedlægge forebyggende tilbud til børn, unge og forældre er en farlig beslutning, som vil få negative konsekvenser, og blive dyrere efterfølgende at reparere.

Vi er klar over, at der er tale om et bruttokatalog, men vi kan simpelthen ikke acceptere, hvis ovenstående besparelser gennemføres. Vi mærker i forvejen en stor bekymring over trivselen blandt forældrene på kommunens skoler og fritidstilbud, og det er vores vurdering, at de foreslåede besparelser vil gå yderligere ud over den trivsel, som kommunen har lovet at sætte ind for at forbedre.

Vi opfordrer vores lokale politikere til at afsøge de øvrige scenarier i kataloget for at begrænse besparelserne samt i samarbejde med landets øvrige lokalpolitikere, der står i samme håbløse økonomiske situation at henvende sig samlet til Christiansborg og argumentere for, at det ikke længere er muligt at finde penge til pålagte opgaver i kommunernes budgetter.

Jakob Wichmann Elkjær, forperson skolebestyrelsen Humlebæk Skole

Christina Juul, forperson skolebestyrelsen Ullerødskolen

Peter Oldenburg, forperson skolebestyrelsen Fredensborg Skole

Tora Ribers, forperson skolebestyrelsen Endrupskolen

Nikolaj Visby Sandbæk, forperson skolebestyrelsen Nivå Skole

Anders Bech Tharsgaard, forperson skolebestyrelsen Langebjergskolen

Anne Skov Vastrup, forperson skolebestyrelsen Kokkedal Skole

Humblebæk Hallen og Fredensborg Hallen

Høringssvar budget 25

I materialet til budget 25 er der lagt en mulighed op for en besparelse på rengøring i de selvforvaltende lokaler. Dette mener vi ikke er en god løsning, da der jo netop er tale om selvforvaltende, og der som følge af det er nogle helt andre betingelser.

I Humlebæk er det ikke muligt bare at skære ned på rengøringen, som hele tiden sker løbende. Hvis der sker noget f.eks. lørdag formiddag, så bliver der gjort rent med det samme og ikke først mandag morgen, når et eventuelt rengøringsfirma kommer. Dette kan lade sig gøre fordi, rengøringen er en del af en kombinations stilling, hvor de enkelte elementer bliver samlet til en hel stilling. Hvis man vælger at tage denne besparelse, er det hele pakken med bemanning i åbningstiden, der står på spil. Dette kan i givet fald medføre et væsentligt større behov for rengøring og et forøget slid på anlægget, som hurtigt vil tage hele besparelsen. Og så er forringelsen af servicen af brugerne ikke indregnet.

I Fredensborg er det heller ikke en mulig løsning, fordi der er så mange forskellige brugere med hver deres specifikke behov. Når der er håndbold, bruges der harpiks, der efterlader spor, som er direkte farlige for de øvrige brugere, der består af en bred vifte af forskellige brugere som badminton, fodbold, ældre sagen og skolebørn. Dette stiller krav om, at der gøres rent hver dag. Derfor vil det ikke være muligt at indarbejde besparelsen og der er så heller ikke taget højde for den forringede service

Med venlig hilsen

Humblebæk Hallen
Lars la Cour

Fredensborg Hallen
Jørgen Holm

SANGCENTER
Nordsjælland

Fredensborg Kommune
Kulturudvalg

21. august 2024

Vedr.: Råderumsforslag - 9.4: Opsigelse af samarbejdet med Sangcenter Nordsjælland

I f.m. forslaget om at fjerne tilskuddet til SN, fremsendes hermed uddybende forklaring og korrektioner til den tekst, der er lavet, som ikke giver et retvisende billede af situationen.

Det, der er bygget op i Sangcenter Nordsjælland med to samarbejdskommuner over de seneste tre år er unikt.

Med Sangcenterets projekter dækker og styrker vi mange forskellige kommunale områder udover Kulturområdet f.eks: Sundhed, Skole/dannelse, integration m.fl.

I de 28 sangcentre, der på kort tid er etableret i Danmark, er alle budgetter bygget på kommunale tilskud til at drive projekter og finansiere den nødvendige administration for at kunne få kommunernes investeringer til at vækste og det er fejlagtigt at vurdere tilskudsmidlerne fra Fredensborg kommune primært som direktørlønningssmidler. Allerede efter få år, (inkl. en coronapandemi) viser følgende regnestykke over tilførte midler til sang i Fredensborg kommune, at kommunen med finansieret støtte til SN, får mere både i ydelse og i kroner – end man yder i tilskud.

Fredensborg Kommunes investering i årene 2022, 2023 og 2024 er vækstet med nedenstående tal:

	2022	2023	2024 – åtd (!)
Tilskud Fredensborg Kommune	119.000,-	119.000,-	125.000,-
Fonds- og puljemidler til flg. projekter:			
DanSang	10.080,-	12.616,-	33.390,-
Solosang Fredensborg Kirkes – kor	25.000,-	25.000,-	25.000,-
Børnekordag på Royal Stage			60.000,-
*Sangkraft '25	153.333,-	153.333,-	153.333,-
*Sangkraft '25 (ekstra midler)			56.000,-
Hele Klassen Synger		12.500,-	12.500,-
Kom & Syng - fællessang	10.000,-	12.500,-	8.850,-
Borgerrettede sundhedskor			10.000,-
Små Synger Sammen	3.000,-	1.500,-	3.000,-
TOTAL	201.413,-	217.449,-	362.073,-

*Midler søgt af Sangens Hus og bevilget af hhv. Kulturministeriet, Ole Kirks Fond og Det Obelske Familiefond til at vækste antallet af sangcentre i DK frem mod 2025. Til begge deltagerkommuner. For overblikkets skyld er disse fordelt ligeligt over de tre år, men de er udbetalt periodisk forskudt t.o.

Med en fjernelse af tilskuddet til SN mister man følgende:

- 1) Adgang til det landsdækkende netværk af de 28 sangcentre og til Sangens Hus, som er støttet af bl. a. Kulturministeriet med midler til at udbrede Sangcentre og understøtte de eksisterende sangcentre.
- 2) Sangens Hus udviklingsprojekter eks: Sang, Bevægelse og Læring (opgradering af folkeskolernes musiklærere) og Sangglad Mini (sangcertificering af dagplejer og vuggestuer) m.fl.
Aktuelt er der mange midler bundet fra Sangens Hus til spændende nye tiltag som Sundhedskor, som er sang for patienter med kroniske sygdomme (KOL-kor og Lungekor), LYD PÅ, der er et sangprojekt for socialpsykiatrien og Demenskor m.m.fl...
- 3) Projekter, der går på tværs af kommunens forskellige områder. Således indenfor ældre-, skole-, social og sundhed og kultur- og fritidsområderne. Eksempel: Dansang (Demenssang), Korstævne på tværs af kommuner m.v.
- 4) SN initierer netværksarbejde på tværs af de forskellige aktører i Fredensborg: Kirker, Musikskole, kommune, diverse foreninger/frivillige.

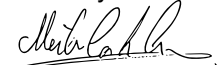
Sang skaber glæde og fællesskab, styrker indlærings- og koncentrationsevnen og øger de sociale kompetencer. Sang skaber bedre trivsel, giver ro og modvirker stress, uro og bekymring.

Sangcenter Nordsjælland medvirker til at "sangen får vinger" ved at være katalysator for de lokale samarbejder, ved at formidle viden og inspiration fra Sangens Hus og ved at skaffe midler til projekterne via fonde.

Ærgerligt hvis dette ikke kan få lov til at fortsætte.

Vi opfordrer derfor til at finansieringsforslaget tages af bordet.

På bestyrelsens vegne,

Morten Ernst Lassen

Direktør

Sangcenter Nordsjælland

SANGCENTER NORDSJÆLLANDS BESTYRELSE:

Bjarne Hennemann, (formand), direktør - repræsentant for erhvervsliv
Jesper Gude, musikskoleleder - repræsentant for musikskole
Mie Korp Sloth, organist - repræsentant for kirke
Rikke Macholm – repræsentant for kommune
Jørgen Christensen, provst - repræsentant for provsti
Anne Lünell – repræsentant for særlig interessant
Carsten Nielsen, KU-næstformand - repræsentant for kommune
Tine Ravn - repræsentant for skole/institution

BUDGETLOVENS ABC

Baggrunden for budgetloven

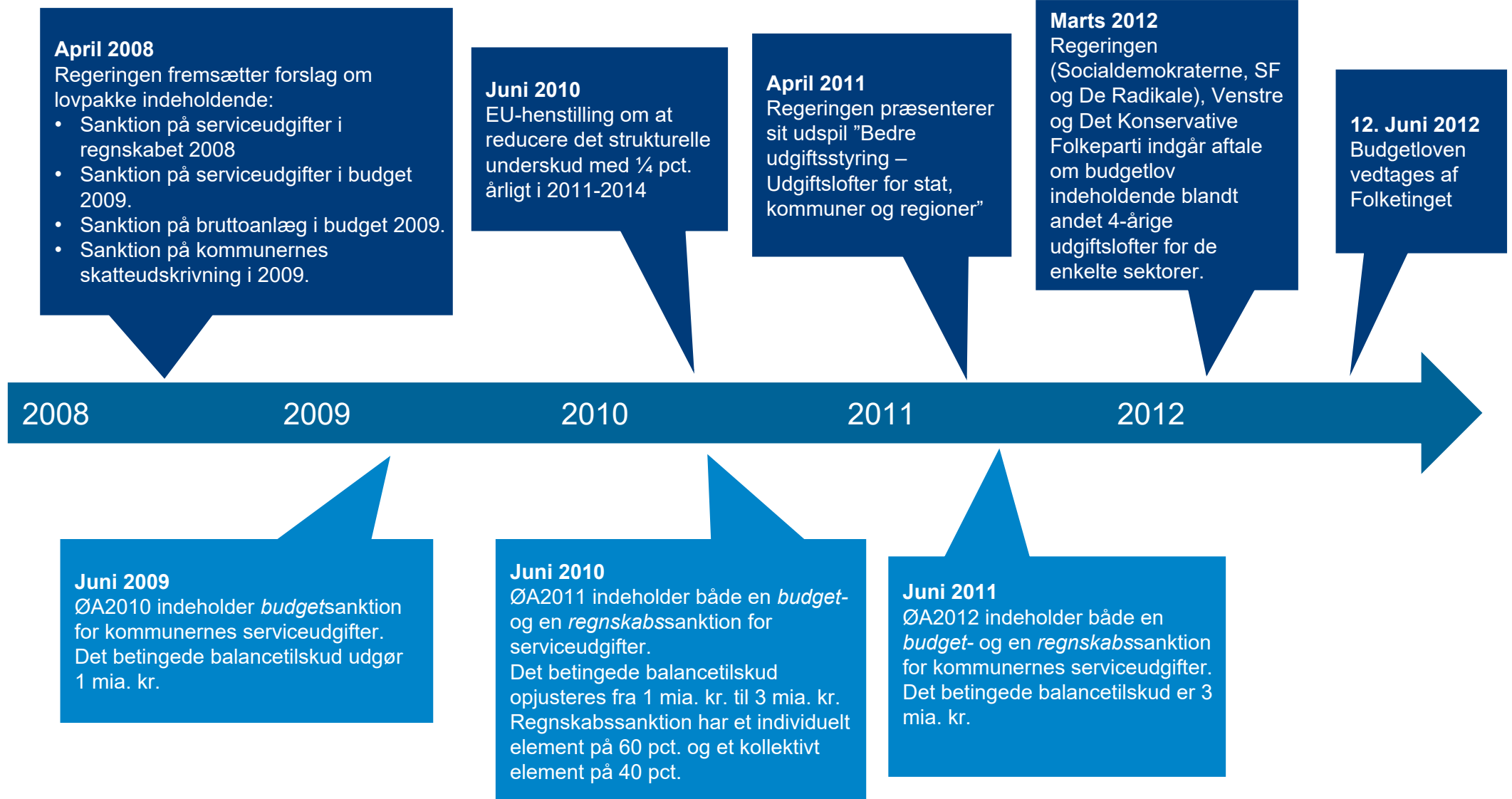
BUDGETLOVENS ABC

Budgetloven

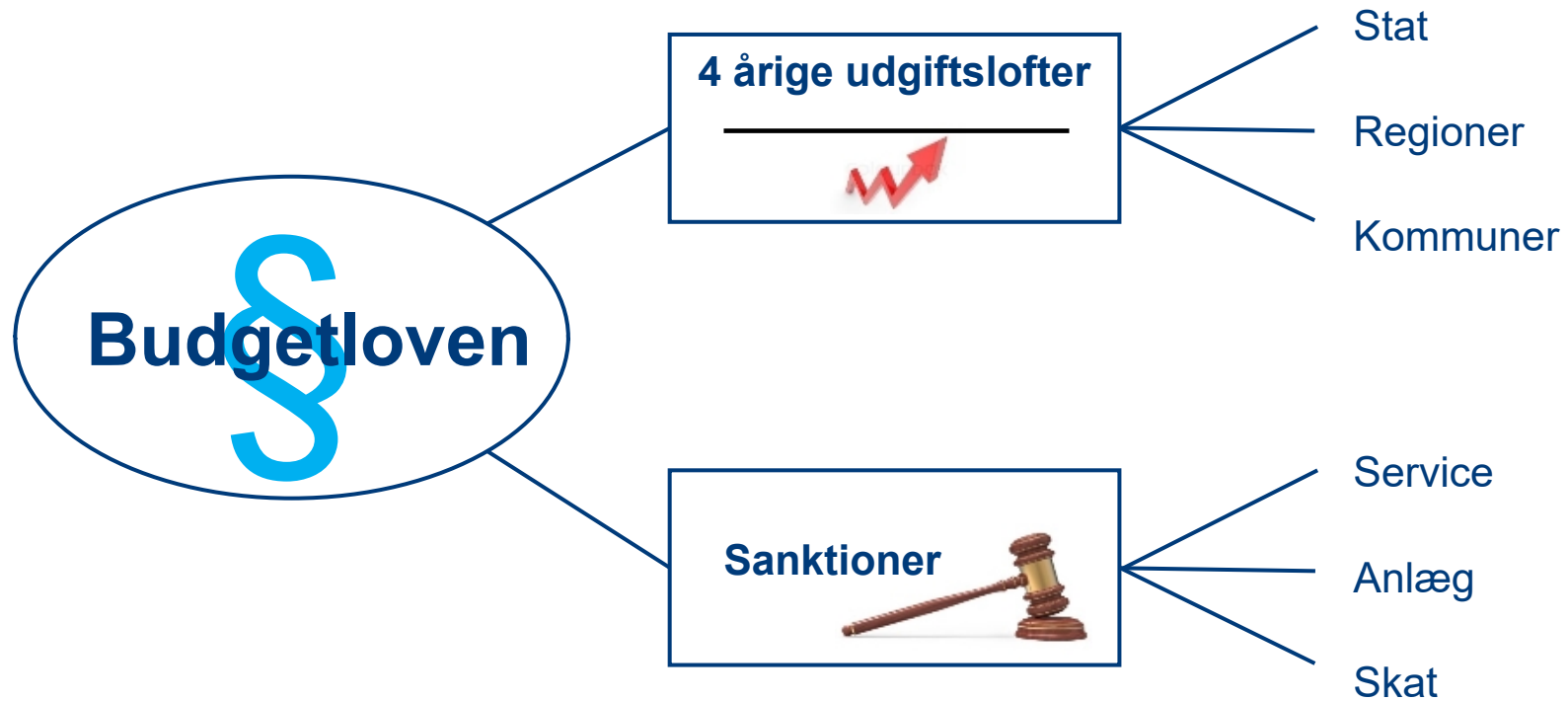

Budgetlovens tilblivelse

Budgetlovens hovedelementer

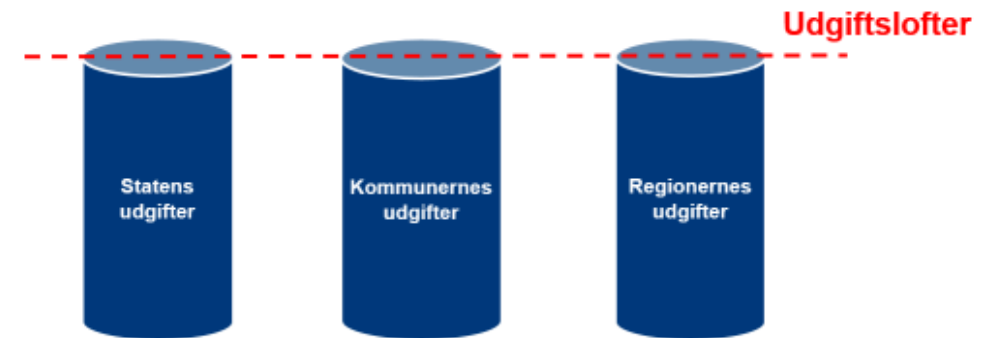
BUDGETLOVENS ABC

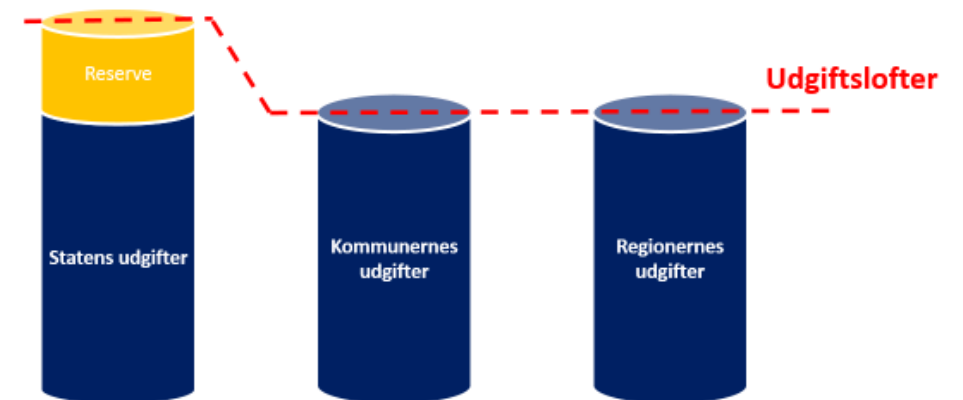
De 4 årige udgiftslofter

- Udgiftslofterne udgør en øvre grænse for forbrug
- Udgiftslofterne vedtages i forbindelse med finansloven
- I forbindelse med finansloven for 2019 blev kommunernes udgiftslofter for 2019, 2020 og 2021 justeret, mens udgiftsloftet for 2022 vedtaget for første gang
- Budgetloven fastlægger ikke størrelsen af udgiftsloftet. Loven fastlægger alene, at den offentlige økonomi er underlagt udgiftslofter
- I forbindelse med de årlige økonomiforhandlinger mellem stat, regioner og kommuner kan udgifter flyttes mellem de tre lofter. Her fastlægges det kommunale udgiftsloft (servicerammen)

Stat, regioner og kommuner har hver sit udgiftsloft

Staten har reserve til at forhandle med

Budgetlovens sanktionsmuligheder

Kommunernes serviceudgifter

Budgetsanktion:

- 3 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte serviceramme, når budgetterne lægges.
- En evt. sanktion er kollektiv

Regnskabssanktion:

- Kommunerne sanktioneres krone for krone ved overskridelse af budgetterne for kommunerne under ét.
- Regnskabssanktionen har et individuelt element (60 pct.), som fordeles forholdsmæssigt blandt kommuner med en overskridelse af budgettet og et kollektivt element (40 pct.) som betales af kommunerne under ét.

Kommunernes anlægsudgifter

Budgetsanktion:

- 1 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte anlægsramme i budgetterne.
- Sanktionen er kollektiv

Kommunernes skatteindtægter

- I en årrække har det været en forudsætning, at kommunerne under ét holder skatten i ro
- Øges den kommunale skat sanktioneres kommunerne krone for krone
- I år 1 betaler de kommuner, der øger skatten 75 pct. af sanktionen. De følgende år 50 pct., 50 pct. og 25 pct.
- Resten betaler kollektivet

Hvilke år har kommunerne være underlagt sanktionsmekanismer?

BUDGETLOVENS ABC

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Service														
- budget			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
- regnskab		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Anlæg														
- budget			X				X				X	X	X	X
- regnskab														
Skat														
- sanktion		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
- ramme til forhøjelse		750		500	300									

Sanktionernes historik

Serviceudgifter

- Der er endnu ikke udmøntet en sanktion overfor kommunernes serviceudgifter
- Kommunernes samlede budgetter har siden 2009 (første år for den faseopdelte budgetlægning) holdt sig indenfor servicerammen
- Kommunerne har alene overskredet budgetterne i 2007, 2009 og 2010, hvor der ikke var sanktion på regnskabet

Anlægsudgifter

- Der er endnu ikke udmøntet en sanktion overfor kommunernes anlægsudgifter
- Kommunerne har i både 2017, 2018 og 2019 lagt budgetter over anlægsrammen
- Budgetsanktion på anlæg er ikke blevet udmøntet med henvisning til, at kommunerne for service og anlæg under ét har overholdt de samlede økonomiske rammer

Skatteindtægter

- Kommunerne har øget skatten over det aftalte niveau i 2008-2013 samt 2016, 2018, 2019 samt 2020
- Alene i 2010, 2013, 2016, 2018, 2019 og 2020 er sanktioner udmøntet
- I 2008, 2009, 2011 og 2012 blev skattestigninger over det aftalte accepteret af regeringen
- Skattestigninger i 2016, 2018, 2019 og 2020 var hhv. 7, 82, 69 og 293 mio. kr.

KL's delegeretmøde 2019

"I forbindelse med den forestående evaluering af budgetloven i Folketinget opfordrer KL's delegeretmøde regeringen til at gennemføre en række ændringer af budgetloven, som vil styrke kommunernes mulighed for langsigtet planlægning af drifts- og anlægsopgaver med henblik på at sikre den bedst mulige service for borgerne....."

KL'S FORSLAG TIL ÆNDRINGER AF BUDGETLOVEN

Marts 2019: Opfordring til regeringen om at gennemføre en række ændringer af budgetloven på KL's delegeretmøde.

Januar 2020: KL lancerer fem forslag til ændringer af budgetloven

1. Et flerårigt perspektiv med mulighed for at overføre over- og underskud mellem årene indenfor en vis udsvingsmargin
2. Underskudsgrænsen bør ændres fra -0,5 til -1,0 pct. af BNP
3. Undtage ekstraordinære og store samfundsrelevante investeringer
4. EU-reglernes fleksibilitet bør udnyttes
5. Budgetloven bør fremover evalueres med en fast frekvens, fx hvert femte år